

HELENA MAŃKOWSKA

REKOPISY Z ARCHIWUM FILOMATÓW
W BIBLIOTECE UNIWERSYTECKIEJ KUL
KATALOG

LUBLIN 1983

WSTĘP

W okresie powojennym w zbiorach rękopiśmiennych Biblioteki Uniwersyteckiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego znalazła schronienie znaczna część Archiwum Filomatów. Prymas Polski ks. Stefan kardynał Wyszyński pismem z 15 czerwca 1970 r. przekazał na własność Bibliotece KUL zespół rękopisów określonych terminem „Mickiewicziana”. Pierwszą partię zbioru doręczyli dyrekcji Biblioteki, w imieniu Księdza Prymasa, dnia 17 lipca 1970 r. prof. dr Czesław Zgorzelski i mgr Andrzej Paluchowski. Następne rękopisy, przeważnie autografy prac organizacyjnych Adama Mickiewicza, wpłynęły w kwietniu 1971 r., przekazane dyrektorowi Biblioteki, o. doc. Romualdowi Gustawowi przez rektora KUL, o. prof. Mieczysława Krapca. Dalsza partia została przekazana przez prof. Cz. Zgorzelskiego w czerwcu 1976 r., ostatnią część zespołu przywieziono z Warszawy w maju 1980 r. Łącznie Biblioteka otrzymała zespół liczący 69 jednostek rękopiśmiennych.

Do roku 1939 papiery Archiwum Filomatów były przechowywane w Wiinie. W okresie powojennym uległy one całkowitemu rozproszaniu. Niektóre rękopisy z Archiwum Filomatów dostały się do Biblioteki Uniwersytetu w Wilnie i Biblioteki Litewskiej Akademii Nauk, część zespołu znalazła się w Muzeum im. A. Mickiewicza w Warszawie, inna partia tych dokumentów trafiła do Biblioteki KUL w Lublinie.

Część Archiwum Filomatów, znajdująca się w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL, składa się przede wszystkim z papierów dotyczących działalności Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego. Dochowały się autentyczne protokoły posiedzeń Towarzystwa, poczynając od r. 1817 (posiedzenia ogólne i administracyjne, wydziałowe naukowe i powszechne), ustawy w kilku redakcjach i z kilku okresów, protokoły z posiedzeń Związku Przyjaciół, dokumenty dotyczące Promienistych, Filaretów i Filadelfistów. Dużą część zbioru tworzą liczne rozprawy i prace filomatów, przemówienia, instrukcje i referaty dotyczące wewnętrznego rozwoju Towarzystwa, jak i związków od niego zależnych.

Najcenniejszą część zbiorów stanowią autografy Adama Mickiewicza. W zespole znajdują się nie tylko jego prace organizacyjne, a więc różne referaty, projekty, przemówienia (rps-y 721, 905), ale również autografy kilkunastu drobnych utworów poetyckich z okresu wileńsko-kowieńskiego, pisanych na „zasilenie” posiedzeń naukowych Towarzystwa lub

z okazji obchodów przyjacielskich uroczystości (rps-y 722—732, 904, 1035, 1036).

Większą całość stanowi „Dziadów część druga” (rps 731), w głównym swym zrębie przepisana przez Jana Czeczota, z poprawkami naniesionymi przez autora i uzupełnieniami (przedmowy, wiersz „Upiór”, „Wstawki z zaklęciami”) nadsyłanymi Czeczotowi z Kowna. Podobiznę fotograficzną i transliterację tej właśnie kopii rękopiśmiennej ogłosił drukiem Stanisław Pigoń (*Formowanie „Dziadów” części drugiej. Rekonstrukcja genetyczna*. Warszawa 1967).

Ponadto znajduje się tu 35 listów poety pisanych z Kowna do wileńskich przyjaciół (rps 733) oraz rozliczenia, jakie przeprowadził J. Czeczot po wydaniu w Wilnie pierwszych tomików jego „Poezyj” (rps 734). Niektóre z tych materiałów wykorzystał Cz. Zgorzelski (*Materiały do dziejów wileńskiej edycji „Poezyj” Mickiewicza, „Pamiętnik Literacki”, t. 57: 1966, z. 4, s. 625—651*).

Uzupełnieniem tej części zbiorów są fragmenty korespondencji innych członków Towarzystwa z okresu wileńskiego (rps-y 717, 1037), wśród których wyróżnia się zbiór listów Jana Czeczota do Adama Mickiewicza (60 listów) i do Onufrego Pietraszkiewicza (20 listów). Wymienić tu także należy fragmenty korespondencji filomatów z wygnania, z pierwszych lat po wyroku, jak również z okresu późniejszego, a wśród niej szczególnie obszerną korespondencję Onufrego Pietraszkiewicza, liczącą ponad 300 listów (rps-y 907, 719, 1039). Do tej samej grupy zaliczyć należy listy różnych osób do Cypriana Daszkiewicza z lat 1825—1828, z okresu jego pobytu w Moskwie (rps 1038).

W zespole filomackim znalazła się także korespondencja rodzinna Pietraszkiewiczów, licząca 180 listów (rps 718, 1041), korespondencja rodzinna Stanisława Kozakiewicza wraz z biografią napisaną przez jego córkę (rps 1042) oraz materiały dotyczące filomaty Kazimierza Piaseckiego, z biogramami napisanymi również przez jego dzieci (rps 1043).

Materiały z Archiwum Filomatów zostały opublikowane w latach 1913—1934. Staraniem Polskiej Akademii Umiejętności ukazywały się tomy wydawnictwa pt. *Archiwum Filomatów*, obejmujące korespondencję (Cz. 1. *Korespondencja*, t. 1—5, 1913) i poezję (Cz. 3. *Poezya Filomatów*, t. 1—2, 1922) w edycji Jana Czubka; następnie materiały do historii Towarzystwa Filomatycznego (Cz. 2. *Materiały do historii Towarzystwa Filomatów*, t. 1—2, 1920—1921) w opracowaniu Stanisława Szpotkańskiego i Stanisławy Pietraszkiewiczówny oraz t. 3 w oprac. S. Pietraszkiewiczówny.

Wydawnictwo to zawiera zasadniczo całość dokumentów dotyczących Towarzystwa z wyjątkiem protokołów posiedzeń organizacji macierzyst-

tej, jak również związków od niej się wywodzących. Wydaje się jednak, że było to wynikiem świadomej polityki wydawniczej, gdyż w wielu wypadkach, w przypisach, powoływano się na wiadomości zawarte w poszczególnych protokołach.

Nawiązując do dawnej serii, w latach siedemdziesiątych podjęto kontynuację wydawnictwa *Archiwum Filomatów*, pomyślanego jako dwutomowa część IV. W roku 1973, pod redakcją prof. Cz. Zgorzelskiego, ukazał się tom pierwszy tego wydawnictwa pt. *Na zesłaniu* (Wrocław, Ossolineum), poświęcony głównemu archiwariuszowi Towarzystwa, Onufremu Pietraszkiewiczowi. Opublikowano w nim, z naszych zbiorów, listy O. Pietraszkiewicza do rodziny w opracowaniu Danuty Zamącińskiej oraz listy pisane do Pietraszkiewicza przez jego przyjaciół z pierwszych lat wygnania (1824—1834), przechowywane w Muzeum im. A. Mickiewicza w Warszawie, w opracowaniu Zbigniewa Sudolskiego i Sławomira Kędzińskiego. W uzupełnieniach do tej korespondencji opublikowano w opracowaniu Stanisława Duszała listy z rps-ów 717 i 719 znajdujących się w naszych zbiorach. Następny tom przyniesie dalszy ciąg wygnańczej korespondencji filomackich zesłańców. Należy tu nadmienić, że według informacji prof. Cz. Zgorzelskiego, korespondencja ogłoszona w w/w tomie oraz listy zawarte w rps-ach 907, 1038 i 1039 stanowiły przed wojną jednolitą całość korespondencji filomatów na wygnaniu i miały wejść w całości w skład następnych tomów *Korespondencji Filomatów*.

Materiały z Archiwum Filomatów były wykorzystywane przez licznych i znanych badaczy literatury. Publikowali fragmenty nie drukowanych tekstów A. Mickiewicza J. Kallenbach, J. Kleiner, S. Pigoń i S. Szpotański. Korzystał z nich także M. Szykowski w swych pracach o Mickiewiczu. Na dokumentach Archiwum Filomatów opierała się M. Dunajówna w swych studiach nad Tomaszem Zanem, a później W. Borowy w czasie edycji poezji Mickiewicza.

Po drugiej wojnie światowej materiały Archiwum Filomatów nie straciły swej aktualności. W dalszym ciągu stanowią podstawę najnowszych wydań krytycznych poezji Adama Mickiewicza. Należy tu wymienić *Dzieła wszystkie*, których tom I, cz. 1—3 w opracowaniu Cz. Zgorzelskiego pt. *Wiersze* ukazał się we Wrocławiu w l. 1971—1981 oraz *Wiersze Adama Mickiewicza w podobiznach autografów, cz. I 1819—1829*, opracowanych również przez Cz. Zgorzelskiego i opublikowanych w r. 1973.

Pragnąc ułatwić prace badawcze nad młodzieńczym okresem twórczości Adama Mickiewicza, oddajemy do rąk czytelników katalog zbiorów filomackich znajdujących się w naszej Bibliotece. Po nieznacznych uzupełnieniach i zmianach włączono tu katalog pierwszej części zespołu,

publikowany również na łamach czasopisma *Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne* (t. 26: 1973). Następne partie rękopisów opracowywane i wpi-sywane do inwentarza w miarę wpływania ich do zbiorów, obejmują dalsze numery katalogu. W kilku przypadkach rękopisy o tej samej za-wartości znalazły się w różnych jednostkach. Dotyczy to szczególnie prac organizacyjnych Adama Mickiewicza, korespondencji rodziny Pie-traszkiewiczów, korespondencji Onufrego Pietraszkiewicza z wygnania oraz niektórych dokumentów Towarzystwa Filomatycznego (protokoły, sprawozdania itp.). Nie istnieje też ciągłość numeracji zespołu rejestro-wanego w różnych częściach inwentarza. W celu łatwiejszego znalezie-nia potrzebnych materiałów rękopisy o podobnej treści połączono od-powiednimi odsyłaczami.

Wszelkie informacje pochodzące spoza rękopisu znajdują się w na-wiasach prostokątnych. W niektórych wypadkach, dla dokładniejszej identyfikacji rękopisu, podawano w cudzysłowie początek tekstu. Było to konieczne wtedy, gdy na jednym arkuszu lub jednej skłádce mieściło się kilka rozpraw następujących po sobie bez żadnych tytułów i przerw. Dotyczy to również pojedynczych rozpraw nie posiadających żadnych tytułów i dat. Najczęściej występuje to w pracach Adama Mickiewicza, który pisał niezbyt czytelnie, przekładając arkusze w dowolnym porząd-ku i myląc kolejność kart.

W notach bibliograficznych powoływano się zasadniczo na wydaw-nictwo *Archiwum Filomatów*; przy utworach A. Mickiewicza na pierw-sze edycje, następnie powojenne, narodowe i jubileuszowe wydanie *Dzieł*. Uwzględniono również najnowsze edycje twórczości Mickiewicza. Zabieg ten stosowany jest celowo, gdyż cytowanie wszystkich wydań po-szczególnych wierszy rozsądziłoby ramy katalogu. Skorowidz osób, miej-scowości i rzeczy kończy, jak zwykle, publikowany katalog.

Pragnę również podziękować serdecznie prof. dr Czesławowi Zgorzel-skiemu za szereg cennych uwag, które pozwoliły mi na usunięcie pew-nych przeoczeń i uzupełnienie niektórych informacji.

Helena Mańkowska

WYKAZ SKRÓTÓW

b.d.	— brak daty
dot.	— dotyczący
druk.	— drukowane
Dz. wsz. I	— Adam Mickiewicz: Dzieła wszystkie: Pod red. K. Górskiego, T. 1, cz. 1: Wiersze 1817—1824. Oprac. Cz. Zgorzelski. Wrocław 1971.
gub.	— gubernia
incip.	— incipit
j.w.	— jak wyżej
k.	— karta

- Kal. — Nieznane pisma Adama Mickiewicza (1817—1823). Z Archiwum Filomatów wydał J. Kallenbach. Kraków 1910.
- KF I—V — Archiwum Filomatów. Cz. 1. Korespondencya 1815—1823. Wyd. J. Czubek. T. 1—5. Kraków 1913.
- Mat. I, II, III — Archiwum Filomatów. Cz. 2. Materiały do historii Towarzystwa Filomatów. T. 1—2. Wyd. S. Szpotański i S. Pietraszkiewiczówna. Kraków 1920—1921. T. 3. Wyd. S. Pietraszkiewiczówna. Kraków 1934.
- Na zesłaniu — Archiwum Filomatów [Cz. IV]. T. 1: Na zesłaniu. Pod red. Cz. Zgorzelskiego. Wrocław 1973.
- opr. — oprawny
- p. — punkt
- PF I—II — Archiwum Filomatów. Cz. 3. Poezya Filomatów. Wyd. J. Czubek. T. 1—2. Kraków 1922.
- v.st. — veteris stili
- w. — wiek
- Wiersze — Wiersze Adama Mickiewicza w podobiznach autografów. Część 1. 1819—1829. Oprac. Cz. Zgorzelski. Wrocław 1973.
- WJ I—XVI — Adam Mickiewicz: Dzieła. (Kom. Red. J. Krzyżanowski i in.) T. 1—16. Warszawa 1955. Wydano w setną rocznicę śmierci poety.
- WN I—XVI — Adam Mickiewicz: Dzieła. Wydanie narodowe. T. 1—16. Kraków 1948—1955.
- wyd. — wydał, wydanie
- zob. — zobacz.

KATALOG

701

Pol., 1818—1821. 34,6 × 21,5 cm i mniej. K. 48, w tym 39—42 czyste. Nie opr. luźne arkusze oraz 2 zeszyty, z tych jeden w zielonym kartonie, drugi bez oprawy.

Archiwum Filomatów. Protokoły posiedzeń Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego z okresu od 12 września 1818 r. do 1 marca 1821 r.

1. Protokoły posiedzeń nadzwyczajnych z dnia 12 i 14 września 1818 r. K. 1—9.

Protokół z dnia 12 września nie drukowany; z dnia 14 września opublikowany prawie w całości. Wydrukowano zeń następujące paragrafy: § 1. Przemówienie prezydenta Towarzystwa Józefa Jeżowskiego przy otwarciu posiedzenia. Mat. I 177—182; § 2. Przemówienie naczelnika Wydziału II Onufrego Pietraszkiewicza. Mat. I 182—184; § 3. Wiersz Adama Mickiewicza „Już się z pogodnych niebios oćma zdarła smutna”. PF I 127—130, WN I 295—287, Dz. wsz. I 119—121, 363; § 4. Jamby Tomasza Zana, zaczynające się od słów: „Szczęśliwy, kogo cnota...”. PF I 308—310. Tomasz Zan odczytał swoje wiersze po wygłoszeniu przez Mickiewicza jego utworu. Pietraszkiewicz, pisząc drugą część protokołu, wiersz Mickiewicza wpisał w całości, zaś na utwór Zana zostawił wolne miejsce. Do protokołu dołączono autograf T. Zana.

2. „Dziennik posiedzeń powszechnych Towarzystwa Filom[atyczne-

go] Wileńskiego" od dnia 12 września 1818 r. do 7 maja 1821 r. K. 10—24. Nie druk.

3. „Posiedzenie naukowe ogólne zwyczajne dnia 6 stycznia 1820 r. w domie Byczkowskiego na ulicy Bernardyńskiej”. K. 25—42.

Z protokołu tego wydrukowano następujące fragmenty: § 1. Przemówienie prezydenta Józefa Jeżowskiego na otwarciu posiedzenia. Mat. II 295—297; § 2. Sprawozdanie sekretarza powszechnego O. Pietraszkiewicza z czynności Rządu za okres 1 VII 1819—1820. Mat. II 318—327. § 3. Sprawozdanie naczelnika Wydziału I Franciszka Malewskiego za okres 1 VII 1819—1 I 1820 r. Mat. II 348—351; § 4. Sprawozdanie naczelnika Wydziału II Tomasza Zana za okres 1 VII 1818—1 I 1820 r. Mat. II 353—355; § 5. Sprawozdanie sekretarza Wydziału I Józefa Kowalewskiego za okres 1 VII—29 XII 1819 r. Mat. II 358—360, z małymi zmianami w stosunku do oryginału Kowalewskiego; § 6. Sprawozdanie sekretarza Wydziału II Teodora Łozińskiego za okres 1 VII 1819—1 I 1820 r. Mat. II 363—365; § 7. „Wniesienie” dotyczące pisma periodycznego. Mat. II 58; § 9. Projekt Teodora Łozińskiego w sprawie zbierania wiadomości o uczniach szkół prowincjonalnych. Mat. II 165—166; § 21. Projekt Teodora Łozińskiego o ustanowieniu w Towarzystwie kursów nauk elementarnych. Mat. II 166—167.

4. Protokoły posiedzeń naukowych ogólnych od 6 stycznia do 19 lutego 1820 r., z 29 czerwca 1820 r. oraz 1 marca 1821 r. K. 43—48. Nie druk.

Pismo kilku rąk. Protokoły z r. 1820 są pisane przez Onufrego Pietraszkiewicza. Protokół „Posiedzenia naukowego ogólnego zwyczajnego” z dnia 6 stycznia 1820 r. jest rozwinięciem krótkiego sprawozdania, ujętego w punktach, z tego samego dnia (zob. poz. 4). O. Pietraszkiewicz wpiisał w poszczególne punkty wszystkie mowy i sprawozdania wygłoszone na tym posiedzeniu. Protokoły zawierają podpisy uczestników posiedzeń: Adama Mickiewicza, Józefa Jeżowskiego, Tomasza Zana, Jana Czeczota, Franciszka Malewskiego i innych.

Wszystkie karty protokółów są oznaczone owalną pieczętką z napisem „Archiwum Filomatów”.

Protokoły wcześniejsze zob. rps 1019.

Dar prymasa Polski, ks. Stefana kardynała Wyszyńskiego. 1970.

702

Pol., 1818—1820. 35,6×22 cm. K. 12. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Przemówienia prezydenta Towarzystwa Józefa Jeżowskiego, wygłoszone na posiedzeniach powszechnych Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego w okresie od 15 listopada 1818 r. do 29 czerwca 1820 r.

1. Przemówienie na posiedzeniu w dniu 15 listopada 1818 r. K. 1—2. Druk. Mat. I 189—193.

2. Przemówienie na posiedzeniu w dniu 13 stycznia 1819 r. K. 3—4. Druk. Mat. I 193—195.

3. Przemówienie na posiedzeniu w dniu 25 marca 1819 r. K. 5—6. Druk. Mat. I 195—198.

4. Przemówienie na posiedzeniu w dniu 25 maja 1819 r. K. 7—8. Druk. Mat. I 201—203.

5. Sprawozdanie z czynności Towarzystwa za okres od 1 lipca 1818 r. do 30 czerwca 1819 r., czytane na posiedzeniu powszechnym w dniu 30 czerwca 1819 r. K. 9—10. Druk. Mat. I 203—207.

6. Przemówienie na posiedzeniu w dniu 29 czerwca 1820 r. K. 11—12. Druk. Mat. II 297—300.

Pismo własnoręczne Józefa Jeżowskiego. W tekstach wiele skreśleń i poprawek. Pieczętki jak przy sygnaturze 701.

Zob. też rps 1024.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

703

Pol., 1818—1822. 37×23,5 cm i mniej. K. 15. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Sprawozdania sekretarzy z czynności Rządu Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego za okres od 1 lipca 1818 r. do 1 lipca 1820 r., czytane na posiedzeniach powszechnych.

1. [Franciszek Malewski]: „Zdanie sprawy z czynności Rządu Towarzystwa Filomatycznego od dnia 1 lipca do 10 listopada 1818 r. czytane na posiedzeniu powszechnem d[nia] 15 M[iesia]ca listopada 1818 roku”. K. 1—4. Tekst nie dokończony. Na odwrocie k. 4 brulion protokołu z posiedzenia powszechnego z dnia 14 września 1818 r. (zob. rps 701, poz. 1). Druk. Mat. I 208—213.

2. [Franciszek Malewski]: „Zdanie sprawy z czynności Rządu Towarzystwa Filomat[ycznego] od d[nia] 1 XI 1818] do d[nia] 12 I 1819]. Czytane na posiedzeniu powszechnem d[nia] 13 stycz[nia] 1819”. K. 5—6. Druk. Mat. I 213—217.

3. [Franciszek Malewski]: „Zdanie sprawy” [z czynności Rządu od 13 stycznia do 24 marca 1819 r., czytane na posiedzeniu powszechnym 25 marca 1819 r.]. K. 7. Druk. Mat. I 217—219.

4. [Franciszek Malewski]: Sprawozdanie z czynności Rządu od 24 marca do 24 maja 1819 r., czytane na posiedzeniu powszechnym 25 maja 1819 r.]. K. 8. Druk. Mat. I 219—221.

5. [Onufry Pietraszkiewicz: Sprawozdanie z czynności Rządu od 1 stycznia do 1 lipca 1820 r., czytane na posiedzeniu powszechnym 29 czerwca 1820 r.]. K. 9—10. Druk. Mat. II 327—330.

6. [Wykaz książek darowanych przez członków do Biblioteki Towarzystwa od 1 IX 1820 do 1 IV 1821 r. i wypożyczonych z Biblioteki w okresie od 15 X 1820 do 3 I 1822 r.]. K. 11—15. Na k. 15 notatka chemicznym ołówkiem ręką Kallenbacha: „Z Archiwum Filomatów JK”. Druk. Mat. II 332—345. Tekst z k. 15 nie drukowany.

Sprawozdania są autografami Malewskiego i Pietraszkiewicza. Wykaz książek pisało kilka osób. Prawdopodobnie był on zszyty w jedną całość z innymi materiałami, o czym świadczą nici zachowane po rozpruciu składki. Pieczętki jak przy sygn. 701.

Zob. również rps 1026.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

704

Pol., 1818—1820. 37×22,5 cm i mniej. K. 19, w tym 5, 15, 19 czyste. Nie opr.

Archiwum Filomatów. Sprawozdania sekretarzy wydziałowych za okres 1818—1820, czytane na posiedzeniach powszechnych.

1. Józef Kowalewski: „Zdanie sprawy z dwóchmiesięcznych czynności Wydziału I Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego przez sekretarza tegoż Wydziału I od dnia 16 marca do dnia 20 maja 1819 roku” [czytane na posiedzeniu 25 maja 1819 r.]. K. 1. Druk. Mat. I 231—234.

2. Józef Kowalewski: „Do Rządu Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego od Sekretarza Wydziału I o czynnościach tegoż Wydziału od dnia 20 Maja do dnia 29 Czerwca 1819. Raport” [czytany na posiedzeniu 29 czerwca 1819 r.]. K. 2—3. Druk. Mat. I 234—237.

3. Józef Kowalewski: „Zdanie sprawy z sześciomiesięcznych czynności naukowych Wydziału I Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego przez Sekretarza tegoż Wydziału od dnia 1 Lipca do d[nia] 29 Grudnia 1819 r.” [czytane na posiedzeniu 6 I 1820 r.]. K. 4—5. Druk. Mat. II 358—360.

4. Tomasz Zan: „Zdanie sprawy z czynności dwomiesięcznych [od 15 IX do 15 XI 1818 r.] Wydziału II przez Sekretarza tegoż Wydziału czytane na posiedzeniu powszechnem” [15 XI 1818 r.]. K. 6—7. Druk. Mat. I 237—240.

5. Tomasz Zan: „Zdanie sprawy z dwomiesięcznych czynności Wydziału II przez Sekretarza tegoż Wydziału od d[nia] 17 Listopada 1818 r. do d[nia] 13 Stycznia 1819 r.” [czytane na posiedzeniu 13 I 1819 r.]. K. 8—9. Druk. Mat. I 240—242.

6. Tomasz Zan: „Zdanie sprawy z czynności dwóchmiesięcznych Wydziału II [od 13 I do 25 III 1818 r.] przez Sekretarza tegoż Wydziału” [czytane na posiedzeniu powszechnym 25 III 1818 r.]. K. 10. Druk. Mat. I 242—244.

7. Teodor Łoziński: „Zdanie sprawy z dwóchmiesięcznych czynności Wydziału 2go” [od 25 III do 25 V 1819 r., czytane na posiedzeniu 25 V 1819 r.]. K. 11. Druk. Mat. I 245—247.

8. Teodor Łoziński: „Zdanie sprawy z czynności dwóchmiesięcznych od 15 Maja do 30 Czerwca Wydziału 2-go przez Sekretarza tegoż Wydziału” [czytane na posiedzeniu 30 VI 1819 r.]. K. 12—13. Druk. Mat. I 247—249.

9. Bożydar Łoziński: „Wiadomość o stanie Archywm Wydziału 2-go od dnia 1-go Lipca po 1-szy Stycznia 1820 przez Sekretarza tegoż Wydziału” [czytana na posiedzeniu 6 I 1820 r.]. K. 14—15. Druk. Mat. II 363—365.

10. [Tomasz Zan: Wiadomość o czynnościach naukowych Wydziału II od 1 stycznia do 30 czerwca 1820 r. czytana] „d[nia] 29 Czerwca 1820. Ogólne posiedzenie”. K. 16—17. Druk. Mat. II 355—357. W tym okresie Tomasz Zan był naczelnikiem Wydziału i na zebraniu ogólnym składał sprawozdanie jako naczelnik.

11. J[an] Sobolewski: „Rapport Sekretarza Wydziału 2-go o stanie Archywm Wydziału od dnia 1-go Stycznia 1820 roku po dzień 29 czerw-

ca tegoż roku" [czytany na posiedzeniu 29 VI 1820 r.]. K. 18—19. Druk. Mat. II 365—367.

Wszystkie sprawozdania są autografami poszczególnych sekretarzy. W tekstach liczne skreślenia i poprawki.

Pieczałki i proveniencja jak przy sygn. 701.

705

Pol., 1819—1820. 35,5×22,5 cm i mniej. K. 18, w tym 2, 5, 6, 8, 12 czyste. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Dekrety Rządu, projekty i wnioski przedstawiane Rządowi na posiedzeniach powszechnych.

1. Dekret Rządu o wydaleniu z Towarzystwa członka czynnego Brunona Sucheckiego. Kopia sporządzona i poświadczona za zgodność przez Franciszka Malewskiego. K. 1. Druk. Mat. I 132.

2. [Franciszek Malewski]: „Kopia wniesienia za Nr 30 do Rządu na posiedzenie naukowe przyniesionego, które Towarzystwo rozważywszy moc uchwały nadało. Wniesienie” [odczytane na posiedzeniu dnia 4 I 1820 r.]. 2 egz. K. 3—6. Kopie „wniesienia” Malewskiego sporządził O. Pietraszkiewicz podpisując: „za zgodność z oryginałem świadczą Onufry Pietraszkiewicz, Sekretarz”. Druk. Mat. II 57—58.

3. „Subskrypcya w celu pomnożenia nakładu na Zbiór zupełny ksiąg elementarnych, na posiedzeniu powszechnem naukowem [dnia] 15 lutego 1820 roku uchwalona i wykonana”. K. 7. Druk. Mat. II 167—168.

4. [Jan Sobolewski: O zbieraniu wiadomości o szkołach i o piśmie periodycznym. Pismo czytane na posiedzeniu 15 II 1820 r.]. K. 9—12. K. 11 i 12 mocno uszkodzone, do połowy obdarte. Tekst na k. 11 zawierający wnioski dotyczące czasopisma, nie druk. Opublikowano tylko część odnoszącą się do zbierania wiadomości o szkołach. Druk. Mat. II 168—171.

5. [Józef Jeżowski]: „Projekt względem sposobu rozpoczęcia pracy po wydziałach około pisma periodycznego, [dnia] 15 lutego 1820 r.”. K. 13—14. Druk. Mat. II 171—173.

6. [Teodor Łoziński: Projekt] „Względem pisma periodycznego” [czytany na posiedzeniu 19 II 1820 r.]. K. 15—16. Połowa k. 16 odcięta. Druk. Mat. II 174—177.

7. [Józef Jeżowski]: „[D]nia 26 czerwca na posiedz[eniu] nauk[ow]ym pow[szechnym] od Rządu T[owarzystwa] F[ilomatycznego] W[ileń]skiego Wniesienie tyczące się pisma periodycznego”. K. 17—18. Druk. Mat. II 88—93.

Zob. też rps 1029.

Pieczałki i proveniencja jak przy sygn. 701.

706

Pol., 1819—1821. 24,5×20,6 cm i mniej. K. 146 (4 grube zeszyty), w tym 86, 142—146 czyste. Opr. miękki kolorowy karton; jeden zeszyt bez oprawy.

Archiwum Filomatów. Związek Przyjaciół. Protokoły posiedzeń Związku z okresu od 19 kwietnia 1819 r. do 27 czerwca 1821 r.

Z. 1. „Protokół Związku Przyjaciół” [od dnia 19 kwietnia do 27 grudnia 1819 r.]. K. 1—48. Druk. fragmenty: Prot. z 26 IV p. 1 — Mat. III 9 przyp. 1; prot. z 24 V p. 2 — Mat. III 11 przyp. 1; prot. z 10 V p. 3 — tamże; prot. z 14 VI p. 13 i 14 — Mat. III 18 przyp. 2; prot. z 28 VI p. 15 — Mat. III 16 przyp. 1, p. 16 s. 18 przyp. 1; prot. z 20 IX p. 1 — Mat. III 21 przyp. 1; prot. z 20 XII p. 17 — Mat. III 30 przyp. 4; prot. z 27 XII p. 6 i 7 — Mat. III 30 przyp. 4.

Z. 2. „Protokół Związku Przyjaciół” [od 3 stycznia do 29 maja 1820 r.]. K. 49—89. Druk. fragmenty: Prot. z 3 I p. 4, 5 i 9 — Mat. III 35—36 przyp. 4; prot. z 14 II p. 3 — Mat. III 33 przyp. 1; prot. z 20 III p. 7 i 8 — Mat. III 31 przyp. 1; prot. z 27 III p. 5 — Mat. III 44—45 przyp. 2; prot. z 17 IV p. 3 pierwsze zdanie — Mat. III 37 przyp. 2, p. 5 s. 40 przyp. 1; prot. z 15 V p. 6 — Mat. III 45 przyp. 3; prot. z 22 V p. 5 — Mat. III 44—45 przyp. 2; prot. z 29 V p. 7 — Mat. III 40—41 przyp. 1.

Z. 3. [Protokoły od dnia 5 czerwca 1820 r. do 9 stycznia 1821 r.]. K. 90—124. Druk. fragmenty: Prot. z 19 VI p. 6 i 7 — Mat. III 45 przyp. 4; protokół z 9 stycznia 1821 r. drukowany w całości — Mat. III 53—55.

Z. 4. „Protokół Związku Przyjaciół rozpoczęty 13 stycznia 1821, roku w Wilnie” [do 27 czerwca 1821 r.]. K. 125—141. Protokoły z dnia 13 I i 8 II druk. w całości — Mat. III 55—65; następnie fragmenty: prot. z 20 III p. 3 — Mat. III 76 przyp. 3; p. 4 od słów: „...po czym członek Kozakiewicz oświadczył...” do końca zdania — Mat. III 82 przyp. 3; p. 5 — Mat. III 71 przyp. 2; prot. z 25 III p. 3 pierwsze zdanie — Mat. III 71 przyp. 2; p. 3 od słów: „...Łoziński zapytał...” — Mat. III 76 przyp. 1; p. 3 od słów: „...Morawski radził...” — Mat. III 81 przyp. 1; p. 2 — Mat. III 79 przyp. 1; prot. z 23 IV p. 3 pierwsze zdanie — Mat. III 80 przyp. 2; p. 3 [omyłka, powinien być 4] — tamże, przyp. 4; prot. z 8 V p. 2 — Mat. III 81—82 przyp. 1; p. 2 — Mat. III 85 przyp. 1; prot. z 27 VI p. 4 — Mat. III 101 przyp. 1.

W protokołach pismo różnych rąk. Prowadzono je tylko do 27 czerwca 1821 r. Po wakacjach posiedzenia wznowiono, lecz protokółów nie pisano. Na k. 141v, pod ostatnim protokołem napis: „Posiedzenie Związku Przyjaciół 1821. Października 1 o 5-tej po południu” — dalej czyste karty.

Pieczętki i proveniencja jak przy sygn. 701.

707

Pol., 1819—1820. 37×22,3 cm i mniej. K. 26. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Związek Przyjaciół. Przemówienia i sprawozdania administratorów wygłaszane na posiedzeniach Związku w okresie od 28 czerwca 1819 r. do 18 września 1820 r.

1. [Teodor Łoziński]: „Przemówienie na posiedzeniu d[nia] 26 czerwca” [1819 r.]. K. 1—2. Druk. Mat. III 16—18. Łoziński był wówczas prezydentem Związku i przemówienie wygłosił zamykając zebranie na okres wakacji.

2. [Onufry Pietraszkiewicz]: „Wiadomość o Związku Przyjaciół na

posiedzeniu dnia 28 czerwca [1819 r.] przez administratora czytana". K. 3—6. Druk. Mat. III 18—21.

3. [Onufry Pietraszkiewicz: Przemówienie przy wznowieniu czynności Związku Przyjaciół po wakacjach, wygłoszone na posiedzeniu 20 września 1819 r.]. K. 7—8. Druk. Mat. III 21—24.

4. Onufry Pietraszkiewicz: „Zdanie sprawy z czynności trzymiesięcznych Związku Przyjaciół od 20 września do 20 grudnia 1819 r. przez administratora tegoż Związku” [czytane na posiedzeniu 20 grudnia 1819 r.]. K. 9—12. Druk. Mat. III 24—31.

5. [Tomasz Zan]: „Zdanie sprawy administratora Związku Przyjaciół od 20 grudnia 1819 r. do 20 marca” [1820 r., czytane na posiedzeniu 17 kwietnia 1820 r.]. K. 13—16. Druk. Mat. III 31—37.

6. [Onufry Pietraszkiewicz: Wezwanie do uczczenia rocznicy (19 kwietnia 1819 r.) założenia Związku, wygłoszone na posiedzeniu 17 kwietnia 1820 r.]. K. 17—18. Druk. Mat. III 37—40.

7. Tomasz Zan: „Zdanie sprawy administratora Związku Przyjaciół od 20 marca do 20 czerwca 1820 r. Wilno” [czytane na posiedzeniu 26 czerwca 1820 r.]. K. 19—22. Druk. Mat. III 41—47.

8. [Teodor Łoziński]: „Przymówienie się [administratora przy wznowieniu czynności Związku Przyjaciół po wakacjach] d[nia] 18 września 1820 r.” K. 23—26. Druk. Mat. III 47—50.

Pismo trzech osób: Pietraszkiewicza, Zana i Łozińskiego. Wszystkie sprawozdania posiadają obwoluty z napisami, sporządzonymi na początku XX w.

Pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 701.

708

Pol., 1821—1822. 35,4×23 cm i mniej. K. 24. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Związek Przyjaciół. Wnioski i projekty zgłaszane przez członków dotyczące organizacji i prac Związku.

1. [Tomasz Zan: Wezwanie do reformy Związku Przyjaciół, czytane na posiedzeniu 9 stycznia 1821 r.]. K. 1—2. Druk. Mat. III 66—68.

2. [Tomasz Zan: Przemówienie przy objęciu urzędu prezydenta Związku Przyjaciół i wezwanie do opracowywania „myśli o Filaretach”, wygłoszone na posiedzeniu 23 stycznia 1821 r.]. K. 3—6. Druk. Mat. III 68—70. Na k. 3, ponad tekstem przemówienia, znajdują się napisane inną ręką 2 zwrotki z „Pieśni” Jana Kochanowskiego pt. Gospodarstwo kobiece.

3. [Franciszek Malewski: Projekt odezwy do członków nieobecnych — korespondentów, czytany na posiedzeniu 8 lutego 1821 r.]. K. 7. Druk. Mat. III 93.

4. [Stanisław Kozakiewicz]: „Wniesienie względem kandydatów stanu nauczycielskiego” [czytane na posiedzeniu 8 lutego 1821 r.]. K. 8. Druk. Mat. III 70—71.

5. [Franciszek Malewski: Projekt zbierania wiadomości statystycznych, czytany na posiedzeniu 29 marca 1821 r.]. K. 9—11. Druk. Mat. III 71—76. Projekt ten nadesłał Malewski do T. Zana z datą 23 III 1821 r.

6. [Tomasz Zan: Projekt urządzenia małych związków, czytany na posiedzeniu 25 marca 1821 r.]. K. 12—15. Druk. Mat. III 76—79.

7. [Tomasz Zan: Projekt tworzenia małych związków wśród Filaretów, czytany na posiedzeniu 23 kwietnia 1821 r.]. K. 16—19. Druk. Mat. III 80—82.

8. [Stanisław Kozakiewicz: Projekt organizacji dla członków na prowincji, to jest korespondentów, czytany na posiedzeniu 8 maja 1821 r.]. K. 20—21. Druk. Mat. III 83—85. Jest to list do T. Zana z 1 V 1821 r.

9. [Michał Rukiewicz]: „Projekt do ogólnej tymczasowej instrukcji” [w celu układania przyjacielskich zabaw, czytany w marcu lub kwietniu 1822 r.]. K. 22—24. Druk. Mat. III 86—92.

Własnoręczne pisma poszczególnych autorów. W pismach Kozakiewicza wiele skreśleń i poprawek. Obwoluty jak przy sygn. 707.

Pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 701.

709

Pol., 1819—1821. 34,3×22,2 cm i mniej. K. 25, w tym 8 i 12 czyste, w połowie obdarte. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Związek Przyjaciół. Mowy powitalne przy przyjmowaniu do Związku nowych członków oraz korespondencja z członkami nieobecnymi.

1. Mowy wygłoszone przez Tomasza Zana jako prezydenta Związku przy przyjmowaniu następujących osób:

a) Ignacego Domejki i Jana Sebolewskiego na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 1819 r. K. 1—4. Druk. Mat. III 5—8.

b) Jana Hanusowicza i Dominika Pietkiewicza na posiedzeniu w dniu 26 kwietnia 1819 r. K. 5—8. Druk. Mat. III 9—11.

c) Napoleona Nowickiego i Karola Mujszela na posiedzeniu w dniu 19 maja 1821 r. K. 9—12. Druk. Mat. III 13—15.

2. Korespondencja Związku z członkami nieobecnymi:

a) Listy Związku Przyjaciół do Adama Mickiewicza i Onufrego Pietraszkiewicza z 24 II 1821 r. K. 13—16. Druk. Mat. III 94—95. Oba listy są jednakowej treści, w imieniu Związku podpisane przez T. Zana. W liście do Pietraszkiewicza pod tekstem oficjalnym znajduje się ściśle prywatny dopisek Zana. Druk j.w.

b) List do Związku Przyjaciół od Onufrego Pietraszkiewicza z Warszawy z dnia 5 kwietnia 1821 r. K. 17—18. Druk. Mat. III 95—97.

c) List do Związku Przyjaciół od Michała Rukiewicza z 18 kwietnia 1821 r., czytany na posiedzeniu 23 IV 1821 r. K. 19—20. Druk. Mat. III 97—100.

d) List do Związku Przyjaciół od Michała Kuleszy. Lubaczyn, 7/19 maja 1821 r. K. 21—22. Druk. Mat. III 296—299.

e) Upoważnienie Związku Przyjaciół i Prezydenta Filaretów, dane Michałowi Rukiewiczowi na zorganizowanie Związku Przyjaciół w guberni grodzieńskiej i obwodzie białostockim. K. 23. Druk. Mat. III 101—102.

Obwoluty jak przy sygn. 707.

Pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 701.

710

Pol., 1821. 32,4×20,5 cm i mniej. K. 37, w tym 10, 25, 37 czyste. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Związek Przyjaciół. Materiały do działalności Komitetu Statystycznego, utworzonego w ramach Związku Przyjaciół na podstawie uchwały członków na posiedzeniu nadzwyczajnym w dniu 24 marca 1821 r.

1. „Czynności Komitetu Statystycznego w Wilnie 1821-go roku”. Protokóły posiedzeń od 26 marca do 15 czerwca 1821 r. K. 1—8. Druk. Mat. III 103—111.

2. [Franciszek Malewski]: „Książki do statystyki i ekonomii”. Wykaz czytany na posiedzeniu Komitetu 13 maja 1821 r. K. 9. Druk. Mat. III 111—113.

3. [Kazimierz Piasecki]: „Reyestr dzieł do Jeografii i Statystyki służących w zbiorze Bentkowskiego umieszczonych” [czytany na posiedzeniu Komitetu 13 maja 1821 r.]. K. 10—15. Nie druk.

4. [Antoni Borysowicz]: „Wyjątek z Memoires de l'Academie des Sciences de St. Petersbourg. O podziale liczby całkowitej mieszkańców Rossyi przez Hermanna. Podano na radzie 3 października R. 1810. Część pierwsza. Podział według narodów”. K. 16—25. Część tego tłumaczenia czytano na posiedzeniu Komitetu Statystycznego w dniu 13 maja 1821 r. Borysowicz dokończył tłumaczenie 20 czerwca 1822 r. (jak wskazuje data przy końcu rękopisu). Nie druk.

5. [Wincenty Porębski]: „Wyjątki z dzieła Tharuppa: Źródła statystyki duńskiej” [czytane na posiedzeniu Komitetu 1 czerwca 1821]. K. 26. Nie druk.

6. [Lucjan Eysymont]: „Wiadomość o Archiwum Komitetu Statystycznego od jego założenia do dnia 8 czerwca 1821 r.”. K. 27—28. Jest to tabela złożonych prac, pism wyjętych z Archiwum Filomatów oraz darów zebranych dla Komitetu. Druk. Mat. III 113—114.

7. „Instrukcja do układania opisu parafii N. w powiecie N. w gminie N”. Druk z oryginalną paginacją 1—12. Tytuł napisany ręcznie na górnym marginesie pierwszej strony; na s. 7 uzupełnienie pisane tą samą ręką. Redakcję tej instrukcji powierzono Malewskiemu i Rukiewiczowi. Odczytana i przyjęta na posiedzeniu Związku Przyjaciół 17 czerwca 1821 r., wydrukowana została w większej ilości egzemplarzy tajnie, bez pozwolenia cenzury. W okresie późniejszym stała się pierwszą poszlaką tajnych związków w ręku władz śledczych. K. 29—35. Druk. Mat. III 115—128.

8. Krótki rys powstania i rozwoju Komitetu Statystycznego Związku Przyjaciół, sporządzony na pocz. XX w. K. 36—37. Nie druk.

Protokóły posiedzeń Komitetu pisane są przez Lucjana Eysymonta, sekretarza Komitetu. Inne pozycje są autografami poszczególnych autorów. Obwoluty jak przy sygn. 707.

Pieczątki i proweniencja jak przy sygn. 701.

711

Pol., 1821—1822. 35,5×22 cm i mniej. K. 40, w tym 6, 7, 21 czyste. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Związek Przyjaciół. Wypowiedzi członków Związku na temat celu i zadań przyszłej organizacji Filaretów.

1. Kajetan Przeciszewski: „Do czego Towarzystwo Filaretów jest potrzebne i iak ono ma być urządzone?” [czytane na posiedzeniu Związku Przyjaciół 8 lutego i 25 marca 1821 r.]. K. 1—8. Na k. 1 z lewej strony u góry inną ręką: „Pismo Przeciszewskiego Kajetana złożone w Archywie dniu 25 marca 1821 roku. Chodźko. N 13”. Na k. 8v napis: „Przeciszewskiego myśli o Filaretach N IV”. Druk. Mat. III 129—133.

2. L[ucjan] Eysymont: [Myśli o Filaretach, czytane na posiedzeniu w dniu 20 lutego 1821 r.]. K. 9—10. Na k. 9 nad tekstem notatka: „Złożone w Archywie 27 lutego 1821 r. Chodźko N 7”. Druk. Mat. III 134—135.

3. Józef Chodźko: „Myśli o Filaretach” [czytane na posiedzeniu 20 marca 1821 r.]. K. 11—14. Na k. 11 nad tekstem notatka: „Złożone 20 marca 1821 roku Chodźko. N 8”; na k. 14v napis inną ręką: „Chodźki myśli o Filaretach N VI”. Druk. Mat. III 135—138.

4. [Kazimierz] Piasecki: „Myśli o Filaretach” [czytane na posiedzeniach w dniach 20 marca i 17 maja 1821 r.]. K. 15—22. Pismo dwu rąk. Na k. 22v notatka ręką Chodźki. „Piaseckiego myśli o Filaretach N V”. Druk. Mat. III 143—145.

5. [Stanisław Kozakiewicz: Myśli o Filaretach, czytane na posiedzeniu 20 marca 1821 r.]. K. 23—24. Druk. Mat. III 138—143.

6. [Antoni] Borysowicz: „Myśli nad Zgromadzeniem Filaretów i do iakiego zmierzają celu” [czytane na posiedzeniu 25 marca 1821 r.]. K. 25—26. Na k. 25 w górnym marginesie, nad tekstem notatka: „N 14 Pismo Borysowicza złożone do Archywie dnia 25 marca 1821 roku. Chodźko”. Na k. 26v innym pismem: „Borysowicza myśli o Filaretach N VIII”. Druk. Mat. III 150—151.

7. [Wincenty] Budrewicz: „Myśli o Filaretach” [czytane na posiedzeniu 25 marca 1821 r.]. K. 27—28. Na k. 28 nad tekstem notatka: „Złożone w Archywie dnia 25 marca 1821 roku Chodźko N 15”. Na k. 28v: „Budrewicza myśli o Filaretach N IX”. Druk. Mat. III 151—152.

8. [Wincenty] Porębski: „Cel Związku Filaretów i środki doprowadzenia go do skutku” [czytane na posiedzeniu 23 kwietnia 1821 r.]. K. 29. Pomiędzy tytułem a tekstem notatka: „N 21 Złożone w Ar[chiwum] dnia 23 kwiet[nia] J[ózef] Chodźko”. Na drugiej stronie karty, po zakończeniu tekstu, odwrotnie napis: „Porębskiego myśli o Filaretach N X”. Druk. Mat. III 152—154.

9. [Stanisław Kozakiewicz: Wyciąg ogólny z pism członków Związku, zawierających myśli o Filaretach, czytany na posiedzeniu 17 maja 1821 r.]. K. 30—31. Na k. 31v u dołu, odwrotnie notatka: „Myśli członków ogólnie wyluszczających cel Filaretów N XI”. Druk. Mat. III 155—157.

10. [Stanisław] Kozakiewicz: [O wyższym stopniu wśród Filaretów i o organizacji korespondentów, czytane na posiedzeniu 13 stycznia

1822 r.]. K. 32—33. Na k. 32 u góry z prawej strony notatka: „Pismo Kozakiewicza. Czytane na posiedzeniu d[nia] 13 stycznia 1822 r. Pisarz Domeyko”. Druk. Mat. III 157—159.

11. Józef Chodźko: [O kierowaniu Filaretami i o pracy własnej, czytane na posiedzeniu 13 stycznia 1822 r.]. K. 34—35. Na k. 34 u góry notatka: „Pismo Chodźki czytane D[nia] 13 Stycznia 1822 r. Pisarz Domeyko”. Druk. Mat. III 164—165.

12. [Kazimierz] Piasecki: [O celu zasadniczym i pracy Związku Przyjaciół, czytane 23 stycznia 1822 r.]. K. 36—39. Na k. 36 u góry w prawym rogu notatka: „Pismo Piaseckiego czytane na posiedzeniu d[nia] 13 Stycznia 1822 r. Pisarz Domeyko”. Druk. Mat. III 160—164.

13. A[ntoni] Porębski: [Jak wzmocnić i rozszerzyć wśród Filaretów wpływ Przyjaciół, czytane na posiedzeniu 13 stycznia 1822 r.]. K. 40. Na górnym marginesie nad tekstem notatka: „Pismo Porębskiego czytane [dnia] 13 stycz[nia] 1822. Pisarz Domeyko”. Druk. Mat. III 159—160.

Wszystkie pozycje posiadają obwoluty jak przy sygn. 707.

Zob. również rps 1031.

Pieczałki i proweniencja jak przy sygn. 701.

712

Pol., 1819—1821. 34×22 cm oraz 22,7×18,4 cm i mniej. K. 27. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Związek Przyjaciół. Prace poetyckie i naukowe członków przedstawiane na posiedzeniach Związku.

1. [Jan Sobolewski]: „Alcyona. Scena liryczna P. Arnault”. Czytane na posiedzeniu 3 maja 1819 r. K. 1—2. Druk. PF I 225—227.

2. [Teodor Łoziński]: „O niektórych obrzędach spójności w okolicach Żytomierza” [czytane na posiedzeniu 10 maja 1819 r.]. K. 3—6. Nie druk.

3. Jan Czeczot: Fragment recenzji tłumaczenia J. Sobolewskiego „Sceny lirycznej Alcyona”, czytane na posiedzeniu 17 maja 1819 r. K. 7. Nie druk.

4. [Onufry Pietraszkiewicz: Wpływ światła na życie roślin, czytane na posiedzeniu 14 czerwca 1819 r.]. K. 8—10. Nie druk.

5. Adam Dziewiątkiewicz: [Wiersz pożegnalny, bez tytułu. Czytany na posiedzeniu 3 kwietnia 1820 r.]. K. 11. Druk. PF I 115.

6. [Zygmunt Staniewicz]: „Czy summowany majątek może być podciągnięty według Statutu Litewskiego pod czwartą część przeznaczoną na wyposażenie córek”. [Czytane na posiedzeniu 17 kwietnia 1820 r.]. K. 12—19. Nie druk.

7. [Jan Czeczot]: „Uwagi nad tłumaczeniem z Litewskiego sielanki pod tytułem: Kurhanek Maryli” [utworu Adama Mickiewicza. Czytane na posiedzeniu 28 listopada 1820 r.]. K. 20—21. Druk. Józef Treściak: *Adam Mickiewicz w świetle nowych źródeł 1815—1821*. Kraków 1917, s. 313—316.

8. Tomasz Zan: Opisanie szkoły kowieńskiej, wizytowanej w maju 1821 r. K. 22—27. Brak zakończenia. Nie druk.

Obwoluty jak przy sygn. 707.

Pieczałki i proweniencja jak przy sygn. 701.

713

Pol., 1821—1823. 35,5×22 cm i mniej. K. IV+163, w tym 14, 27, 34, 54—72, 117, 129 czyste. Nie opr.

Archiwum Filomatów. Towarzystwo Filomatyczne Wileńskie jako „Towarzystwo bez nazwiska” po reorganizacji w r. 1823. Projekty ustaw, protokoły posiedzeń, plany członków na temat organizacji Towarzystwa i jego niższych stopni.

I. „Uchwała 15 października 1821 r.” o reorganizacji Towarzystwa Filomatycznego. 2. egz., w tym jeden z poprawkami, drugi czystopis, oba pisane przez Józefa Jeżowskiego. Na czystopisie własnoręczne podpisy następujących osób: Józef Jeżowski, Adam Mickiewicz, Fr. Malewski, Tomasz Zan, Józef Kowalewski, Bożydar Łoziński, Kazimierz Piasecki, Michał Rukiewicz, Ignacy Domejko, Wincenty Budrewicz. K. I—IV. Druk. Mat. II 430—432.

II. Ustawy:

1. [Organizacja Białych (BB), Zielonych (ZZ) i Czerwonych (CC)]. Incip.: „Po sześćioletnim działaniu...”. Pismo ręki Pietraszkiewicza. K. 1—14. Druk. Mat. III 257—276.

2. „Organizacya Białych”. Pismo ręki Stanisława Kozakiewicza. K. 15—26. Nie druk. Opublikowano kopię Pietraszkiewicza. Por. Mat. III 257 przyp. 1.

3. Ustawy Komitetu Duchownego [1823]. Pismo ręki O. Pietraszkiewicza. Incip.: „Pracować nad ukształceniem...”. K. 27—34. Mała zszywka o wymiarach 9,8×6 cm zawierająca 7 kart. Druk. Mat. III 277—280.

4. „Towarzystwo Narodowe Religijno-Moralne”. Pismo ręki Pietraszkiewicza. K. 35—36. Druk. Mat. III 394—395.

5. Ustawy Komitetu Korespondencyjnego. Incip.: „Utrzymanie ducha związkowego...”. Pismo ręki Pietraszkiewicza. K. 37—42. Zszywka o wymiarach 9,8×6 cm. Druk. Mat. III 281—285.

III. Protokoły posiedzeń Towarzystwa od dnia 1 stycznia do 19 lutego 1823 r. K. 43—72. Mały zeszytek o wymiarach 10×6,4 cm, oprawny w kolorowy sztywny karton. Zapisane tylko 3 strony. Druk. Mat. III 283—287.

IV. Wypowiedzi i projekty członków na temat organizacji Towarzystwa i jego niższych stopni:

1. [Jan Czeczot]: „Opinie dla klasy niższej”. Na marginesie uwagi J. Jeżowskiego oraz oddzielna kopia całej rozprawki Czeczota, sporządzona przez Jeżowskiego. K. 73—76. Druk. Mat. III 365—367.

2. [Jan Czeczot]: „Opinie mające się rozszerzyć przez klasę wyższą”. Na końcu rozprawy dopisek ręką Jeżowskiego: „do p. 10”. K. 77—78. Druk. Mat. III 367—370.

3. [Ignacy Domejko: Plan pracy Czerwonych i ich podział. 26 III 1823 r.]. Incip.: „Pamiętaję na to...”. K. 79—82. Druk. Mat. III 325—328.

Brulion ustaw Białych, Błękitnych, Czerwonych. Incip.: „Po sześćioletnim Działaniu My BBB...”. K. 83—100. Nie druk. Obie pozycje stanowią całość, zszytą z 10 pojedynczych składek. Pierwsza składka — to plan pracy Czerwonych, 9 następnych — to brulion ustaw. Wydrukowano tylko ustawy przepisane przez Pietraszkiewicza, a ułożone na pod-

stawie brulionu Kozakiewicza i Domejki. Por. § I Ustawy p. 1 i 2 oraz przyp. 1 w Mat. III 257.

4. [Józef Jeżowski: Plany i tematy do rozpraw o wychowaniu i nauczaniu]. Incip.: „1. O wychowaniu fizycznym...”. Druk. Mat. III 242—243 oraz [Plany układania wiadomości o kandydatach]. Incip.: „W jakiej szkole...”. Druk. Mat. III 417—418. K. 101. Jedna karta dużego formatu 35,6×22 cm, zapisana po obu stronach ręką Jeżowskiego. Na jednej stronie znajduje się tekst o wychowaniu, na drugiej, w połowie — plan wiadomości o kandydatach.

5. [Stanisław Kozakiewicz: System klasyfikacji i stosunek stopni wyższych do niższych, 26 IV 1822]. Incip.: „Kiedy z zewnętrznego składu okoliczności...”. K. 102—105. Druk. Mat. III 298—303.

6. [Stanisław Kozakiewicz]: „O systemacie w działaniu”. Pismo czytane na posiedzeniu 1 stycznia 1823 r. K. 106—109. Druk. Mat. III 303—310.

7. [Stanisław Kozakiewicz: Teoria działania. Rozprawa czytana 19 lutego 1823 r.]. Incip.: „Nic zwyczajniejszego w czasach dzisiejszych...”. K. 110—117. Druk. Mat. III 310—318.

8. [Stanisław Kozakiewicz: O stosunku wzajemnym Białych do Czerwonych i Zielonych, czytane 23 marca 1823 r.]. Incip.: „Nie widzę potrzeby...”. K. 118—119. Druk. Mat. III 339—341.

9. [Stanisław Kozakiewicz: O działaniu wewnętrznym]. Incip.: „Z powodu, iaki uczyniliśmy...”. K. 120—123. Druk. Mat. III 341—47.

10. [Stanisław Kozakiewicz: Zasady podstawowe organizacji Czerwonych, czytane w końcu marca lub kwietnia 1823 r.]. Incip.: „Ze trzech pism wypracowanych...”. Brak końca, ok. 1 karty. K. 124—127. Druk. Mat. III 348—353.

11. [Kazimierz Piasecki: Notatki o strukturze organizacyjnej i celach Towarzystwa]. K. 126. Nie druk.

12. [Kazimierz Piasecki: O organizacji Filaretów — wiosna 1823]. Incip.: „Zapatruię się na działanie...”. K. 129—138. Druk. Mat. III 289—298.

13. [Kazimierz Piasecki: Uwagi nad projektami ustaw]. Incip.: „Co do układu potrzeba tak...”. K. 139—140. Druk. Mat. III 355—358.

14. [Kazimierz Piasecki: O działalności związkowej w zastosowaniu do warunków politycznych, gospodarczych i oświatowych. 1823]. Incip.: „Zważając na wiek terażniejszy...”. K. 141—144. Druk. Mat. III 358—363.

15. [Onufry Pietraszkiewicz: Plan pracy związkowej, styczeń 1823]. Incip.: „1. Biali obmyślać środki...”. K. 145—148. Dwa egz., w tym drugi — to kopia maszynowa rękopisu Pietraszkiewicza z ręcznymi uzupełnieniami, sporządzona na pocz. XX w. Nie druk.

16. [Onufry Pietraszkiewicz]: „Opinie do rozstrząsania w K[omitecie]”. K. 149—150. Druk. Mat. III 370—372.

17. [Onufry Pietraszkiewicz: O Związku Patriotycznym i jego niższych stopniach, 8/26 III 1823]. Incip.: „Środki zatrzymania osób...”. K. 151—154. Druk. Mat. III 328—334.

18. [Onufry Pietraszkiewicz: Plan pracy w Związku Patriotycznym]. Incip.: „Główne ognisko, gdzie się działania koncentrują...”. K. 155—157. Druk. Mat. III 335—338.

19. [Onufry Pietraszkiewicz: O doskonaleniu wewnętrznym, czytane

19 I 1823 r.]. Incip.: „Działanie nasze zmierzać powinno...”. K. 158—159. Druk. Mat. III 318—321.

20. [Onufry Pietraszkiewicz: Projekt zakupienia dzieł o przedmiotach politycznych, czytany 19 II 1823 r.]. Incip.: „Każdy oświadczy, iakie dzieło zakupi...”. K. 160—161. Druk. Mat. III 321—325.

21. [Tomasz Zan: Cel i zadania Białych]. Incip.: „Biali składają Zakon na podobieństwo Kwaków...”. K. 162—163. Druk. Mat. III 363—365.

Niektóre pozycje posiadają obwoluty jak przy sygn. 707.

Zob. też rps 1033.

Pieczętki i proveniencja jak przy sygn. 701.

714

Pol., 1822—1823. 35,5×23,5 cm i mniej. K. 185, w tym 9, 16, 17, 22, 28, 34, 36—36a, 41—65, 79—87, 100 czyste. Nie opr. luźne arkusze oraz dwa maleńskie zeszytiki w kolorowym kartonie.

Archiwum Filomatów. Filadelfiści Błękitni. Ustawy, protokoły, ceremoniały, ankiety, wypowiedzi dotyczące organizacji Filaretów, podania, przysięgi, zaręczenia, przemówienia powitalne nowych członków, sprawozdania z czynności.

I. Ustawy.

1. Na rok szkolny 1822—1823 „do ostatniego Czerwca”. Pismo ręki Pietraszkiewicza. K. 1—8. Druk. Mat. III 373—375.

2. Ustawy obowiązujące od września 1823 r. Pismo ręki Pietraszkiewicza. Incip.: „§ 1. Kształcenie sił umysłu i serca...”. K. 9—16. Druk. Mat. III 376—381.

3. Ustawy grom filareckich kierujących. Pismo ręki Pietraszkiewicza. Incip.: „§ 1. Dla usposobionych widzieć prawdziwy...”. K. 17—22. Druk. Mat. III 390—394.

4. Ustawy dla grom filareckich niższych. Pismo ręki Pietraszkiewicza. Incip.: „Kształcić serce, doskonalić rozum...”. K. 23—27. Druk. Mat. III 395—398.

5. Ustawy dla kółek filareckich „XX §§” [1822/23]. K. 28—33. Druk. Mat. III 398—400.

II. Protokoły posiedzeń Filadelfistów Błękitnych.

1. Protokoły od dnia 20 marca do 4 kwietnia 1822 r. K. 34—36.

2. Protokoły od 5 stycznia do 30 czerwca 1823 r. K. 37—40. Mały zeszyt, oprawny w niebieski karton.

Pismo trzech rąk w tym Kozakiewicza i Piaseckiego. Obie pozycje druk. Mat. III 401—407.

III. Ceremoniał wprowadzania nowych członków do Związku Filadelfistów. Pismo ręki Pietraszkiewicza. Incip.: „F.F.N. (stojąc z odkrytą głową) W imię i błogosławieństwo naydoskonalszego ducha...”. K. 66—88. Druk. Mat. III 381—389.

IV. Projekty reorganizacji Zgromadzenia Filaretów, czytane na posiedzeniach Filadelfistów Błękitnych.

1. Wykaz 246 nazwisk, sporządzony przez Kozakiewicza. K. 89. Por. „Spis członków Zgromadzenia Filaretów” w Mat. III 248—256.

2. [Wincenty Porębski: O podziale Filaretów na klasy, czytane na posiedzeniu 20 marca 1822 r.]. Incip.: „1. Zgromadzenie Filaretów dzieli się na trzy klasy...”. K. 90. Druk. Mat. III 408—409.

3. [Stanisław Kozakiewicz]: „Myśli o podziale Filaretów na stopnie”, czytane na posiedzeniu 20 marca 1822 r. K. 91—100. Druk. Mat. III 409—418.

V. Plan układania wiadomości o kandydatach. Pismo ręki Pietraszkiewicza. Incip.: „Imię, nazwisko, wiek, skąd rodem...”. K. 101—105. Druk. Mat. III 418—421. Notatki Pietraszkiewicza na k. 105 nie druk.

VI. Wiadomości o członkach grom kierujących, kandydatach na Filadelfistów Błękitnych (noty personalne kwalifikacyjne).

1. Ignacy Budrewicz. Pisane przez Pietraszkiewicza. K. 108. Druk. Mat. III 425—426.

2. Cyprian Daszkiewicz. Autograf. K. 107—108. Druk. Mat. III 421—424.

3. Aleksander Kruszyński. K. 109—110. Nie druk. Por. przyp. 1 w Mat. III 421.

4. Michał Kulesza. K. 111—112. Pismo bardzo niewyraźne, spłowiałe, połowa drugiej karty oddarta. Nie druk. j.w.

5. Justyn Pohl. K. 113. Nie druk. j.w.

6. Mikołaj Radkiewicz. Pisane ręką Pietraszkiewicza. K. 114. Nie druk. j.w.

7. Leopold Sosnowski. K. 115—116. Druk. Mat. III 424—425.

8. Konstantyn Wierzbicki. K. 117. Nie druk.

9. „Nota o Janie Zahorskim”, pisana ręką Jana Czeczota. K. 118. Druk. Mat. III 426—427.

10. A. A. K. 119—120. Nie druk.

11. Wiadomość o uczniach szkoły witebskiej. K. 121—122. Nie druk.

VII. Odpowiedzi członków Zgromadzenia Filaretów przy reorganizacji Towarzystwa w 1822 r. na temat potrzeby Towarzystwa, środków działania oraz jego organizacji wewnętrznej.

1. Emeryk Staniewicz. K. 123—124. Druk. Mat. III 434—435.

2. Jan Zahorski. K. 125—126. Druk. Mat. III 428—434.

3. Autor nie znany. K. 127. Druk. Mat. III 435—441.

4. „ „ K. 128. Druk. Mat. III 441—442.

5. „ „ K. 129—130. Druk. Mat. III 442—444.

6. „ „ K. 131. Druk. Mat. III 444—445.

VIII. Odpowiedzi członków grup kierujących na ankietę o celu kształcenia młodzieży, usunięciu przeszkód w kształceniu i potrzebie związków.

1. Ignacy Budrewicz. K. 132—134. Druk. Mat. III 452—453.

2. Cyprian Daszkiewicz. K. 135—136. Druk. Mat. III 456—458.

3. Aleksander Domejko. K. 137—139. Druk. Mat. III 448—452.

4. Jan Krechowicki. K. 140—141. Druk. Mat. III 459—462.

5. Ludwik Paprocki. K. 142—143. Pytania ankiety i nazwisko autora na początku; wypowiedzi pisane ręką Pietraszkiewicza. Druk. Mat. III 446—448.

6. Adam Suzin. K. 144. Druk. Mat. III 456.

7. Stanisław Zakrzewski. K. 145—146. Druk. Mat. III 453—455.

8. Józef Zarzecki. K. 147. Druk. Mat. III 459.

9. N. N. K. 148—149. Druk. Mat. 462—463.

IX. Odpowiedzi na ankietę kandydatów na członków Filadelfistów Błękitnych i Towarzystwa Religijno-Moralnego.

1. Cyprian Daszkiewicz. Wilno 11 X 1823. K. 150. Druk. Mat. III 468.
2. [Adolf Giedroją]. K. 151. Druk. Mat. III 464—465.
3. [Ignacy Januszewski]. K. 152. Druk. Mat. III 467—468.
4. L[eopold] Sosnowski. Wilno. K. 153. Druk. Mat. III 469—470.
5. Adam Suzin. Wilno. K. 154. Druk. Mat. III 468—469.
6. Jan W[ysocki] i Wincenty Z[awadzki]. K. 155. Pismo ręki Pietraszkiewicza. Druk. Mat. III 465—467.

7. J[ózef] Zarzecki. K. 156. Druk. Mat. III 470.

8. Ks. Antoni Kisielewski. K. 157. Mat. III 470—471.

X. Podania, przysięgi, zaręczenia (styczeń—luty 1823).

1. Wincenty Zawadzki. K. 158.

2. Jan Wysocki. K. 159.

3. Adolf Giedroją. K. 160.

4. Ignacy Januszewski. K. 161.

5. Jan Wysocki. K. 162—163.

6. Adolf Giedroją i Napoleon Nowicki. K. 164.

7. Wincenty Zawadzki i Jan Heydatel. K. 165.

8. Ignacy Januszewski. K. 166.

9. Aleksander Mickiewicz. K. 167.

10. Ks. Antoni Kisielewski. K. 168.

Wszystkie poz. druk. w Mat. III 471—474.

XI. Przemówienia powitalne, wygłaszane przy przyjmowaniu do Związku nowych członków.

1. [Tomasz Zan: Powitanie Jana Heydatela i Napoleona Nowickiego, Aleksandra Mickiewicza i Jana Krynckiego na posiedzeniu w dniu 4 kwietnia 1822 r.]. K. 169—170. Druk. Mat. III 475—478.

2. [Stanisław Kozakiewicz: Powitanie Jana Wysockiego, Wincentego Zawadzkiego i Adolfa Giedroją, wygłoszone na posiedzeniu w dniu 15 lutego 1823 r.]. K. 171—172. Druk. Mat. III 478—484.

XII. Związek poetów „Kastala”, założony przez Jana Czeczota 8 kwietnia 1823 r.

1. Ceremoniał przy otwieraniu i zamykaniu posiedzeń Związku „Kastala”. Pismo Jana Czeczota. K. 174. Druk. Mat. III 389—390.

2. [Jan Czeczot: Sprawozdanie z prac Związku do 30 czerwca 1823 r.]. K. 175. Druk. Mat. III 485—487.

XIII. Sprawozdania z działalności.

1. J[an] H[eydatel]: [Sprawozdanie z działalności grona od kwietnia do czerwca 1823 r.]. K. 176—177. Nie druk.

2. „Zdanie sprawy z czynności Błękitnych Filad[elfistów] z roku 1822—1823 czerwca 30, przez Stanisława [Kozakiewicza]”. K. 178—185. Druk. Mat. III 487—506.

Niektóre pozycje posiadają obwoluty jak przy sygn. 737.

Pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 701.

715

Pol., franc. 1822—1824. 36,5×23 cm i mniej. K. 146. Nie opr. luźne arkusze.

Materiały do historii i procesu Towarzystwa Filomatów, zebrane przez Stanisława Kozakiewicza.

1. „Krótki rys wypadków od roku 1822 m-ca Kwietnia do 1823 m-ca Septembra”. K. 1—18. Druk. Mat. III 507—539.

2. „Wyciąg z dzieła śledztwienego przewodzącego się w Uniwersytecie Wileńskim w roku 1822 kwietnia 28 z uczniów tegoż Uniwersytetu z polecenia kuratora Xcia Czartoryskiego o towarzystwie promienistych”. K. 19—21.

3. „Wyciąg z dzieła śledztwienego uczniów świsłockich”. K. 22—25.

4. „Wyciąg z papierów do I-go śledztwa o promienistych posługujących”. K. 26—27.

Kopie powyższych autografów Kozakiewicza z początku XX w. K. 28—51.

5) Wyciągi z zeznań Tomasza Zana, dokonane przez Stanisława Kozakiewicza:

a) „Zgromadzenie Filaretów”. K. 52—53.

b) „Powody rozwiązania Filaretów”. K. 53v—54.

c) „Tomasza”. K. 55. Biografia Zana.

d) „Instrukcyja szkolna”. K. 56—57. Dalszy ciąg biografii Zana. Kopie w/w wyciągów. K. 58—75.

6. „Thomas Zan. Extrait de la Biographie universelle...” oraz to samo w tłumaczeniu na język polski. K. 76—81.

Kopia autografu Kozakiewicza. K. 82—87.

7. „Wyciąg z dzieła śledztwienego Malewskiego Franciszka” (1824). Autograf k. 88—99, kopia k. 100—123.

8. Odpis S. Kozakiewicza notatek sporządzonych przez Ignacego Lechnickiego z rozprawy J. Lelewela: „Nowosilcow w Wilnie” (o procesie Filomatów i Filaretów). K. 124—133, kopia k. 134—145.

Wyciągi nie posiadają dat i trudno jest powiedzieć, kiedy zostały sporządzone. Może Kozakiewicz zdołał to uczynić w czasie śledztwa, uboczną drogą zdobywając dostęp do akt. Kopie z jego wyciągów zostały sporządzone na pocz. XX w. w celu łatwiejszego odczytania nie zawsze wyraźnych pism.

Dokumenty dotyczące procesu Filaretów, z których Kozakiewicz zrobił streszczenia, zwłaszcza odnoszące się do śledztwa Promienistych, zostały ogłoszone drukiem w tłumaczeniu z języka rosyjskiego na polski przez Józefa Bielińskiego w publikacji: *Proces Filaretów w Wilnie. Dokumenty urzędowe z „Teki” rektora Twardowskiego*. Zebrał, wydał i życiorysem Twardowskiego poprzedził dr Szeliga [pseudonim], (Archiwum do Dziejów Literatury i Oświaty w Polsce. T. 6. Kraków 1890, s. 170—332) oraz przez Zygmunta Wasilewskiego: *Promieniści, Filareci i Zorzanie. Dokumenty urzędowe dotyczące towarzystw tajnych na Litwie (1822—1827)*, (Archiwum do Dziejów Literatury i Oświaty w Polsce. T. 9. Kraków 1897, s. 136—207).

Wszystkie pozycje posiadają obwołuty jak przy sygn. 707.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

716

Pol., ros. 1823—1824. 37,2×23 cm i mniej. K. 35. Nie opr.

Materiały do procesu Filomatów. Kopie zeznań, wyroku, wykazy oraz

notatki z archiwów w Wilnie, dotyczące śledztwa i procesu Filomatów.

1. Zeznanie o Towarzystwie Filomatów dla komisji śledczej, napisane przez Onufrego Pietraszkiewicza. Autograf. Karta bez podpisu i daty oraz kopia z pocz. XX w. K. 1—3.

2. „Dodatki Frankowi z organizacji wyjęte” oraz „Dziesięć punktów odpowiedzi”. 2 egz., tylko XX-wieczne kopie, w tym jedna maszynowa. Zeznania filarety Wiernikowskiego? K. 4—6.

3. Wykazy uczniów powołanych do śledztwa. K. 7—10. Wykaz na k. 9 — to wyjątek z listu policmajstra wileńskiego Szłykowa do rektora Uniwersytetu Wileńskiego Twardowskiego z dnia 17 X 1823 r. Zob. J. Bieliński: *Proces Filaretów w Wilnie*. (Archiwum do Dziejów Literatury i Oświaty w Polsce. T. 6, s. 235).

4. Kopia wyroku w procesie Filomatów i Filaretów z 14 sierpnia 1824 r.; 2 egz. w jęz. ros. nie dokończone. Pierwszy egzemplarz wcześniejszy, drugi z XX w. przepisany z pierwszego dla łatwiejszego odczytania. K. 11—22.

Wyrok w procesie Filomatów ogłosił drukiem w tłumaczeniu na język polski Józef Bieliński (*Proces Filaretów w Wilnie*. W: Archiwum do Dziejów Literatury i Oświaty w Polsce. T. 6, s. 317—324).

5. Pisma dotyczące śledztwa i procesu Filomatów: wykaz materiałów zebranych przez Kozakiewicza (rps 715); materiały o Tomaszu Zanie; notatki z Archiwum Państwowego w Wilnie dot. śledztwa uczniów gimnazjum świsłockiego i białostockiego; materiały dot. śledztwa Franciszka Małewskiego (notatki). K. 23—25. Wszystkie notatki i wykazy są pisane tą samą ręką, która wykonała napisy na obwolutach papierów Archiwum Filomatów (Stanisława Pietraszkiewiczówna?).

Proweniencja jak przy sygn. 701.

717

Pol., franc., I poł. XIX w. Listów 54, k. 100.

Fragmenty korespondencji Filomatów z lat 1820—1837.

I. Listy do Jana Czeczota (1821—1823) od następujących:

Kraśiński Walerian, 1822—1823 (6) k. 1—7. Druk. KF IV i V; Kulesza Michał, 1821—1823 (8) k. 8—20. Druk. KF III, IV, V; Kwieciński Józef, 1823 k. 21—22. Druk. KF V 157—158; Odyniec Antoni Edward, 1823 k. 23—25. Do listu dołączona kartka, pisana inną ręką, zawierająca wiersze: „Ankreontyk” i „Tryolet do Edwarda”. Druk. KF V 338—340; Pietraszkiewicz Onufry, 1821 k. 26—27. Wyd. S. Duszak w: Na zesłaniu I 255—257; Puttkamerowa Maria z Wereszczaków, 1823 (2) k. 28—31. Druk. KF V 220—221; Węcki Józef, 1823 k. 32. Wyd. S. Duszak w: Na zesłaniu I 264.

II. Listy do Cypriana Daszkiewicza od następujących:

Sumorok? L., 1825 k. 36—37. List zawiera słowa dwu pieśni oraz dopisek Grzegorza Dmochowskiego, kolegi szkolnego Daszkiewicza; [Tustanowski] Felicjan, 1825 k. 33—35.

III. Listy do Józefa Jeżowskiego od następujących:

Błażejewski G., 1820—1821 (3) k. 38—43; Chreptowicz Adam, 1821 k. 44—45; Fryczyński Michał, 1821 k. 46—47; Hryniewiecki Klemens ks., 1821 k. 48—49; Skibowski L[eon] ks. 1820 (2) k. 50—53. Wszystkie listy wyd. S. Duszak w: Na zesłaniu I 246—252, 257—260.

IV. Listy do Stanisława Kozakiewicza (1825—1832) od następujących: Dmochowska Maria, teściowa, 1852 (2) k. 54—57; [Januszewski?] Ignacy, 1832 k. 58; Kozakiewiczówna Zofia, siostra, 1832 k. 59—60; Kozakiewicz Dominik, stryj, 1830 (2) k. 61—64; Pietraszkiewicz Onufry, 1828 k. 65—70 (krótki rys postępu literatury rosyjskiej na podstawie czasopisma *Zvezda Poliarnaja*, redagowanego przez Rylejewa i Bestużewa).

V. Piasecki Marian z Petersburga, 1836 do brata Piaseckiego Kazimierza w Wilnie, k. 71—72; Piasecki Kazimierz do brata Piaseckiego Mariana w Petersburgu, 1837 k. 73—74.

VI. Listy do Tomasza Zana (1822—1823) od następujących:

Fryczyński Michał, 1823 k. 75; Pietraszkiewicz Onufry [Warszawa] b.d. k. 76—77. Fragment, list bez początku i końca, wyd. S. Duszak w: *Na Zesłaniu I* 253—255; Puttkamerowa Maria z Wereszczaków, 1822—1823 (12) k. 78—98. Druk. KF IV i V.

VII. List NN do NN. Paryż 1822 k. 99—100. List nie zidentyfikowany. Autor mówi w nim o niedawnym pobycie w Wilnie, o wysłaniu książek „z adresem do uniwersytetu na ręce Polińskiego”, wspomina Chodźkę i Sierocińskiego, nauczyciela w Krzemieńcu. Wyd. S. Duszak w: *Na zesłaniu I* 262—264.

Pieczątki i proveniencja jak przy sygn. 701.

718

Pol., I poł. XIX w. Listów 141, k. 274. Nie opr.

Korespondencja rodziny Pietraszkiewiczów z lat 1814—1838.

1. Listy Onufrego Pietraszkiewicza (87) do następujących: matki, Wiktorii Pietraszkiewiczowej, 1818—1824 (16) k. 1—32; siostry Teresy, 1814—1825 (11) k. 33—53; siostry Katarzyny, 1818—1827 (3) k. 54—59; braci Mikołaja i Ignacego, 1821 k. 60—61; brata Mikołaja, 1823 k. 63—63v. rodzeństwa ogólnie, 1821—1823 (4) k. 64—71; brata Józefa, 1818—1827 (51) k. 72—163.

Wybór korespondencji Onufrego Pietraszkiewicza z rodzeństwem wydała Danuta Zamacińska w: *Na zesłaniu I* 11—47.

2. Wiktoria Pietraszkiewiczowa do syna Onufrego, 1819 (2) k. 164—165.

3. Listy Józefa Pietraszkiewicza (38) do następujących: brata Onufrego, 1819—1826 (28) k. 166—219; matki Wiktorii Pietraszkiewiczowej, b.d. (2) k. 220—221; siostry Teresy, 1817—1832 (3) k. 222—227; brata Ignacego, b.d. k. 228—229; brata Mikołaja, b.d. k. 230—231; braci Ignacego i Mikołaja, 1829—1832 (3) k. 232—237.

Michał Fryczyński do Józefa Pietraszkiewicza, 1835 k. 238—239; wypracowanie Józefa Pietraszkiewicza pt. „O wolnej chwili” z 24 II 1823 r. oraz wypisany z jakiegoś dzieła fragment o kobiecie k. 239a—244.

4. Listy Ignacego Pietraszkiewicza (14) do następujących: matki, Wiktorii Pietraszkiewiczowej, 1831—1832 (2) k. 245—246; brata Józefa, 1824—1825 (8) k. 249—264;

brata Michała, 1836—1838 (4) k. 265—272;

1 list od Michała Pietraszkiewicza od Gutowskiego, b.d. k. 273—274.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

719

Pol., franc., XIX w. Listów 119, k. 265. Nie opr.

Korespondencja Onufrego Pietraszkiewicza z okresu wygnania i po powrocie do kraju.

1. List Onufrego Pietraszkiewicza z Moskwy z 23 IV 1827 r. do Jerzego Frąckiewicza w Wilnie. K. 1—2.

2. Listy do Onufrego Pietraszkiewicza od następujących:

Brzozowski Marian Dionizy, Warszawa 1821 k. 3—4. Wyd. S. Duszak w: Na zesłaniu I 260—262.

Kopie listów od przyjaciół-filomatów skazanych wyrokiem sądu carskiego na wygnanie: Czeczot Jan z Kizyla i Ufy, 1824—1830 (13) k. 5—47. List z dnia 22 I 1825 rozpoczyna się sonetem: „O najmilsza w najmilszej Ojczyźnie...”. Wyd. Sudolski Zbigniew i Kędziński Sławomir w: Na zesłaniu I 99 nn.; Józef Jeżowski z Odessy, 1825 (4) k. 48—55. W liście z 4 III 1825 znajduje się dopisek Malewskiego i Daszkiewicza, a z dnia 12 IV 1825 — Adama Mickiewicza. Tamże, s. 78 nn.; Łoziński Teodor z Petersburga, 1825 (4) k. 56—65. Tamże s. 80 nn.; [Piasecki] Kazimierz z Wilna, 1825 k. 67—69; Zan Tomasz z Orenburga, 1829—1834 (4) k. 70—79. Wyd. tamże s. 167, 173, 189, 201. Oryginały powyższych listów znajdują się w Muzeum im. Adama Mickiewicza w Warszawie.

3. Listy do Onufrego Pietraszkiewicza, przebywającego na Syberii w Tobolsku, od następujących osób:

Adolf [?] z Tiumentia, 1846—1847 (3) k. 80—85; Aleksander [?] z Grodna, 1830 k. 86—87; Aleksander [?] i [Maria Puttkamerowa] 1830 k. 88—89; Antoni [?] z Nowogródka, 1833 k. 90—91. Na k. 91 dopisek i pozdrowienie od Marii [Puttkamerowej]; Antoni [?], 1852 (2) k. 92—95; Bielawski A., b.d. k. 96—97; Drotkiewicz [Konstanty] z Tarny, 1844, k. 98—99; Felicjan [Tustanowski?] z Wilna, 1827 (2) k. 100—103; Fortunat [?] z Turyńska, 1850—1853 (14) k. 104—109; Ignacy [Januszewski?] z Tomaska, 1840—1841 (2) k. 130—133; Jakub [?] z Turyńska, 1850 (2) k. 134—137; Józef [?] z Turyńska, 1845—1848 (4) k. 138—145; Jasiewicz? z Berezowa, 1850 k. 146—147; Julian [?] z Kazania, 1851 k. 148—149; Justynian [?] z Turyńska, 1842—1844 (4) k. 150—157; Kajetan [?] z Omska, 1854 k. 158—159; Komar Władysław z Iszymska, 1851 k. 160—161; Konstanty [?], 1848 k. 162—163; Krański?, b.d. k. 164—165; [Orlicki?] Dominik z Tambowa, 1825 k. 166—167; Otylia [?] z Moskwy, 1832—1833 (2) k. 168—171; Pilecka Helena z Sołtanów, 1859 k. 172—173; [Puttkamerowa z Wereszczaków] Maria, 1826—1836 (3) k. 174—179; Słaut...? H., 1843—1847 (3) k. 180—185; Sobański Gotard z Tobolska, b.d. k. 186—187; Zub Anioł z Moskwy, 1827 k. 188—189; NN 1831—1856 (11) k. 190—210.

4. Listy do Onufrego Pietraszkiewicza po powrocie z wygnania od następujących:

Gałecki Józef, 1860 k. 211—212; Rogalski Józef z Tobolska, 1860—

1863 i 1866 (6) k. 213—225. List z r. 1866, pisany po śmierci Onufrego do jego brata Józefa w sprawie długu w wysokości 500 rbs., zaciągniętego przez niejaką Paliszewą w Tobolsku od Onufrego w czasie jego pobytu w tym mieście; Norgiełłowicz Ludwik z Omska, 1862 (2) k. 225—228; Rzecznikowski Leon, Łomża, 1862 (2) k. 229—234; Zieliński Gustaw z Warszawy, 1860 k. 235—236; Na k. 236 znajduje się obszerny dopisek Michała Łempickiego.

5. Fragmenty listu, rozliczeń i różnych notatek Onufrego Pietraszkiewicza z okresu pobytu w Tobolsku, k. 237—241. Spis książek wysłanych do Tobolska 15 I 1859 r. k. 242.

6. Listy NN do NN z lat 1841—1852. Osoby nie zidentyfikowane. Polacy przebywający na wygnaniu — Sybiracy (12) k. 243—265.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

720

Pol., I poł. XIX w. 27×23 cm i mniej. K. 90, w tym 31a, 80 i 90 czyste. Nie opr.

Kopie pism Onufrego Pietraszkiewicza z lat 1820—1830.

1. „Teorya czyli zasady Statystyki”. 2 egz., każdy innej ręki, w tym pierwsza kopia jest starsza, druga z XX w. nie posiada początku; rozpoczyna się od k. 6 i nosi ślady zniszczenia spowodowanego zalaniem wodą. K. 1—31.

2. „Opisanie Rossyi i jej mieszkańców, stolicy Petersburga i Moskwy roku 1824—1830”, 2 egz. Rozprawa jest listem, pisany przez Pietraszkiewicza z Moskwy do któregoś z przyjaciół-filomatów w Wilnie. K. 32—80.

3. „Rys postępu literatury rossyjskiej”. Rok 1825, Moskwa. K. 81—90. Rozprawa jest listem do Stanisława Kozakiewicza. Oryginał listu zob. rps 717: Korespondencja Filomatów.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

721

Pol., łac., 1818—1822. 24,5×20,5 cm i mniej. K. 75, w tym 8, 13, 14, 23, 31, 39, 49, 60 czyste. Nie opr. luźne arkusze.

Pisma Adama Mickiewicza, związane z działalnością poety w Towarzystwie Filomatycznym Wileńskim w latach 1818—1822. Autografy.

I. Sprawozdania Adama Mickiewicza jako naczelnika Wydziału I.

1. [Wiadomość o czynnościach Wydziału I od lipca do 15 listopada 1818 r.]. Incip.: „Działając z osobna stosownie do przepisów...”. K. 1—4. Półarkusz, z którego składa się k. 1 i 4, obdarty u góry przez całą długość wraz z tekstem.

2. [Wiadomość o czynnościach Wydziału I od 15 listopada 1818 r. do 13 stycznia 1819 r.]. Incip.: „Zdając sprawę z czynności wydziału...”. K. 5—8.

3. [Wiadomość o czynnościach Wydziału I od 13 stycznia do 25 marca 1819 r.]. Incip.: „W działaniach żyjących Tow...”. K. 9—10. Na k. 9 u góry — wcześniejsze notatki z gramatyki greckiej, przekreślone przez Mickiewicza dwiema kreskami i od tekstu sprawozdania oddzielone linią przez całą szerokość strony.

Poz. 1—3 druk. w Kal. 75—85; Mat. I 220—230; WN V 13—16, 29—31, 60—62; WJ V 14—17, 31—33, 63—65.

II. Projekty i pisma polemiczne, dotyczące poprawy ustaw oraz spraw organizacyjnych.

4. [O ustawach dla członków korespondentów, ich stosunku do członków czynnych i Rządu. Czytane między 18 i 29 stycznia 1819 r.]. Incip.: „1. Korespondenci mają to tylko wiedzieć...”. K. 11—12.

5. [Dalszy ciąg uwag o korespondentach, wygłoszonych 29 stycznia 1819 r.]. Incip.: „Com myślał o konstytucyi...”. K. 15.

Poz. 4—5 druk.: Kal. 28—32; Mat. I 251—254, 257—259; WN V 32—36; WJ V 34—38.

6. [O planie nowej organizacji Towarzystwa, o związkach zostających pod wpływem Filomatów. Czytane na posiedzeniu między 29 stycznia a 28 marca 1819 r.]. Incip.: „Od pierwszego rzucenia myśli...”. K. 16—19. Druk. Kal. 48—53; Mat. I 259—263; WN V 46—50; WJ V 48—52.

7. [O Towarzystwie rządzącym, stosunku jego do Towarzystwa niższego i podziale na komitety, czytane między 29 stycznia a 28 marca 1819 r.]. Incip.: „Rzucone są już myśli o Tow. nowym...”. K. 20—21.

8. „O Rapportach” [czytane na posiedzeniu między 29 stycznia a 28 marca 1819 r.]. K. 21v—22.

Poz. 7—8 druk.: Mat. I 266—269; WN V 51—55; WJ V 53—57.

9. [O konieczności wydawania ustaw tymczasowych. Czytane między 15 a 28 marca 1819 r.]. Incip.: „Trudności, iakie w dalszem organizowaniu Tow[arzystwa]...”. K. 24—27. Druk. Mat. I 270—274; WN V 56—59; WJ V 58—62.

10. [O ustawach ogólnych, zasadniczych. Czytane w końcu kwietnia 1819 r.]. Incip.: „Z odmian, które od czasów redakcyi...”. K. 28—30. Druk. Mat. I 326—328; WN V 69—71; WJ V 72—74.

11. [O celu członków czynnych]. „Wilno 1819 D[nia] 2 maia”. Incip.: „Pytanie nayważniejsze...”. Brak zakończenia. K. 32—33. Druk. Mat. I 289—291; WN V 72—74; WJ V 76—77.

12. [O stosunku klasy czynnej do korespondentów]. Incip.: Uwagi moje od tey znacznej maxymy...”. K. 34—35.

13. [O Komitecie Dozorczym dla klasy korespondentów]. „Dnia 7 maia [1819]”. Incip.: „Zagaione na przeszłym posiedzeniu zapytanie...”. K. 36v—39.

Poz. 12—13 druk.: Mat. I 293—96, 297—300; WN V 75—82; WJ V 78—85.

14. [Projekt zatrzymania tymczasowego klasy korespondentów bez nazwy]. „D[nia] Junii 9 [1819]”. Incip.: „Jakkolwiek obrady nasze...”. K. 39v—41. Druk. Mat. I 324—326; WN V 93—94; WJ V 96—98.

15. [O klasie wstępnej]. „13 Maia [1819]”. Incip.: „Nieporządny bieg wyobrażeń...”. K. 42—44.

16. [O podwydziałach]. „10 Maia [1819]”. Incip.: „Wyobrażenia klas o tworzeniu się podwydziałów...”. K. 44—44v.

Poz. 15—16 druk.: Kal. 41—44, 409; Mat. I 302—305, 316; WN V 83—86; WJ V 86—89.

17. Brulion podania w jęz. łac. do rektora Uniwersytetu w sprawie wyznaczenia terminu egzaminu na stopień magistra. K. 45. Pismo to

znajduje się na ostatniej karcie, odwrotnie od początku arkusza, który zawiera poz. 15 i 16. Druk. WJ XIV 19.

18. [O urządzeniu klasy wstępnej na prowincji]. „1 Junii [1819]”. Incip.: „Nieraz powtarzałem, że im Tow. nasze...”. K. 46—48. Druk. Mat. I 318—320; WN V 90—92; WJ V 93—95.

19. [Uwagi o piśmie periodycznym, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I 26 marca 1820 r.]. Incip.: „Uwagi dotyczące się pisma periodycznego...”. K. 50—51. Druk. Kal. 63—67; Mat. II 215—218; WN V 103—106; WJ V 108—111.

20. [Projekt organizacji Towarzystwa Filaretów, przedstawiony na posiedzeniu Związku Przyjaciół ok. 13 stycznia 1822 r.]. Incip.: „Iakkolwiek zamiary i działania nasze...”. K. 53—54. Druk. Kal. 67—71; Mat. III 166—169; WN V 107—111; WJ V 112—116.

III. Powitania.

21. [Mowa] „na przyjęcie [Wincentego] Giecołda i [Wincentego] Budrewicza”, [wygłoszona na posiedzeniu Związku Przyjaciół 24 maja 1819 r.]. K. 55—56. Mickiewicz był wówczas prezydentem Związku. Druk. Kal. 100—103; Mat. III 11—13; WN V 90—92.

IV. Prace naukowe Adama Mickiewicza w Towarzystwie Filomatycznym Wileńskim.

22. „Uwagi nad Dumą”. [Recenzja wiersza Jana Czeczota pt. Duma nad mogiłami Francuzów... czytana na posiedzeniu Wydziału I dnia 12 grudnia 1818 r.]. K. 57—59. Część k. 59 wycięta. Druk. Kal. 115—118; WN V 139—141; WJ V 143—145.

23. „Wiadomość naukowa z miesiąca stycznia roku 1819 członka Adama Mickiewicza Wydziału pierwszego z Biblioteki powszechny Genewskiej Tom dziewiąty, Roku trzeciego 1818, miesiąca septembra”. [Czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I dnia 4 lutego 1819 r.]. K. 61—64. Druk. Kal. 127—133; WN 359—364.

24. „Wiadomość naukowa z miesiąca Lutego 1819 z Pamiętnika naukowego Warszawskiego Nru 1-szego i 2-giego”. [Czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I dnia 30 marca 1819 r.]. K. 65—69. Druk. Kal. 134—140; WN V 354—359; WJ V 367—372.

25. „Doniesienie z Gazety Francuskiej, wydawaney co dzień w Paryży [!] in folio w wielkich arkuszach drobnym drukiem, pod tytułem Journal des Debats Politiques et Literaires N 7, 8, 9, 10 [1819]”. [Czytane na posiedzeniu w dniu 2 maja 1819 r.]. K. 70—71. Druk. Kal. 140—142; WN V 352—353; WJ V 365—366.

26. „Recenzja operetki w iednym akcie pod tytułem Małgorzata z Zębocina” [utworu Jana Czeczota. Czytana na posiedzeniu Wydziału I w dniu 29 grudnia 1819 r.]. K. 72—75. Druk. Kal. 142—149; WN V 144—149; WJ V 149—155.

W tekstach liczne skreślenia i poprawki. Poz. 20 i 21 posiadają obwoluty jak przy sygn. 707.

Zob. też rps 905.

Pieczątki i proveniencja jak przy sygn. 701.

722

Pol., 1821. 23,3×17,8 cm. K. 4, w tym ostatnia czysta.

Adam Mickiewicz: „Dodatek do Cwibaka”. Autograf.

Epilog do komedyjki z życia uczniowskiego pt. „Gryczane pierożki”, napisanej przez Tomasza Zana w Wilnie w r. 1817. Mickiewicz dopisał zakończenie prawdopodobnie w r. 1821, gdy koledzy chcieli odegrać ją na imieniny Zana. (Zob. rps 1036).

K. 3 i 4 nie rozcięte. Jest to właściwie arkusz złożony we czworo, w połowie nie rozcięty. Trzy ostatnie strony czyste.

Druk. Kal. 160—165; PF I 278—283; WN III 433—437; WJ I 471—476; Dz. wsz. I 145—149, 398—401; Wiersze I [67—71], 72—75, 172—173.

Pieczałki i proweniencja jak przy sygn. 701.

723

Pol., 1819. 22,7×19,2 cm i mniej. K. 2.

Adam Mickiewicz: Przekłady ód Horacjusza i Owidiusza.

1. „Do Pryska (z Horacjusza)”. K. 1. Autograf.
2. „Nullus argento etc. lib. II od. Hor.”. K. 2. Kopia Pietraszkiewicza.
3. „Ovidii Lib. IV, Elegia 1. Si qua meis”. K. 2v. Kopia Pietraszkiewicza.

Kartki wyrwane prawdopodobnie z jednego zeszytu. K. 1, zawierająca autograf poety, bardzo zniszczona, z obszarpanymi marginesami, które zostały odcięte, następnie doklejone za pomocą współczesnego, przezroczystego plastra. W prawym rogu na marginesie widnieje cyfra 15. K. 2, zawierająca inną, wcześniejszą wersję tej samej ody w kopii Pietraszkiewicza, zachowana w dobrym stanie. Na marginesie górnego prawego rogu widnieje cyfra 35. Na odwrocie karty pieśń Owidiusza. Przekładu tych utworów dokonał Mickiewicz w roku 1819 w Kownie i przysłał je przyjaciółom do Wilna. Odę Horacjusza czytano na posiedzeniu Wydziału I Towarzystwa Filomatycznego w dniu 5 października 1819 r.

Druk. Kal. 196—198; PF 145—148; WN I 322—323 (podano tu odę „Do Pryska” w redakcji zawartej w oryginalu poety); WJ I 61—62; Dz. wsz. I 148—150, 403—408; Wiersze I [7], 37—38.

Pieczałki i proweniencja jak przy sygn. 701.

724

Pol., 1819. 22,9×19,2 cm. K. 1.

Adam Mickiewicz: 1. „Sonet z Petrarcha Przypomnienie”. 2. „Amalia (z Szyllera)”.

Karta zniszczona, z wystrzępionym lewym marginesem. Sonet „Przypomnienie” przepisany przez Jana Czeczota z poprawkami naniesionymi przez Mickiewicza. Na odwrocie kartki „Amalia (z Szyllera)” — autograf poety. Cały utwór przekreślony na krzyż przez autora.

Sonet „Przypomnienie” był czytany na posiedzeniu naukowym Wydziału I Towarzystwa Filomatycznego w dniu 1 czerwca 1819 r. W r. 1822 wszedł w skład pierwszego tomu Poezji A. Mickiewicza (Wilno, s. 139—140). Druk. również w: PF I 130—131; WN I 98; WJ I 89; Dz. wsz. I 85; Wiersze I [11], 39.

Wiersz „Amalia” druk. Kal. 199—200; PF I 149; WN I 326; WJ I 63—64; zob. też Cz. Zgorzelski: *Zagadki mickiewiczowskie*. „Roczniki Huma-

nistyczne". T. 18: 1970, z. 1, s. 135—146; Dz. wsz. I 151—152, 410—414; Wiersze I [13], 40.

Pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 701.

725

Pol., 1819. 22,2×17 cm. K. 4, w tym ostatnia czysta.

Adam Mickiewicz: „Jamby powszechne”. Autograf.

Rękopis z licznymi skreśleniami i poprawkami, pisany pośpiesznie, trudny do odczytania. Adam Mickiewicz czytał ten utwór na pożegnaniu, które odbyło się po posiedzeniu naukowym Wydziału I w dniu 29 czerwca 1819 r., przed wyjazdem jego przyjaciół na wakacje i odjazdem poety do Kowna.

Druk. Kal. 188—194; PF II 147—152 w wersji poprawnej, 384—389 z zachowaniem wszystkich przekreśleń, pomyłek i interpunkcji autora; WN I 319—322; WJ I 465—469; zob. Cz. Zgorzelski: *Zagadki mickiewiczowskie*. „Roczniki Humanistyczne”. T. 18: 1970, z. 1, s. 135—146; Dz. wsz. I 139—142, 380—389; Wiersze I [1—6], 31—36.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

726

Pol., 1820. 22,8×18,3 cm. K. 6.

Adam Mickiewicz: „Dziewica z Orleanu”. [Przekład z Woltera]. Autograf.

Na marginesie k. 2 znajduje się kilka liczb. Tekst bardzo wyraźny, bez poprawek i skreśleń. Jak pisze Mickiewicz w liście do J. Jeżowskiego z dnia 15 I 1820 r. przekład został dokonany w r. 1817: „Dziewicy szpargał dobyłem, jedną pieśń przepiszę i na zasilek waszych posiedzeń wyprawię... Tłómaczenie jest z 1817, marca, a poprawiać nie ma czasu”. (Zob. KF I 381). Utwór ten był czytany na posiedzeniu naukowym Wydziału I Towarzystwa Filomatycznego w dniu 15 lutego 1820 r.

„Dziewicę z Orleanu” po raz pierwszy ogłoszono drukiem w Skamandrze (R. 1921, z. 7/9 s. 202—211); następnie w: PF I 134—145; WN I 319—322; WJ I 31—40.

Pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 701.

727

Pol., ok. 1820. 22,8×19,2 cm. K. 1.

Adam Mickiewicz: 1. [Pani Twardowska, sześć ostatnich wierszy]. 2. „Cztery toasty pewnego chemika na cześć istot promienistych”. 3. „Nauka (z Gleima)”. 4. „Co to jest? (z tegoż)”.

Na pierwszej stronie karty sześć ostatnich wierszy „Pani Twardowskiej”, pisanych ręką Jana Czeczota. Następny po nich wiersz „Cztery toasty” jest autografem poety. Na odwrocie karty tłumaczenie z Gleima „Nauka” i „Co to jest?”, pisane również ręką Adama Mickiewicza. Wiersz „Nauka” przekreślony przez autora na krzyż dwiema kreskami, niezbyt wyraźnymi; „Co to jest”, przekreślone liniami owalnymi z kleksami i zamazaniami.

Druk. PF I 133, 150, 151; WN I 107, 327; WJ I 64, 78; Dz. wsz. I 95, 153 nn., 297—302, 414—417; Wiersze I [43—45], 49—52.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

728

Pol., 1821. 22,2×17,4 cm. K. 2.

Adam Mickiewicz: 1. „Romantyczność”. 2. „Olympia”. Autografy. Jest to właściwie list do przyjaciół-filomatów.

1. Wiersz „Romantyczność” podpisany pseudonimem A. Poray i dalej list do Tomasza Zana. K. 1—2.

2. List do Józefa Jezowskiego i utwór „Olympia 1. Strofa czyli Chor 1”. K. 2v.

Brak daty. Kallenbach ustala ją na styczeń 1821 r., Czubek na 15/27 stycznia, a Pigoń (w Wydaniu Narodowym Dzieł Mickiewicza) na 13/25 stycznia 1821 r. Zob. Kal. 328—329; KF III 107—111; WN XIV cz. I 128—132; WJ XIV 138—142; Dz. wsz. I 16—18, 184—193, 418—419; Wiersze I [51—61], 62—66.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

729

Pol., 1820. 22,2×17,2 cm. K. 2.

Adam Mickiewicz: „Pierwiosnek (primula veris)”.

Kopia Jana Czeczota z poprawkami naniesionymi przez A. Mickiewicza. Dwie ostatnie zwrotki przekreślone, ostatnia dopisana własnoręcznie przez poetę.

Utwór ten, cokolwiek w innej redakcji, wszedł w skład pierwszego tomiku Poezji Mickiewicza, wydanym w Wilnie w 1822 r. Por. WN I 7—8; WJ I 103—104; Dz. wsz. I 15—18, 181—184; Wiersze I [47—49], 53—55.

Proweniencja jak przy sygnaturze 701.

730

Franc., ok. 1822. 21,2×18,3 cm. K. 4, w tym 3 i 4 czyste i nie rozcięte.

Adam Mickiewicz: „L'art dramatique en Pologne...”. Autograf.

Artykuł bez tytułu, nie dokończony, z licznymi przekreśleniami i poprawkami, bardzo nieczytelnymi.

Druk. Kal. 151—154; WN V 271—272; WJ V 277—279 przekład na język polski.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

731

Pol., 1822—1823. 23,1×19,2 cm i mniej. K. 15, w tym k. 2—7 tworzą trzy składki przeszyte różowymi nićmi. Nie opr.

Adam Mickiewicz: „Dziady, część druga”.

1. „Dziady część druga”. K. 1—8. Kopia Jana Czeczota z poprawkami naniesionymi przez A. Mickiewicza. Na k. 1v, w formie przypisku, pierwsza wersja wstępu.

2. „Do Dziadów części II”. K. 9—10. Wstawki z zaklęciami, autograf

poety. Na k. 9, nad tekstem w nawiasie, uwaga autora: „pomyłone następstwo ćwiartek, trzeba patrzeć na numery”.

3. „Przedmowa do Dziadów”. K. 11—12. Autograf, list do Jana Czeczota z dnia 5/17 lutego 1823 r. z Kowna. Na k. 1 listu znajduje się tekst przedmowy, na drugiej właściwy list. Obie karty są oznaczone pieczętką „Archiwum Filomatów”. Do listu doklejona jest karteczka z początku XX w. z napisem: „N XXXIII List 2-gi A 7 Luty 1823”.

4. „Upiór”. Wiersz wchodzący w skład poematu Dziady, nadesłany Janowi Czeczotowi w liście z dnia 8/20 lutego 1823 r. K. 13—15. K. 13 — tekst listu, k. 14—15 — tekst utworu. Po ukończeniu wiersza jeszcze dwa zdania listu. Pieczętki i karteczka j.w. z napisem: „N XXXIII List 3-ci A 7 Luty 1823”.

Opis filologiczny, podobiznę i transliterację w/w rękopisu zamieścił Stanisław Pigoń w rozprawie: *Formowanie „Dziadów” części drugiej. Rekonstrukcja genetyczna* (Warszawa 1967). Listy, w których znajduje się „Przedmowa do Dziadów” i „Upiór”, opublikował J. Czubek w KF V 36—38 i 44—45. Zob. WN XIV cz. 1 203—204; WJ XIV 219—220. Czubek w wydaniu *Korespondencji* zamieszcza wraz z listem „Przedmowę do Dziadów”, nie drukuje natomiast „Upiora”. Wydanie Narodowe i Jubileuszowe Dzieł Mickiewicza w tomach korespondencji nie drukuje obu utworów, poprzestając na ścisłych tekstach listów. Same utwory drukowane są w t. III tychże wydawnictw. Wszystkie te wydania nie uwzględniają paru zdań napisanych po zakończeniu „Upiora”. Zakończenie tego listu wydał S. Pigoń w dziele — *A. Mickiewicz: Listy, dedykacje, notaty nie objęte wydaniem książkowym* (Warszawa 1964, s. 13).

Proweniencja jak przy sygn. 701.

732

Pol., XIX w. 22,5×17,5 cm. K. 1.

Adam Mickiewicz: Oda do młodości.

Kopia nie znanej ręki, bez tytułu, pisana w dwu kolumnach. Tekst ody nieco zniekształcony, pewne wiersze poprzestawiane, w ostatniej zwrotce brak dwu wierszy. Pisał o niej Stanisław Pigoń w ed. *Do młodości. Blok—Notes Muzeum A. Mickiewicza*. [Warszawa 1964] s. 29.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

733

Pol., franc., 1818—1844. 20×10 cm i mniej. Listów 40. K. 80.

Fragment korespondencji Adama Mickiewicza z lat 1818—1844.

36 oryginalnych listów Adama Mickiewicza do następujących:

1. Jana Czeczota, 1819—1823 (12) k. 1—21. W liście z dnia 19 II/2 III 1820 r. wiersz: „Któż nad ciebie, któż nad Janka”, k. 3—4a. Druk. Kal. 194—195; KF I 436—439; WN XIV 75—77; WJ XIV 82—84; Dz. wsz. I 143—144, 394; Wiersze [23—28], 43, 154—155. W liście z dnia 23 III/2 IV 1823 fragmenty wiersza „Amalia”, k. 15. Druk. Kal. 388—390; KF V 147—149; WN XIV 217; WJ XIV 234—235; Dz. wsz. I 151, 410—412; Wiersze [15—17], 41, 152—153.

2. Filomatów, 1819, nie dokończony. K. 22.

3. Józefa Jeżowskiego, 1818—1823 (19) k. 23—65. List z dnia 21 VIII/2 IX 1819 adresowany do Jeżowskiego i Pietraszkiewicza; do listu z 8/20 V

1820 r. dołączona jest koperta z adresem; w liście z dnia 11/23 VI 1820 r. wiersz „Światło i ciepło” z Schillera, k. 48—40. Druk. Kal. 198—199; KF II 149—150; PF I 148—149; WN I 325—326, XIV 101; WJ I 62—63, XIV 110; Dz. wsz. I 151, 408—410; Wiersze [29—34], 44, 155—156.

4. Józefa Kowalewskiego, 1823 k. 66—67.

5. Franciszka Malewskiego, 1819—1820 (2) k. 68—72.

6. Marii z Wereszczaków Puttkamerowej, 1822 k. 73—74.

7. Odbitki fototypiczne 2 listów A. Mickiewicza z Paryża, z 28 IX 1836 i 9 V 1844 r. do brata Franciszka. K. 75—77.

8. 1 list Marii Puttkamerowej do Adama Mickiewicza z 16/28 X 1822 r. K. 78.

9. 1 list Barbary Mickiewiczowej do syna Aleksandra z 13/24 IX 1820 r. oraz na drugiej stronie arkusika list Jerzego Mickiewicza do brata Aleksandra. K. 79—80.

W listach z reguły brak daty. Przy porządkowaniu korespondencji posługiwano się datacją wziętą z Wydania Narodowego Dzieł Mickiewicza (t. XIV—XVI: Listy, w oprac. S. Pigionia). Wszystkie listy posiadają karteczki z numeracją po poprzednim porządkowaniu Archiwum Filomatów oraz adnotacjami i cyfrą J. Kallenbacha. Oznaczone są również owalną pieczętką: Archiwum Filomatów.

Druk. Kal., KF I—V; WN XIV—XVI; WJ XIV—XVI.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

734

Pol., 1822—1823. 33,2×22,1 cm i mniej. K. 14, w tym 1 i 13 czyste. Nie opr.

Wykaz prenumeratorów Poezycji Adama Mickiewicza i rozliczenia z poetą, przeprowadzane przez Jana Czeczota.

1. „Regestr prenumeratorów poezji Mickiewicza”. K. 1—8. Regestr sporządzony przez Jana Czeczota. Na k. 2, przy tytule, notatka ręki Pietraszkiewicza: „Kopia zgodna z autentykiem, który zostanie u Jerzego Frąckiewicza”. Całość przeszyta białymi nićmi.

2. Dodatkowe zestawienie nazwisk prenumeratorów Poezycji Mickiewicza „Przed wydaniem tomu 3-go”. K. 9. Wykaz wykonany inną ręką. Na odwrotnej stronie karty, na dole, notatka pismem Czeczota: „Za 4 Exemplarze zapłacił Czeczotowi, a za 30 samemu Mickiewiczowi. Od rozdanych zaś 10 Exemplarzy miał sobie darowany ieden”.

3. „Rachunek z Adamem po powrocie z Warszawy”. Zestawienie wydatków na osobiste i wydawnicze potrzeby poety. Pismo Czeczota. K. 10—11.

4. „Rejestr 2-gi wydatków Adama 1823”. K. 12—13. Pismo Czeczota.

5. „Jana”. Wykaz wydatków Jana Czeczota. K. 14.

Rękopis posiada obwolutę z cienkiego papieru z napisem: „Regestr Prenumeratorów Poezji Mickiewicza”. Poniżej notatki kopiowym ołówkiem: „Zeszyt fol. k. 8 i luźne k. 3”, naniesione ręką Kallenbacha.

Poz. 1—4 w/w rękopisu opublikował i opisał Cz. Zgorzelski (*Materiały do dziejów wileńskiej edycji „Poezji” Mickiewicza. „Pamiętnik Literacki”*. T. 57: 1966, s. 625—651).

Proweniencja jak przy sygn. 701.

735

Pol., 1823. 20,2×12,3 cm. K. 3, w tym 2 czyste.

Wykazy studentów zdających egzaminy z historii u Lelewela i Daniłowicza na Uniwersytecie Wileńskim. Autograf Joachima Lelewela.

1. „Regestr zdających examen z kursu Historiji Lelewela w r. 1823. Mca Junij 14”. K. 1—2.
2. „1823. Mca Junij 14. Zdawali examen u Daniłowicza”. K. 3. Pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 701.

736

Pol., 1831. 37×23,3 cm. K. 10. Nie opr.

Kopie notatek Stanisława Kozakiewicza z opisem aresztowania i pobytu w areszcie od 14 do 26 maja 1831 r.

(Aresztowany w Woronowie, w drodze powrotnej do Wilna od stryja Dominika Kozakiewicza, właściciela majątku Bielica w guberni grodzieńskiej, powiatu lidzkiego).

Kopie wykonane na początku XX w. tą samą ręką, co rękopisy 715, 716, 720.

Obwoluty jak przy sygnaturze 707.

Proweniencja jak przy sygn. 701.

737

Pol., I poł. XIX w. 27×22,5 cm i mniej. K. 6. Nie opr.

Drobne utwory poetyckie.

1. A[ntoni] Gorecki: „Do Macieja Barankiewicza MD w dzień Jmienia. 1827. Febr. 25”. K. 1. Wersja nie druk.
2. [Maurycy] Gosławski: „Zapewnienie. Do B. Krakowiak”. K. 2v.
- „ ” „Uniewinnienie Z. Matastazego”. K. 3. Obie poz. nie druk.
- „ ” „W Xiędze Pamiątek JW Prezesowej Zielińskiej”. K. 2v—3v. Druk. *Poezye Maurycyego Gosławskiego z przedmową... Leona Zienkowicza*. Lipsk 1864, s. 226.
- „ ” „W Xiędze Pamiątek K. K.” pod pochwałą K. K. 3v. Nie druk.
3. Autor nie znany: „Woienna trąba na boie...”. K. 4.
4. Autor nie znany. Część kart z początkiem wiersza obdarta. Pierwsza strona arkusza (k. 5) przekreślona. Na drugiej stronie k. 5 rozpoczyna się utwór poetycki od słów: „Boże! Ach czemuż mi to życie...”. K. 5—6. Proweniencja jak przy sygn. 701.

904

Pol., 1817. 22×17,9 cm. K. 2. Nie opr.

Adam Mickiewicz: „Pani Aniela. Naśladowanie z Woltera”. Kopia.

Kopia wykonana bardzo starannie przez Józefa Jeżowskiego, z poprawkami naniesionymi przez A. Mickiewicza. Na końcu utworu wyskrobany, własnoręczny podpis autora, pozostało tylko: „A. M.....icz”. Na

marginesie pierwszej strony uwaga napisana inną ręką [T. Zana?]: „Można i kopę zjeść jednego lata”.

Wiersz ten był czytany na posiedzeniu Towarzystwa Filomatycznego w dniu 25 listopada 1817 r.

Druk. PF I 123—126; WN II cz. I 239—243; WJ I 27—30.

Dar prymasa Polski, ks. Stefana kardynała Wyszyńskiego. 1976.

905

Pol., 1817—1819. 23×18 cm i mniej. K. 53. Nie opr.

Pisma Adama Mickiewicza związane z działalnością poety w Towarzystwie Filomatycznym Wileńskim w latach 1817—1819. Autografy.

I. Pisma organizacyjne.

1. [O organizacji Towarzystwa Filomatów. Projekt czytany 7 października 1817 r.]. Incip.: „Rozbierając z rozkazu Szanownego Towarzystwa...”. K. 1—2. Druk. Kal. 3—5; Mat. I 42—44; WJ V 7—9.

2. [Przemówienie na pierwszym naukowym posiedzeniu Wydziału I, wygłoszone 29 września 1818 r.]. Incip.: „Szanowni Koledzy i Bracia moi. Zatrudnienie, którym już to spowołania...”. K. 3—6. Druk. Kal. 89—93; Mat. I 186—189; WJ V 10—13.

3. [Projekt instrukcji dla układania wiadomości naukowych, przedstawiony na posiedzeniu Rządu między 20 listopada a 4 grudnia 1818 r.]. Incip.: „Pisma peryodyczne mające służyć...”. Składka z 4 kart, w tym 2 czyste. K. 7—10. Druk. Kal. 5—6; Mat. I 137—138; WJ V 18—19.

4. Instrukcje w sprawach wiadomości naukowych i pism periodycznych, przyjęte na posiedzeniu Rządu 11 grudnia 1818 r.

a) „Instrukcja do układania Wiadomości Naukowych”.

b) „Instrukcja Sekretarzom Wydziałowym tycząca się Wiadomości Naukowych”.

c) „Instrukcja dla Członka trudniącego się wydawaniem i odbieraniem pism peryo[dycznych]”.

Składka z 4 kart. Na odwrocie karty 3 napisane ręką Franciszka Malewskiego: „Przyjęte na posiedzeniu Rządu D[nia] 11. Grudnia 1818, świadczą Fr. Malewski Sekretarz”. K. 11—14. Druk. Kal. 7—11; Mat. I 118—119; 138—139, 139—148; WJ V 20—26.

5. [Myśli o piśmie periodycznym i o Towarzystwie Sześciu, przedstawione Rządowi dnia 29 stycznia 1819 r.]. Incip.: „Ponieważ rzucone od jednego z nas myśli...”. Brak końca. K. 15—16. Druk. Kal. 11—13; Mat. I 140—142; WJ V 38—41.

6. „Instrukcja dla Tomasza Zana, podług rządowych postanowień zapadłych na dniu 29 stycznia 1819 r.”. K. 17—19. Druk. Kal. 14—17; Mat. I 142—145; WJ V 42—45.

7. „O Klubie”. Projekt ustaw dla Klubu Przyjaciół, przedstawiony Rządowi między 12 marca a 7 kwietnia 1819 r. Brak końca. K. 20—25. Druk. Kal. 22—27; Mat. I 145—150; WJ V 66—71.

II. Przemówienia przy przyjmowaniu nowych członków do Towarzystwa Filomatycznego.

1. [Mowa wygłoszona do Jana Czeczota przy wprowadzaniu go jako czynnego członka Towarzystwa Filomatycznego, na posiedzeniu Wydziału I dnia 12 stycznia 1819 r.]. Incip.: „Szanowny Towarzyszu i Bracie nasz!”

Koledzy, których tu zgromadzonych widzisz...". K. 26—29. Druk. Kal. 93—98; Mat. I 167—171; WJ V 26—30.

2. [Przemówienie na przyjęcie Dominika Chodźki na członka korespondenta Towarzystwa Filomatycznego, wygłoszone na posiedzeniu Wydziału I dnia 2 lutego 1819 r.]. Incip.: „Tow[arzystwo], do którego wezwany zostałeś Szanowny Kolego i bracie nasz...". K. 30—32. Druk. Kal. 98—100; Mat. I 171—173; WJ V 46—47.

III. Prace naukowe Adama Mickiewicza w Towarzystwie Filomatycznym. Wydział I i II.

1. „Uwagi nad dumaniem u rozwalin Zamku Giedymina". Recenzja wiersza Onufrego Pietraszkiewicza pod tym tytułem, czytana na posiedzeniu Towarzystwa Filomatycznego 11 listopada 1817 r. Kopia ręki O. Pietraszkiewicza. K. 33—36. Druk. Kal. 107—110; WJ V 122—125.

2. Fragment recenzji pt./ „Uwagi nad Jagiellonidą Dymaza Bończy Tomaszewskiego", czytanej na posiedzeniu Wydziału I w dniu 15 kwietnia i 5 maja 1818 r., następnie ogłoszonej przez Mickiewicza drukiem w „Pamiętniku Warszawskim" w 1819 r. w zeszytcie styczniowym. K. 37—40. Druk. WJ V 176—181 z licznymi odchyleniami od tekstu rękopisu.

3. „Uwagi nad wierszem do Anieli" [Jana Czeczota, czytane na posiedzeniu Towarzystwa Filomatycznego dnia 23 czerwca 1818 r.]. K. 41—44, w tym 44 nie zapisana. Druk. Kal. 111—115; WJ V 138—142.

4. O najlepszym sposobie rozwiązywania zagadnień i twierdzeń geometrycznych. Tłumaczenie A. Mickiewicza artykułu F. Devey'ego z „Bibliothèque Universelle", czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału II dnia 17 grudnia 1818 r. Brak początku. K. 45—48, w tym k. 48 nie zapisana. Druk. Kal. 118—122; WJ V 349—352.

5. [Wiadomość naukowa z 8-go tomu genewskiej „Bibliothèque Universelle"]. Incip.: „W miesiącu czerwcu 1818..." czytana na posiedzeniu Wydziału II dnia 27 grudnia 1818 r. K. 49—52. Druk. Kal. 122—127; WJ V 353—357.

6. „Wstęp do Historii", b.d. [1819?]. Karta zapisana po obu stronach ze śladami oddarcia od większej całości. K. 53. Druk. Kal. 149—151; WJ VII 135—137.

Wszystkie pozycje, oprócz ostatniej, są oznaczone owalną pieczętką z napisem „Archiwum Filomatów".

Zob. rps 721.

Proweniencja jak przy sygn. 904.

906

Pol., 1818—1819. 24,5×20,3 cm i mniej. K. 32. Nie opr.

Prace poetyckie i literackie członków Towarzystwa Filomatycznego, wygłaszane na posiedzeniach naukowych Związku. Autografy.

1. [Onufry Pietraszkiewicz: Krytyka recenzji „Jagiellonidy" Adama Mickiewicza]. Incip.: „Jeżeli twory talentu i wynalezienia..." czytana 1 kwietnia 1818 r. Brak końca. K. 1—4. Nie druk.

2. Onufry Pietraszkiewicz: „Bromir, Dobrosław, Ludomił i Włodek". Sielanka czytana na posiedzeniu naukowym Wydziału II w dniu 22 września 1818 r., później na posiedzeniu Związku Przyjaciół w dniu 1 maja 1820 r. K. 5—8. Druk. PF I 177—182.

3. Onufry Pietraszkiewicz: „Powrót Wizbora". Sielanka czytana na

posiedzeniu naukowym Wydziału II dnia 17 grudnia 1818 r. Recenzję jej czytał Tomasz Zan 29 grudnia t.r. W tekście poprawki naniesione inną ręką [T. Zana?]. K. 9—12. Druk. PF I 182—187.

4. Onufry Pietraszkiewicz: „Sielanka Kupało”, czytana na posiedzeniu naukowym Wydziału II dnia 26 grudnia 1819 r. Obok tytułu, z prawej strony napisane ręką Adama Mickiewicza: „Tę sielankę można umieścić! Poprawiać nie ma co”. K. 13—18. Druk. PF I 187—195.

5. Tomasz Zan: „Ballada Twardowski”, czytana na imieninach „Adamowych” 31 grudnia 1819 r. Rękopis zawiera 2 zszyte składki papieru o wymiarach 20,8×12 cm. Na ostatniej stronie przepisana ręką O. Pietraszkiewicza bajka Antoniego Goreckiego pt. „Żaba, co chciała być równa wołowi”. Ostatnia kartka uszkodzona. K. 19—26. Druk. PF 315—329.

6. Tomasz Zan: „O poezyi”. Brak danych. Ostatnia składka mocno zniszczona. K. 27—32. Nie druk.

Pozycje 1—5 są oznaczone owalną pieczętką z napisem „Archiwum Filomatów”.
Zob. też rps 712.

Proweniencja jak przy sygn. 904.

907

Pol., 1825—1830. 21×13 cm i mniej. Listów 33. K. 46. Nie opr.

Fragment korespondencji filomatów z wygnania z lat 1825—1830.

1. Listy Jana Czeczota do następujących:

Daszkiewicz Cyprian, 1827—1828 (3) k. 1—5; Zan Tomasz, 1825—1826 (5) k. 6—15; Zan Tomasz i Suzin Adam, 1826—1830 (19) k. 16—36.

2. Mickiewicz Aleksander do Cypriana Daszkiewicza, 1827—1828 (2) k. 37—40.

3. Listy Tomasza Zana do następujących:

Daszkiewicz Cyprian, 1828 k. 41; Malewski Antoni [stryj Franciszka], 1829—1830 (2) k. 42—44; Suzin Adam k. 45—46.

Zob. również rps 717.

Proweniencja jak przy sygn. 904.

1018

Pol., 1817—1819. 39,5×23,5 cm i mniej. K. 106. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Ustawy Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego z lat 1817—1819.

1. „Ustawy Towarzystwa Filomatów”, przyjęte na posiedzeniu 1-go października 1817 r. z mocą obowiązującą do 23 czerwca 1818 r. Tekst pisany ręką Józefa Jeżowskiego. K. 1—6. Druk. Mat. I 3—10.

2. „Ustawy Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego”, przyjęte na posiedzeniu 23 czerwca 1818 r. z mocą obowiązującą do 25 czerwca 1819 r. Brulion ustaw pisany przez Józefa Jeżowskiego z licznymi skreśleniami i poprawkami naniesionymi przez Józefa Jeżowskiego i Franciszka Malewskiego. Na końcu tekstu Ustaw uchwała Towarzystwa „Ni-niejsze Ustawy z dwóch części złożone, z których pierwsza Ustawy Ogólne obeymująca ma rozdziałów cztery, podtytułów trzydzieści sześć. Ustawa szczegółowa ma rozdziałów szesnaście a tytułów dwieście siedem. Całe Ustawy stron pięćdziesiąt jeden zajmujące Towarzystwo potwierdziło i wolność przeniesienia na papier [p]ozostawiło. Dnia 23 Junii 1818.

Józef Jeżowski [prezydent], Tomasz Zan Sekretarz". K. 7—32. Druk. Mat. I 64—73.

a) „Ustawy Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego”, przyjęte 23 czerwca 1818 r. z mocą obowiązującą do 25 czerwca 1819 r. Czystopis ręki Józefa Jeżowskiego, niekompletny, z uwagami pisanymi ołówkiem przez Franciszka Malewskiego. K. 33—44. Druk. j.w.

b) Fragment „Ustaw Tow[arzystwa Filomatycznego]. Ustawy ogólne”. Rozdział I — tylko paragrafów 22. Brulion ręki Józefa Jeżowskiego. K. 45—46. Druk. j.w.

c) [Ustawy dla Członków Korespondentów. Tytuł I:] „Ustawy ogólne”. [Tytuł II:] „Ustawy szczegółowe. Część I Ustaw pisana przez Józefa Jeżowskiego, część II — ręką Onufrego Pietraszkiewicza. K. 47—54. Druk. Mat. I 103—106.

d) [Ustawy dla członków czynnych] — brulion. Tekst pisany przez Onufrego Pietraszkiewicza z poprawkami i dopiskami Franciszka Malewskiego. K. 55—62. Druk. Mat. I 107—108.

3. „Ustawy Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego” [dwa ostatnie słowa wydrapane], przyjęte na posiedzeniu powszechnym nadzwyczajnym 25 czerwca 1819 r. z mocą obowiązującą do 15 października 1821 r. Tekst-brulion pisany ręką Tomasza Zana, Franciszka Malewskiego, Józefa Jeżowskiego i Onufrego Pietraszkiewicza. Na marginesach uwagi Adama Mickiewicza. Tekst drugi — czystopis przepisany przez Onufrego Pietraszkiewicza, w bordowych, kartonowych okładkach. Teksty kompletne. K. 63—87. Druk. Mat. II 1—18.

4. „Ustawy członków czynnych Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego”, przyjęte na posiedzeniu 12 października 1819 r., podpisany przez prezydenta Towarzystwa Józefa Jeżowskiego, z mocą obowiązującą do 15 października 1821 r. Tekst pisany jest ręką Józefa Jeżowskiego i Tomasza Zana z poprawkami i uzupełnieniami naniesionymi przez Franciszka Malewskiego i Adama Mickiewicza. K. 88—102. Druk. Mat. II 19—39.

5. Fragmenty Ustaw członków czynnych Towarzystwa Filomatycznego. „Obiór członków” (rozdział III) oraz „Sądownictwo” (rozdział VIII). Brulion pisany przez Franciszka Malewskiego i Tomasza Zana. K. 103—106. Druk. j.w.

Wszystkie karty Ustaw są oznaczone pieczętką „Archiwum Filomatów”. Poszczególne ustawy znajdują się w obwolutach z napisami informującymi wykonanymi przez Stanisławę Pietraszkiewiczównę. Na obwolutach znajdują się również uwagi Jana Kallenbacha.

Dar prymasa Polski, ks. kardynała Stefana Wyszyńskiego. Maj 1930.

1019

Pol., 1817—1818. 33×21 cm. S. 26 (paginacja własna). Nie opr.

Archiwum Filomatów. Protokoły posiedzeń Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego za okres od 1 października 1817 r. (posiedzenie założycielskie) do 30 czerwca 1818 r.

Pisane przez Tomasza Zana, sekretarza Towarzystwa. Na s. 25—26 inną ręką [Franciszka Malewskiego?] zapis następującej treści: „Takowy Protokół czynności Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego za odmie-

nionym przez nowe ustawy porządkiem, ma nadal zawierać opis działania tegoż Towarzystwa na posiedzeniach powszechnych odbytych. Wyjąwszy pisma zalecające, których treść tylko wyrażoną będzie, wszelkie inne wniesienia, pisma czytane na posiedzeniach w całej swej rozciągłości umieszczone być mają; przetoż w tym szczególnej Protokule ma się zawrzeć obraz początku, wzrostu i usiłowań Towarzystwa". Protokół powyższe zamykają pierwszy okres istnienia i rozwoju Towarzystwa Filomatycznego.

Dwie składki wyrwane z większej księgi z resztkami zszywań i grubych nici, w dwu obwolutach: papierowej i kartonowej.

Pieczętki i zapisy na obwolutach jak w rps 1018.

Protokół z okresu późniejszego zob. rps 701.

Proweniencja jak przy sygn. 1018.

1020

Pol., 1818—1820. 35×21,5 cm i mniej. K. 54, w tym 21—23 nie zapisane. Dwie księgi. Pierwsza w grubej, zielonej, kartonowej okładce; druga bez okładek + luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Protokół posiedzeń rządowych Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego za okres od 26 czerwca 1818 r. do 25 października 1820 r.

1. „Protokół Posiedzeń Rządowych Towarzystwa Filomatycznego” od dnia 26 czerwca 1818 r. do 21 maja 1819 r. Protokół pisane przez Franciszka Malewskiego, ówczesnego sekretarza zarządu Towarzystwa. K. 1—23. Druk. wzmianki w przypisach Mat. I 110 i nn.

2. „Dziennik Posiedzeń Rządu Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego” od dnia 10 września 1819 r. do 20 lutego 1820 r. pisany przez Franciszka Malewskiego i Onufrego Pietraszkiewicza. K. 24—47. Druk. wzmianki w przypisach Mat. II 19 i nn.

3. Protokół posiedzeń rządowych Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego od 25 lutego do 20 października 1820 r. pisane przez Onufrego Pietraszkiewicza. K. 48—53. Druk. wzmianki w przypisach oraz protokół od 2 września do 20 października 1820 r. Mat. II 95—99.

4. „Posiedzenie Rządowe dnia 3 marca [1820 r.]”. Obszerniejsza wersja protokołu w porównaniu z protokółami w p. 3, przepisana przez Onufrego Pietraszkiewicza. K. 54. Nie druk.

Pieczętki i obwoluty jak przy sygn. 1018.

Proweniencja jak przy sygn. 1018.

1021

Pol., 1818—1821. 36×23 cm i mniej. K. 104, w tym 19-ta nie zapisana. Nie opr.

Archiwum Filomatów. Protokół posiedzeń administracyjnych i naukowych Wydziału I i Wydziału II Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego z okresu od 17 września 1818 r. do 26 lutego 1821 r.

I. Protokół Wydziału I.

1. Protokół posiedzeń administracyjnych Wydziału I od dnia 17 września 1818 r. do 23 października 1820 r. pisane przez Józefa Kowa-

lewskiego, sekretarza Wydziału I i podpisywane przez Adama Mickiewicza, naczelnika Wydziału I do października 1819 r., następnie przez Franciszka Malewskiego, który po wyjeździe Mickiewicza do Kowna objął to stanowisko. K. 1—19.

2. Protokoły z posiedzeń naukowych Wydziału I od dnia 29 września 1818 r. do 17 października 1820 r. Pismo rąk dwu sekretarzy: Brunona Suheckiego i Józefa Kowalewskiego. Protokoły podpisywane przez Adama Mickiewicza i Franciszka Malewskiego, naczelników Wydziału I. K. 20—41.

II. Protokoły Wydziału II.

1. Protokoły posiedzeń administracyjnych Wydziału II od 21 września 1818 r. do 26 lutego 1821 r. Pismo kilku rąk: Onufrego Pietraszkiewicza, który będąc naczelnikiem Wydziału II do 16 marca 1819 r., sam pisał protokoły; następnie przez sekretarzy wydziałowych: Teodora Łozińskiego, Jana Sobolewskiego oraz Tomasza Zana, późniejszego naczelnika Wydziału. K. 42—62.

2. Bruliony protokółów posiedzeń administracyjnych Wydziału II od 7 marca 1820 r. do 26 lutego 1821 r., pisane przez Onufrego Pietraszkiewicza i Jana Sobolewskiego. K. 63—72.

Na k. 64 verso znajduje się brulion pisma Wydziału II do Rządu Towarzystwa w sprawie Erazma Poluszyńskiego. Protokoły powyższe zostały wpisane do księgi protokółów (patrz p. 1).

3. „Protokół Posiedzeń Naukowych Wydziału Drugiego” z okresu od 22 września 1818 r. do 29 czerwca 1820 r. Czystopis pisany przez Onufrego Pietraszkiewicza, Teodora Łozińskiego i Tomasza Zana. K. 73—97.

4. Brulion protokółów z posiedzeń naukowych Wydziału II za okres od 4 marca do 3 grudnia 1820 r. ręki Tomasza Zana i Teodora Łozińskiego. Protokoły z trzech ostatnich posiedzeń, tj. z 28 października, 18 listopada i 3 grudnia 1820 r. nie zostały wpisane do czystopisu księgi protokółów (patrz p. 3). K. 98—104.

Teksty protokółów nie drukowane. Wzmianki o nich znajdują się w przypisach t. I i II *Materiałów do historii Filomatów*.

Proweniencja jak przy sygn. 1018.

1022

Pol., 1818—1820. 33×20,5 cm. K. 36, w tym pierwsza karta nie zapisana. Nie opr.

Archiwum Filomatów. „Księga pism wychodzących z Rządu”, zawierająca wpisy korespondencji od 28 czerwca 1818 r. do 26 czerwca 1820 r., pisana przez Onufrego Pietraszkiewicza.

Poszczególne wpisy zawierają kopie lub streszczenia pism wysyłanych przez zarząd do poszczególnych osób i Wydziałów Towarzystwa Filomatycznego. Druk. od 26 czerwca 1818 r. do 28 czerwca 1819 r. Mat. I 109—128, od 30 września 1819 do 26 czerwca 1820 r. Mat. II 40—94. Pieczątki, obwoluty i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1023

Pol., 1817—1819. 36×22,5 cm i mniej. K. 56; w tym 50-ta nie zapisana. Nie opr.

Archiwum Filomatów. Przemówienia i pisma dotyczące formowania i poprawy ustaw Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego w okresie 1817—1819.

1. [Józef Jeżowski: O trzymaniu Towarzystwa w tajemnicy i porządku. Pismo czytane na posiedzeniu zwyczajnym 14 października 1817 r.]. Incip.: „Zapytacie, jakimby sposobem...”. K. 1—5. Druk. Mat. I 44—48.

2. [Józef Jeżowski: O ustanowieniu Komitetu do poprawy ustaw. Przemówienie wygłoszone na posiedzeniu zwyczajnym 3 marca 1818 r.]. Incip.: „Gorliwość o wzmaganie ogólnego pożytku...”. K. 6—7. Druk. Mat. I 48—51.

3. [Józef Jeżowski:] „Plan, według którego możnaby prawa dla Towarzystwa Filomatycznego układać”, czytany na posiedzeniu nadzwyczajnym 12 marca 1818 r. K. 8—15. Druk. Mat. I 51—59.

4. [Józef Jeżowski: Przemówienie przy przedstawianiu nowych ustaw na posiedzeniu nadzwyczajnym 23 maja 1818 r.]. Incip.: „Uczuliście byli niezupełność...”. K. 16—17. Druk. Mat. I 60—63.

5. [Józef Jeżowski]: „Poprawy ustaw dnia 18 Jan[uari] 1819”. K. 18-ta. Druk. Mat. I 250—251.

6. [Józef Jeżowski: Projekt reorganizacji Towarzystwa i podziału na pięć klas naukowych] „28 marca 1819”. K. 19—26. Druk. Mat. I 274—284.

7. [Józef Jeżowski: O klasie wstępnej i klasie Filomatów] „19 maja 1819”. K. 27—33. Druk. Mat. I 307—316.

8. [Franciszek Malewski: Klasa czynna i członkowie korespondencji], czytane między 18 a 29 stycznia 1819 r. K. 34—35. Druk. Mat. I 254—257.

9. [Franciszek Malewski: O organizacji Towarzystwa, plan mej działalności. Odpowiedź na pismo Mickiewicza w tej sprawie, czytane pomiędzy 29 stycznia a 25 marca 1819 r.]. Incip.: „Zebrałiśmy się zrazu do poprawy ustaw...”. K. 36—37. Druk. Mat. I 329—336.

10. [Franciszek Malewski]: „O raportach”. „Jak należy urządzić pracę względem ustaw?”. „O Korespondentach. D[nia] 2 maja 1819”, c.d. „d[nia] 4 maja 1819”. Dalsza część z datą „D[nia] 7 maja 1819” przekreślona przez autora dwiema liniami. K. 38—41. Druk. Mat. I 269—296.

11. [Franciszek Malewski: O podziale Towarzystwa na cztery klasy i o klasie wstępnej] „d[nia ok. 13] maja 1819 r.”. Incip.: „Praca nasza w nadawaniu ustaw...”. K. 42—43. Druk. Mat. I 300—302. Tekst wydrukowany na s. 303—306 w autografie został przez autora przekreślony.

12. [Franciszek Malewski: O klasie wstępnej oraz projekt komitetu przygotowującego] z „d[nia] 8 czerwca 1819”. Incip.: „Niepewność w opiniach...”. K. 44—46. Na k. 45v skreślenia autora. Druk. Mat. I 320—324.

13. [Onufry Pietraszkiewicz: O Klubie przedwstępnym i negocjantach (wysłańcach), przedstawione między 29 stycznia a 20 marca 1819 r.]. Incip.: „Przedmiot obrad naszych...”. K. 47—50. Druk. Mat. I 263—266.

14. [Onufry Pietraszkiewicz: O tworzeniu podwydziałów na prowincji, przedstawione na posiedzeniach pomiędzy 19 maja a 1 czerwca

1819 r.]. Incip.: „Zastanawiając się nad tworzeniem podwydziałów...”. K. 51—52. Druk. Mat. I 316—318.

15. [Onufry Pietraszkiewicz: O poprawie ustaw, przedstawione w maju 1819 r. przed posiedzeniem powszechnym 25 maja 1819 r.]. Incip.: „Przyjęte przez nas samych wniesienie Rządu...”. K. 53—54. Nie druk.

16. [Onufry Pietraszkiewicz: O przysposobieniu członków do przyjęcia przeprowadzonej przez Rząd poprawy ustaw, czytane ok. 14 maja 1819 r.]. Incip.: „Zdawało się, że poprawa ustaw...”. K. 55—56. Druk. Mat. I 306—307.

W tekstach Jeżowskiego i Malewskiego liczne skreślenia i poprawki. Obwoluty, pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1024

Pol., 1817—1821. 35×22,5 cm i mniej. K. 22. Nie opr. Luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Przemówienia prezydenta Towarzystwa Filomatycznego Józefa Jeżowskiego z okresu od 14 listopada 1817 r. do 1 marca 1821 r. wygłoszone na posiedzeniach powszechnych, administracyjnych i przy powitaniach nowych członków.

1. Przemówienie na posiedzeniu wielkim 1 stycznia 1818 r. o zasadach, na jakich Towarzystwo zostało zorganizowane. Incip.: „Wszelkie działania związkowe...”. K. 1—6. Druk. Mat. I 13—21.

2. Przemówienie na posiedzeniu wielkim 16 kwietnia 1818 r. Incip.: „Kiedy do epoki związku naszego...”. K. 7—10. Druk. Mat. I 22—29.

3. Przemówienie na posiedzeniu powszechnym administracyjnym „d[nia] 1 stycznia 1820 r.”. Incip.: „Dzisiaj kończy się właściwie połowa naszych czynności...”. K. 11—12. Druk. Mat. II 291—294.

4. Przemówienie na „Posiedze[nie] Wielkie d[nia] 1 Lipca 1820 r.”. Incip.: „Życie towarzyskie w tym upływającym roku...”. K. 13—16. Druk. Mat. II 300—310.

5. „Posiedzenie powszechne administr[acyjne] d[nia] 5 stycznia 1821 r.”. Incip.: „Po sześciu miesiącach czasu od ostatniego zebrania...”. K. 17—19. Druk. Mat. II 310—314.

6. „Posiedzenie naukowe powszechne i administracyjne razem, d[nia] 1 marca 1821 r.”. K. 19—20. Druk. Mat. II 314—317.

Powitania.

7. Powitanie Franciszka Malewskiego i Zygmunta Nowickiego na posiedzeniu zwyczajnym 4 listopada 1817 roku. Incip.: „Zacni Towarzysze! Gdy na przełożenie znaiomych swoich...”. K. 21. Druk. Mat. I 11—12.

8. Powitanie Teodora Łozińskiego i Jana Czeczota, członków korespondentów na posiedzeniu nadzwyczajnym 29 czerwca 1818 r. Incip.: „Szanowni Koledzy! Oświadczyliście chęć włączenia się do szczupłego naszego grona...”. K. 22-ga. Druk. Mat. I 163—167. W tekście liczne poprawki i skreślenia.

Zob. też rps 702.

Obwoluty, pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1025

Pol., 1818—1820. 36×22 cm i mniej. K. 15. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Przemówienia naczelników Wydziału II Towarzystwa Filomatycznego na posiedzeniach oraz przemówienia powitalne nowych członków.

1. [Onufry Pietraszkiewicz: Przemówienie przy otwarciu posiedzenia naukowego Wydziału II 22 września 1818 r.]. Incip.: „Upłynął czas dwumiesięczny...”. K. 1—2. Druk. Mat. II 184—186.

2. [Onufry Pietraszkiewicz: Przemówienie przy złożeniu urzędu Naczelnika Wydziału II na posiedzeniu naukowym 8 kwietnia 1819 r.]. Incip.: „Składając uwolnie[nie] od obowiązków Naczelnika...”. K. 3—4. Druk. Mat. I 198—201.

Powitania.

3. [Onufry Pietraszkiewicz: Powitanie Teodora Łozińskiego, jako członka czynnego na posiedzeniu administracyjnym Wydziału II w dniu 11 stycznia 1819 r.]. Incip.: „Widzieliście zebrani tu bracia moi drodzy...”. K. 5—7. Druk. Mat. I 164—167.

4. [Tomasz Zan: Powitanie Dionizego Chlewińskiego jako członka czynnego na posiedzeniu administracyjnym Wydziału II dnia 9 maja 1819 r.]. Incip.: „Towarzyszu Bracie! Zgodą Wydziału i wolą Rządu...”. K. 8—11. Druk. Mat. I 173—176.

5. [Tomasz Zan: Powitanie Wincentego Budrewicza na posiedzeniu naukowym Wydziału II 27 maja 1820 r.]. Incip.: „Bracie! Przyjmujemy cię do nie licznego grona...”. K. 12—13. Druk. Mat. II 289—290.

6. „Doniesienie” Onufrego Pietraszkiewicza „Do Wydziału II” z prośbą o uwolnienie od prac w Towarzystwie z powodu wyjazdu do Warszawy na dalsze studia, czytane na posiedzeniu administracyjnym w dniu 24 listopada 1820 r. K. 14—15. Druk. Mat. II 186—189.

Zob. też rps 703.

Obwoluty, pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1026

Pol., 1818—1820. 33×22,5 cm i mniej. K. 12. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Sprawozdania i mowy wygłaszane na posiedzeniach rządowych i posiedzeniach powszechnych przez sekretarzy Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego i sekretarzy wydziałowych.

1. [Tomasz Zan]: „Zdanie sprawy z trzymiesięcznego urzędowania [od 1 października 1817 do 1 stycznia 1818 r.], sekretarza Towarzystwa; Roku 1818, dnia 1 stycznia w Wilnie”. K. 1—4. Druk. Mat. I 30—35.

2. [Tomasz Zan]: „Zdanie sprawy z trzymiesięcznego urzędowania [od 11 stycznia do 16 kwietnia] sekretarza Towarzystwa Filomatycznego na Wielkiem posiedzeniu Roku 1818 d[nia] 16 kwietnia w Wilnie”. K. 5—6.

3. [Tomasz Zan]: „Zdanie sprawy z trzymiesięcznego [od 16 kwietnia do 30 czerwca] urzędowania sekretarza Towarzystwa Filomatycznego na wielkiem posiedzeniu tegoż Towarzystwa Roku 1818 d[nia] 30 czerwca w Wilnie”. K. 6v—7.

Poz. 2 i 3 druk. Mat. I 35—38, 39—41.

4. [Tomasz Zan: Wiadomość o czynnościach administracyjnych Wydziału II od 1 lipca 1819 do 1 stycznia 1820 r. na posiedzeniu administracyjnym 1 stycznia 1820 r. wygłoszona]. Incip.: „Ustawy T[owarzystwa] F[ilomatycznego] wydziałom swoim...”. K. 8—9. Druk. Mat. II 351—353.

5. [Franciszek Malewski: Wiadomość o czynnościach administracyjnych Wydziału I od 1 lipca 1819 r. do 1 stycznia 1820 r. na posiedzeniu administracyjnym powszechnym 1 stycznia 1820 r. czytana]. K. 10—11. Druk. Mat. II 346—348.

6. [Franciszek Malewski]: „Zdanie sprawy [z czynności Rządu] od 1 lipca 1820 r. do 1 stycznia 1821 r.” czytane na posiedzeniu powszechnym 3 stycznia 1821 r. K. 12-ta. Druk. Mat. II 330—332.

Obwoluty, pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1027

Pol., 1818—1821. 36×22,5 cm i mniej. K. 57, w tym 22-ga nie zapisana. Nie opr.

Archiwum Filomatów. Pisma przedstawiane i czytane na posiedzeniach rządowych Towarzystwa Filomatycznego w latach 1818—1821. Projekty, raporty, uwagi.

1. [Józef Jeżowski]: „Instrukcja do układania Wiadomości naukowych”. Projekt przedstawiony Rządowi między 20 listopada a 4 grudnia 1818 r. K. 1. Druk. Mat. I 136—137.

2. „Nota kwalifikacyjna z miesiąca grudnia 1818 r. od Józefa Jeżowskiego członka czyn[nego] T[owarzystwa] F[ilomatycznego] Wydz[iału] I” [czytana na posiedzeniu rządowym 22 stycznia 1819 r.]. K. 2—3. Druk. Mat. I 133—135.

3. [Józef Jeżowski]: „Uwagi nad organizacją Komitetu” [do wydawania pisma periodycznego, czytane na posiedzeniu rządowym 5-go marca 1819 r.]. K. 4—9. Druk. Mat. I 157—162.

4. Józef Jeżowski: Projekt zakupienia do biblioteki Towarzystwa encyklopedii klasyków łacińskich, czytany na posiedzeniu rządowym 15 października 1819 r. K. 10-ta. Druk. Mat. II 111—112.

5. [Józef Jeżowski]: „Myśli o mogącej zaprowadzić się w Towarzystwie naszym metodzie rzetelnej wzajemnego oświecania się, jako ośrodka do umocnienia Towarzystwa i nadania mu wpływu zewnątrz siebie”, [czytane na posiedzeniu rządowym] „3 grudnia 1819 r.”. K. 11—21. Druk. Mat. II 112—127.

6. [Józef Jeżowski]: „Projekt nowej organizacji Towarzystwa d[nia] 25 sierpnia 1820 r.”, czytany na posiedzeniu rządowym 16 września 1820 r. K. 23—31. Druk. Mat. II 134—147.

7. [Józef Jeżowski]: „Projekt organizacji Wydziału naukowego w Towarzystwie, poprzedzony wykładem prowadzących ku niemu pobudek. Dnia 21 lutego 1821 roku” [czytany na posiedzeniu rządowym]. K. 32—46. Druk. Mat. II 147—164.

8. Bożydar Łoziński: „Do Rządu Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego od Kassyera tegoż Towarzystwa raport [na dzień] 18 lutego 1821 r.”, czytany na posiedzeniu naukowym ogólnym 1 marca 1821 r. K. 47—48. Druk. Mat. II 109—110.

9. [Franciszek Malewski]: „O komitecie [do wydawania pisma periodycznego] d[nia] 15 stycz[nia] 1819 r.”. K. 49-ta. Druk. Mat. I 155—156.

10. [Franciszek Malewski]: „O Związkach. 31 stycz[nia] 1820 r.”; brak końca. K. 50—51. Druk. Mat. II 128—130.

11. Kazimierz Piasecki: „Do Rządu Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego... Doniesienie [o utworzeniu się Towarzystwa Meżów Znamienitych, czytane na posiedzeniu] 2 kwietnia 1820 r.”. K. 52-ga. Druk. Mat. II 106—107.

12. [Onufry Pietraszkiewicz: Projekt ustanowienia Komitetu do wydawania pisma periodycznego, czytany na posiedzeniu rządowym 6 lutego 1819 r.]. Incip.: „Rząd Komitet zwija...”. K. 53-cia. Druk. Mat. II 156.

13. [Tomasz Zan]: „Myśli o Związku Wzajemney Pomocy”, [czytane na posiedzeniu rządowym] „4 lutego 1820 r.”. K. 54—57. Druk. II 131—134.

Obwoluty, pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1028

Pol., 1819—1820. 35,5×22,5 cm i mniej. K. 44. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Pisma Rządu Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego do całego Towarzystwa, naczelników i sekretarzy Wydziałów I i II, do poszczególnych członków organizacji, jak również pisma Wydziału I do członków nieobecnych w Wilnie, Adama Mickiewicza i Zygmunta Nowickiego.

I. Pisma Rządu do całego Towarzystwa.

1. Pismo z dnia 22 czerwca 1819 r. z zawiadomieniem o posiedzeniu powszechnym w dniu 25 czerwca tegoż roku, zwołanym w celu zatwierdzenia ustaw. K. 1. Druk. Mat. I 125.

2. Pismo z dnia 30 stycznia 1820 r. o celu Towarzystwa i pracach dla dobra kraju, zwłaszcza ulepszeniu edukacji narodowej. K. 3—4. Druk. Mat. II 57.

3. Pismo z dnia 26 czerwca 1820 r. w sprawie instrukcji do zbierania wiadomości o szkołach. K. 5—6. Druk. Mat. II 93—94.

II. Pisma Rządu do naczelników i sekretarzy wydziałowych.

4. Pismo do sekretarzy wydziałowych z dnia 26 czerwca 1819 r. z zarządzeniem nadesłania sprawozdań z pracy wydziałów od 25 maja do 29 czerwca 1819 r. K. 7. Druk. Mat. I 126.

5. Pismo z dnia 15 grudnia 1819 r. do naczelnika Wydziału I z zawiadomieniem o posiedzeniu powszechnym w dniu 1 stycznia 1820 r. K. 9. Druk. Mat. II 51.

6. Pismo z 17 czerwca 1820 r. do naczelników Wydziału I i II z zawiadomieniem o posiedzeniu administracyjnym wielkim w dniu 1 lipca 1820 r. K. 11. Druk. Mat. II 66.

III. Pisma Rządu do Wydziału I.

7. Pismo z dnia 15 grudnia 1819 r. z zatwierdzeniem wyboru Michała Rukiewicza na członka Towarzystwa. K. 15. Druk. Mat. II 50.

8. Pismo z dnia 7 stycznia 1820 r. z nakazem rozpoczęcia prac nad uwagami o piśmie periodycznym. K. 15. Druk. Mat. II 59.

9. Pismo z dnia 29 kwietnia 1820 r. wraz z dekretem w sprawie zawieszenia w czynnościach członka Towarzystwa Erazma Poluszyńskiego. K. 17—18. Druk. Mat. II 79.

10. Pismo z dnia 15 czerwca 1820 r. z zawiadomieniem o zebraniu ogólnym zwyczajnym w dniu 29 czerwca 1820 r. K. 19. Druk. Mat. II 85.

11. Pismo z dnia 20 czerwca 1820 r. przypominające członkom Wydziału I o obowiązkach względem Towarzystwa w czasie wakacji i zbieraniu różnych wiadomości statystycznych z terenów, na których będą przebywać. K. 21. Druk. Mat. II 87.

IV. Pisma Rządu do Wydziału II.

12. Pismo z dnia 30 września 1819 r. rozkazujące rozpoczęcie prac przewidzianych ustawami, po okresie wakacyjnym. K. 22. Druk. streszczenie Mat. II 42.

13. Pismo z dnia 9 stycznia 1820 r. z poleceniem rozpoczęcia prac nad układaniem instrukcji do zbierania wiadomości o szkołach. K. 24. Druk. streszczenie Mat. II 60.

14. Pismo z dnia 24 lutego 1820 r. z poleceniem rozpoczęcia prac nad uwagami o piśmie periodycznym. K. 26. Druk. streszczenie Mat. II 67.

15. Pismo z dnia 24 lutego 1820 r. w sprawie prac nad instrukcją do zbierania wiadomości o szkołach. K. 28. Druk. streszczenie Mat. II 69.

16. Pismo z dnia 3 kwietnia 1820 r. w sprawie uchwały o nakładach i środkach na dzieła elementarne i zbieraniu na ten cel ofiar. K. 30. Druk. streszczenie Mat. II 75.

17. Pismo z 12 czerwca 1820 r. w sprawie niedotrzymywania tajemnicy o istnieniu Towarzystwa przy wprowadzaniu przez Chlewińskiego nowego członka Szmykayły. K. 32—33. Druk. Mat. II 81.

18. Pismo z dnia 20 czerwca 1820 r. przypominające członkom Wydziału II o obowiązkach względem Towarzystwa w czasie wakacji i zbieraniu różnych wiadomości statystycznych z terenów, na których będą przebywać. K. 34. Druk. Mat. II 86.

V. Pisma Rządu do poszczególnych członków Towarzystwa.

19. Dwa pisma z 23 września i 7 listopada 1818 r. do Erazma Poluszyńskiego w sprawie obrachunku z kasy Towarzystwa. K. 37—38. Druk. streszczenie Mat. II 113, 115.

20. Pismo z 3 kwietnia 1820 r. do Kazimierza Piaseckiego z poleceniem i instrukcją pracy w Związku Przyjaciół. K. 35—36. Druk. Mat. II 73.

21. Pismo z dnia 12 czerwca 1820 r. do Tomasza Zana z poleceniem zorganizowania Związku Naturalistów Krajowych. K. 39—40. Druk. Mat. II 80—81.

VI. Pisma Wydziału I do nieobecnych w Wilnie członków Towarzystwa.

22. Pismo z dnia 18 kwietnia 1819 r. do Zygmunta Nowickiego w Białymstoku z zaleceniem utrzymywania kontaktów z Towarzystwem, dalszego przesyłania prac naukowych, jak również przesyłania wiadomości o szkole, w której pracuje i dalszego opłacania składek. K. 41—42. Druk. fragm. Mat. I 153—154.

23. Pismo z dnia 10 marca 1820 r. do Adama Mickiewicza w Kownie

z poleceniem wykonywania przyjętych dla Towarzystwa obowiązków, szczególnie nadsyłania wiadomości naukowych z zakresu szkolnictwa, łączących się z jego pracą zawodową. K. 43—44. Druk. Mat. II 105—106.

Wszystkie listy są podpisywane przez Józefa Jeżowskiego, prezydenta Towarzystwa Filomatycznego. Pismo kilku rąk: Józefa Jeżowskiego, Franciszka Malewskiego, Onufrego Pietraszkiewicza, Józefa Kowalewskiego. Kopie powyższych listów lub ich streszczenia znajdują się w „Księdze pism wychodzących z Rządu” (zob. rps 1022).

Obwoluty, pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1029

Pol., 1820. 21,5×10 cm. K. 97, w tym 18, 19, 29, 39—41, 47, 58 i 97 nie zapisane. Nie opr.

Archiwum Filomatów. Uwagi członków Towarzystwa Filomatycznego nad projektowanym pismem periodycznym oraz nad instrukcją do zbierania wiadomości o szkołach krajowych, czytane na posiedzeniach Wydziału I i II w pierwszej połowie 1820 r.

I. Uwagi nad pismem periodycznym.

1. [Dyonizy Chlewiński]: Incip.: „Wydawanie pisma peryodycznego...”. Pismo czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału II dnia 19 marca 1820 r. K. 1—18. Druk. Mat. II 192—211.

2. [Józef Jeżowski]: Incip.: „Jakibykolwiek cel, układ i postać pismo peryodyczne Towarzystwa przyjęło...” [o „urządzeniu” części krytycznej czasopisma], czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I 11 kwietnia 1820 r. K. 20—25. Druk. Mat. II 222—230.

3. [Kowalewski Józef]: Incip.: „Robienie uwag nad pismem peryodycznym...”. Pismo czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I dnia 20 marca 1820 r. K. 26—28. Druk. Mat. II 212—215.

4. [Teodor Łoziński]: „O piśmie peryodycznym”, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału II dnia 19 marca 1820 r. K. 30—38. Druk. Mat. II 240—250.

5. [Onufry Pietraszkiewicz]: Incip.: „Pismo, które Towarzystwo wydawać przedsięwzięło...”, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału II dnia 4 kwietnia 1820 r. K. 42—46. Druk. Mat. II 218—222.

6. [Michał Rukiewicz]: „O piśmie peryodycznym”. Uwagi czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I dnia 20 kwietnia 1820 r. K. 48—53. Druk. Mat. II 250—257.

7. [Jan Sobolewski]: Incip.: „Jakie ma być pismo, które Towarzystwo wydawać przedsięwzięło...”, czytane na posiedzeniu Wydziału II dnia 20 kwietnia 1820 r. Dwie wersje tego samego pisma. K. 54—62. Druk. Mat. II 234—240.

8. [Tomasz Zan]: Incip.: „Krzyczą księgarze, krzyczą autorzy...”, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału II dnia 16 kwietnia 1820 r. K. 63—66. Druk. Mat. II 230—233.

II. Uwagi nad projektem „Instrukcji do zbierania wiadomości o szkołach”.

9. [Dyonizy Chlewiński]: Incip.: „W zbieraniu wiadomości o stanie

szkół...”, czytane na posiedzeniu Wydziału II dnia 16 kwietnia 1820 r. K. 67—70. Druk. Mat. II 258—261.

10. [Jan Czczot]: Incip.: „Komu się trafi mózdz powziąć pewną o szkołach wiadomość...”, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I dnia 5 maja 1820 r. K. 71—73. Druk. Mat. II 273—276.

11. [Józef Jeżowski]: Incip.: „Jeżeli starania i usługi nasze...”, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I dnia 5 maja 1820 r. K. 74—75. Druk. Mat. II 276—278.

12. [Józef Kowalewski]: „O instrukcyi krajowej”, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I dnia 5 maja 1820 r. K. 76—77. Druk. Mat. II 270—272.

13. [Teodor Łoziński]: „Myśli względem Instrukcyi o Szkołach”, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I w dniu 13 maja 1820 r. K. 78—81. Druk. Mat. II 280—284.

14. [Franciszek Malewski]: Incip.: „W poprzednich uwagach moich...”, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I w dniu 3 maja 1820 r. K. 82. Druk. Mat. II 278—280.

15. [Kazimierz Piasecki]: „O zbieraniu wiadomości o szkołach”, czytane na posiedzeniu Wydziału I w dniu 5 maja 1820 r. K. 83—86. Druk. Mat. II 266—268.

16. [Onufry Pietraszkiewicz]: Incip.: „Instrukcyja krajowa jak najważniejszą gałąź stanowi naszego celu...”, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału II dnia 16 kwietnia 1820 r. K. 78—90. Druk. Mat. II 262—266.

17. [Michał Rukiewicz]: „Sposoby zbierania wiadomości o szkołach”, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I w dniu 5 maja 1820 r. K. 91—92. Druk. Mat. II 268—270.

18. [Jan Sobolewski]: Incip.: „Jak ważną jest rzeczą Instrukcyja...”, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału II dnia 13 maja 1820 r. K. 93—94. Druk. Mat. II 286—288.

19. [Tomasz Zan]: Incip.: „Między przedmiotami, które nasze zamiary ożywiają...”, czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału II w dniu 13 maja 1820 r. K. 95—96. Druk. Mat. II 284—286.

Zob. też rps 705.

Obwoluty, pieczątki i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1030

Pol., 1820. 36,5×23 cm i mniej. K. 38, w tym 12, 23—26 nie zapisane. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Związki czyli niższe stopnie Towarzystwa Filomatycznego. Związek Promienistych czyli Przyjaciół Pożytecznej Zabawy, organizacja Towarzystwa Filomatycznego dla młodzieży uniwersyteckiej. Ustawy, przemówienia, utwory poetyckie wygłaszane na majówkach.

1. „Piętnaście prawideł postępowania dla młodzi należącej do zgromadzenia Przyjaciół pożytecznej zabawy, uchwalonych na majówce sie-

demnastego maja tysiąc osiemset dwudziestego roku w Wilnie”, opracowanych przez Józefa Jeżowskiego. K. 1—6.

2. Tomasz Zan: Cztery odezwy do Promienistych 19 i 27 maja oraz 6 i 17 czerwca 1820 r. K. 7—11.

Ustawy Promienistych oraz odezwy Tomasza Zana zawarte są w małym zeszyciku o owalnym kształcie i wymiarach 12×9 cm, w niebieskiej z grubszego papieru okładce. Tekst ustaw i odezwy są bardzo starannie przepisane przez Onufrego Pietraszkiewicza. Na odwrocie karty tytułowej Pietraszkiewicz przepisał zgodę rektora Uniwersytetu Wileńskiego na istnienie Związku: „Widziałem te prawidła. W nadziei dobrych skutków zachęcania do pilniejszego i ściślejszego zachowania obowiązków ucznia Uniwersytetu, i że to zgromadzenie ma być złożone z samych tylko Uczniów Uniwersytetu, na nie zgadzam się. 1820 roku Maja 22 dnia [podpisano] Szymon Malewski, Rektor”. Druk. Mat. III 184—190.

3. Ksawery Ogiński: Przemówienie na drugiej majówce Promienistych, 17 maja 1820 r. Incip.: „Dążenie do doskonałości...”. K. 13—14. Druk. Mat. III 191—192.

4. Józef Jeżowski: O planie działania w Kole mniejszym, wygłoszone w pierwszej połowie czerwca 1820 r. Incip.: „Tak zwane drzewo geneologiczne...”. K. 15—16. Druk. Mat. III 192—195.

5. „Wstęp do dziejów Promienistych”. Zeszyt o wymiarach 22×16,9 cm, 10-cio kartkowy. Jest to opis zawierający „Dzieje zabawy pierwszej i drugiej” w dniach 6 i 17 maja 1820 r. Rękopis urywa się wśród opisu zabawy drugiej. Dzieje pisało kilka osób (Łoziński, Wiernikowski, Frejend, Orlicki), każdy wyznaczoną sobie część posiedzenia. Natomiast rękopis jest niezbyt poprawnym odpisem z oryginału ręki Jerzego Frąckiewicza. K. 17—26. Druk. PF II 291—316.

6. [Tomasz Zan]: Wiersz wygłoszony na zabawie pierwszej, 6 maja 1820 r. Incip.: „Bracia! Syny! Wyznawcy, jakążęście mocą wyrzekli miękkich puchów...”. K. 27—30. Druk. PF II 296—302.

7. „Pacierz Promienistych”. Pismo ręki Onufrego Pietraszkiewicza. Autorem „pacierza” jest Michał Rukiewicz (zob. KF II 49 i 52). K. 31—32. Druk. PF II 302—304.

8. Jan Czczot: „Mowa [wyraz wyskrobany — Promienistego?] Jana na całowanie d[nia] 17 maja [1820 r.]”. Wiersz wygłoszony na drugiej majówce-zabawie. K. 33. Druk. PF II 316—319.

9. Onufry Pietraszkiewicz: Mowa wygłoszona na zabawie drugiej dnia 17 maja 1820 r. Incip.: „Połączeni węzłem przyjaźni...”. K. 34—35. Druk. PF II 319—324.

10. Tomasz Zan: Wiersz czytany na trzeciej majówce-zabawie w dniu 30 maja 1820 r. Incip.: „Witaj poranna młodzi, zwiastunko pogody...”. K. 36. Druk. PF II 325—327.

11. „Do Rządu Towarzystwa Filomatycznego od członka tegoż Towarzystwa Zana Tomasza Raport” [o Związku Promienistych, czytany na posiedzeniu rządowym 29 czerwca 1820 r.]. K. 37—38. Druk. Mat. II 107—109.

Obwoluty, pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1031

Pol., 1820—1822. 35,5×23,5 cm i mniej. K. 71. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Związki czyli niższe stopnie Towarzystwa Filomatycznego. Materiały dotyczące działalności Zgromadzenia Filaretów w okresie 1820—1822. Ustawy, sprawozdania, pisma do Izby Dozorczej, spis członków związku.

1. „Organizacya Zgromadzenia Uczniów Cesar[skiego] Wileńsk[iego] Uniwersytetu, w celu wzajemney pomocy w naukach i potrzebach utworzonego, pod nazwiskiem Zgromadz[enia] Filaretów (miłośników cnoty) w r. 1820 Października 1 dnia”. Ustawy zostały opracowane przez Franciszka Malewskiego w czasie jego pobytu w Szczorsach i pisane są jego ręką. Przyjęte zostały na posiedzeniu rządowym Filomatów 30 września 1820 r. K. 1—9. Druk. Mat. III 196—208.

2. „Organizacya Zgromadzenia Filaretów”. Druga redakcja ustaw, przepisana bardzo starannie i ozdobnie (tekst w ramkach) ręką Onufrego Pietraszkiewicza, prawdopodobnie po jego powrocie z Lublina, a więc najwcześniej latem 1822 r. Zeszyt w kartonowej okładce koloru granatowego. K. 10—21. Druk. Mat. III 208—219.

3. [Tomasz Zan]: „Zdanie sprawy w grudniu [1820 r.]”. Pierwsze sprawozdanie z działalności Zgromadzenia Filaretów. K. 22—27. Druk. Mat. III 220—224.

4. [Tomasz Zan: Sprawozdanie od grudnia 1820 r. do 3 czerwca 1821 r.]. „Rok 2-gi miesiąc 2-gi, dzień 3-ci”. K. 28—37. Druk. Mat. III 225—232.

5. Sprawozdanie sekretarza z archiwum Izby Dozorczej — od października 1820 r. do czerwca 1821 r. Incip.: „Jako Prezydent w zdaniu sprawy z półrocznego urzędowania...”. K. 38—39. Druk. Mat. III 232—234.

6. [Józef Jeżowski: Uwagi nad wyborem tematów do rozpraw naukowych]. „Do Izby Dozorczej od Komitetu Naukowego” [28 lutego 1822] oraz załącznik do pisma pt. „Materya do pisania ćwiczeń w gronach matematyczno-fizycznych”. K. 40—42. Druk. Mat. III 235—240.

7. [Józef Jeżowski: Uwagi nad prowadzeniem pracy naukowej]. „Do Izby Dozorczej od Komitetu Naukowego” [29 marca 1822 r.]. K. 43—44. Druk. Mat. III 240—242.

8. O Związku Granatowym medyków. Incip.: „Od początku nastania Filaretów i ich na rozmaite związki podziału...”. K. 45—48. Nie publ.

9. „Książeczka Sznurowa” Towarzystwa Wspierania Uczniów Niedostatnych w Wilnie 1821—1822, wystawiona dla Onufrego Pietraszkiewicza w czasie jego pobytu w Warszawie w celu zbierania ofiar na biednych uczniów. K. 49—58. Druk. Mat. III 246—247.

10. Spis członków Zgromadzenia Filaretów do 16 listopada 1822 r. sporządzony w układzie alfabetycznym. K. 59—71. Druk. Mat. III 248—256.

Zob. również rps 711, 714.

Obwoluty, pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1032

Pol., 1820. 35,5×22,5 cm i mniej. K. 12. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Związki czyli niższe stopnie Towarzystwa Filomatycznego. Związek Naukowy i Związek Naturalistów Krajowych. Ustawy.

1. Związek Naukowy. „Ustawy Związku Naukowego” przepisane przez Onufrego Pietraszkiewicza, zatwierdzone i poprawione przez zarząd Towarzystwa 26 stycznia 1820 r. oraz przesłane Teodorowi Łozińskiemu, prezydentowi Towarzystwa Literackiego Wileńskiego, które po otrzymaniu ustaw przemianowało się na Związek Naukowy, jak o tym doniósł Łoziński Rządowi w dniu 4 lutego 1820 r. Związek Naukowy został rozwiązany 13 października 1820 r. po zorganizowaniu Zgromadzenia Filaretów. K. 1—4. Druk. Mat. III 170—177.

2. Związek Naturalistów Krajowych. „Ustawy Związku Naturalistów Krajowych”. 2 egz. ustaw, w tym jeden pisany przez Józefa Jeżowskiego, któremu Rząd polecił zredagowanie ustaw na posiedzeniu rządowym 3 czerwca 1820 r. Na czele Związku stał Tomasz Zan. Po 31 października 1820 r. o związku brak jest jakichkolwiek wiadomości. W 2-gim egzemplarzu strona pierwsza przepisana przez Jeżowskiego, następna przez Onufrego Pietraszkiewicza. K. 9—12. Druk. Mat. III 178—183.

Obwoluty, pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1033

Pol., 1821. 35×25 cm i mniej. K. 43. Nie opr. luźne karty.

Archiwum Filomatów. Projekty reorganizacji Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego, przedstawiane na posiedzeniach w roku 1821. Mowy poszczególnych członków Towarzystwa.

1. Dyonizy Chlewiński: „Projekt na dzień 15 kwietnia”, czytany na posiedzeniu powszechnym 7 maja 1821 r. K. 1—2. Druk. Mat. II 404—405.

2. Dominik Chodźko: „O koniecznych zmianach pod względem naukowym i administracyjnym Towarzystwa Filomatycznego, czytane na posiedzeniu 14 maja 1821 r. K. 3—4. Druk. Mat. II 425—429.

3. Jan Czczot: „O przyszłym przeznaczeniu Towarzystwa, o odmianach w teraźniejszym urzędzeniu, jakieby każdy stosownie do przyszłych widoków za potrzebne uznał”, czytane na posiedzeniu powszechnym 7 maja 1821 r. K. 5—10. Druk. Mat. II 396—404.

4. Teodor Łoziński: „Krótkie zastanowienie się nad Towarzystwem i myśli względem reformowania jego, czytane [na posiedzeniu powszechnym] 7 maja 1821 r.”. K. 11—30. Mat. II 373—396.

5. Franciszek Malewski: Wezwanie do pisania uwag o przyszłym przeznaczeniu i zmianach w organizacji Towarzystwa, czytane na posiedzeniu powszechnym 1 marca 1821 r. Incip.: „Ustanowienie Rządu o Towarzystwie...”. K. 3. Druk. Mat. II 177—179.

6. Kazimierz Piasecki: O celu i organizacji Towarzystwa Filomatycznego i sposobach oddziaływania na społeczeństwo, czytane na posiedze-

niu 14 maja 1821 r. Incip.: „Wszystkie Towarzystwa, iakie tylko są na świecie...”. K. 32—36. Druk. Mat. II 409—417.

7. Michał Budrewicz: O reorganizacji Towarzystwa i podziale na 5 stopni, czytane pomiędzy 1 marca a 15 października 1821 r. Incip.: „Dalecy wprowadzie od pomyslnego skutku zamiarów...”. K. 37—42. Druk. Mat. II 419—425.

8. [Jan Sobolewski]: „O przyszłym przeznaczeniu Towarzystwa, o odmianach w terażniejszem urzędzeniu, iakieby każdy stosownie do przyszłych widoków uznał? [Czytane] 14 maja 1821 r.” K. 43. Druk. Mat. II 417—419.

Zob. również rps 713.

Obwoluty, pieczętki i proveniencja jak przy sygn. 1018.

1034

Pol., 1817—1820. 36×22,5 cm i mniej. K. 63. Nie opr. luźne arkusze.

Archiwum Filomatów. Prace naukowe i poetyckie członków Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego, czytane na posiedzeniach powszechnych oraz na posiedzeniach naukowych Wydziałów.

1. Jan Czeczot: „Duma nad mogiłami Francuzów roku 1813 za Wilnem przy drodze do Nowogródka prowadzącej pogrzebanych”, czytana na posiedzeniu naukowym Wydziału I dnia 17 listopada 1818 r. K. 1—8. Druk. PF I 9—20.

2. Jan Czeczot: „Na śmierć Szpaka”. Wiersz czytany na posiedzeniu naukowym Wydziału I dnia 24 listopada 1818 r. K. 9—12. Druk. PF I 21—27.

3. Jan Czeczot: „Safo. Scena liryczna”. Utwór dramatyczny czytany na posiedzeniu naukowym Wydziału I dnia 16 lutego 1819 r. K. 13—16. Druk. PF I 28—34.

4. Jan Czeczot: „Wiosna”, „Lato”, „Jesień”, „Zima”. Wiersze (na jednej stronie kartki), czytane na posiedzeniu naukowym Wydziału I dnia 1 czerwca 1819 r. K. 17-ta. Druk. PF. I 46—48.

5. Jan Czeczot: „Śpiew o Jadwidze królowej” (druk. PF I 94—96); „Śpiew o księżnej Jabłonowskiej Woiewodziny” (druk. PF I 96—97); „Prośba do naszych rodaczek za kontuszem”, czytana na posiedzeniu naukowym Wydziału I dnia 27 czerwca 1819 r. (druk. PF I 49—52); „Żołnierz”, „Piosenka 1792”, „Dorywcze wiersze”, „Paszkwil” — nie publikowane.

Powyższe utwory poetyckie, przepisane nie znaną ręką, mieszczą się w zeszytiku o wymiarach 20,5×12 cm, zawierającym 7 kart. W górnej części plama z wilgoci, która w pewnych miejscach zniszczyła pismo na wszystkich kartach. K. 18—24.

6. Jan Czeczot: „Małgorzata z Zębocina. Operetka w jednym akcie” czytana na posiedzeniu naukowym Wydziału II w dniu 11 grudnia 1819 r. Defekt, brak dwu kart. K. 25—39. Druk. PF I 56—83.

7. Jan Czeczot: „Recenzja tłumaczenia Dziewicy Orleańskiej [Adama Mickiewicza], pieśni 5-tej”, czytana na posiedzeniu naukowym Wydziału I w dniu 26 lutego 1820 r. K. 40—42. Druk. PF I 348—355.

8. Onufry Pietraszkiewicz: „Dumanie u rozwalin zamku Giedymina”. Utwór poetycki czytany na posiedzeniu zwyczajnym Towarzystwa 11 li-

stopada 1817 r. Dwie wersje utworu. Pierwsza wersja — brulion, druga wersja jest przeróbką dokonaną pod wpływem uwag Adama Mickiewicza. Na posiedzeniu czytana była prawdopodobnie pierwsza wersja utworu. K. 43—46. Druk. PF I 156—160.

9. Onufry Pietraszkiewicz: „Śpiew o Lechu”, utwór czytany na posiedzeniu zwyczajnym Towarzystwa 6 stycznia 1818 r. K. 47—50. Druk. PF I 160—165.

10. Onufry Pietraszkiewicz: „Odjazd Haliny”. Nad tytułem uwaga Adama Mickiewicza: „To moiem zdaniem naylepsza sielanka z Nufrowych”. Utwór ten był czytany na posiedzeniu zwyczajnym Towarzystwa 10 lutego 1818 r. K. 51—52. Druk. PF I 166—168.

11. Onufry Pietraszkiewicz: „Kąpiel”. Utwór poetycki czytany na posiedzeniu zwyczajnym Towarzystwa 31 marca 1818 r. K. 53—56. Druk. PF I 169—172.

12. Onufry Pietraszkiewicz: „Modnicki do Woiewodzica”. Proza przeplatana wierszem. Utwór подарowany Towarzystwu w pierwszych miesiącach 1818 r., następnie czytany na posiedzeniu Związku Przyjaciół 11 października 1819 r. K. 57—60. Druk. PF I 175—176.

13. Onufry Pietraszkiewicz: [Włodek i Wawrek]. Wiersz w rękopisie bez tytułu. Wymienia go protokół posiedzenia naukowego z dnia 4 kwietnia 1820 r., na którym był czytany. K. 61—62. Druk. PF I 195—202.

14. Onufry Pietraszkiewicz: „Konik”. Dramat poetycki. Na ostatniej stronie rękopisu zapis ołówkiem o sprawie Kozłowskiego z Buszczyńskim z 1826 r. K. 63—64. Druk. PF I 210—220.

15. [Tomasz Zan: Tabakiera]. Brak początku i końca utworu. Kopia nie znanej ręki. Poemat był czytany na posiedzeniu zwyczajnym. Pieśń pierwsza 21 października, pieśń druga 2 grudnia, pieśń trzecia 30 grudnia 1817 r. K. 65—76. Druk. PF I 285—307.

16. Tomasz Zan: Krytyka rozprawy Ignacego Domejki pt. „Ogólny sposób rozwiązywania zrównań nieoznaczonych czyli pytań nieoznaczonych”, czytana na posiedzeniu naukowym Wydziału II w dniu 28 kwietnia 1820 r. K. 77—80. Nie publ.

17. Tomasz Zan: „Aryon”. Ballada ofiarowana Wydziałowi I i czytana na posiedzeniu tegoż Wydziału 29 czerwca 1820 r. oraz na posiedzeniu Związku Przyjaciół 24 kwietnia 1820 r. K. 81—83. Druk. PF I 329—333.

Zob. również rpsy 712, 906, 1030.

Obwoluty, pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1035

Pol., białoruski. 1818—1819. 36×23 cm i mniej. K. 167, w tym 14, 31, 93, 109, 156, 164 nie zapisane. Nie opr. luźne arkusze.

Wiersze i utwory poetyckie na obchody imienninowe i inne uroczystości urządzone przez członków Towarzystwa Filomatycznego.

I. „Adamowe”. [Imienniny Adama Mickiewicza].

1. „Adamowe. Odprawiły się roku 1818...”. Pismo bardzo staranne Jana Czeczota. Opis uroczystości oraz wiersze wygłoszone przez uczestników uczy imienninowej: Czeczota, Zana, Mickiewicza. K. 1—8. Druk. PF II 33—55; WN I 300—302; WJ I 479—481.

2. [Jan Czeczot]: „Tyrtej”. Wiersz napisany w grudniu 1819 r. i czytany na imieninach Adamowych. K. 9—13. Druk. PF I 83—91.
3. [Jan Czeczot: Wiersz napisany na powitanie Adama Mickiewicza po przyjeździe z Kowna na 24 grudnia 1819 r. z nutami do śpiewu]. K. 15-ta. Druk. PF II 203—204.
4. [Jan Czeczot]: „Jedzieź mileńki Adam...”. Wiersz białoruski na powitanie Adama Mickiewicza 24 grudnia 1819 r. K. 16—17. Druk. PF II 201—203.
5. [Jan Czeczot]: „Apollo po koledzie. Krotochwila we dwóch aktach”, napisana na imieniny Adama Mickiewicza i Tomasza Zana obchodzone jednocześnie 24 grudnia 1819 r. Zeszytek o wymiarach 17×11 cm, z dwu składek, zapisany przez Czeczota. K. 18—32. Druk. PF II 253—275.
6. Józef Jeżowski: „Adamowi Mickiewiczowi d[nia] 24 grudnia 1819 r.”. Wiersz. K. 33. Druk. PF I 116—118.
7. [Teodor Łoziński]: „Igraszka po pijanemu”, napisana na uroczystość imienin Adama Mickiewicza i Tomasza Zana obchodzonych wspólnie 24 grudnia 1819 r. K. 34—40. Druk. PF II 244—252.
8. [Onufry Pietraszkiewicz: Jamb do Adama]. Brulion utworu wygłoszonego na imieninach Adamowych 24 grudnia 1819 r. K. 41a—41c. Druk. PF II 223—231.
9. [Tomasz Zan]: „Rok 1819. Iamb dla Adama d[nia] 24 grudnia”. K. 41—50. Druk. PF II 205—222.
- II. „Janowe” [imieniny Jana Czeczota].
10. „Janowe, czerwca 24 n[owego] s[tylu] 1819 roku w Gorach majątku Jenerała Paca”. Opis uroczystości oraz teksty utworów poetyckich wygłoszonych przez Jana Czeczota, Adama Mickiewicza, Onufrego Pietraszkiewicza i Tomasza Zana. Pismo bardzo staranne O. Pietraszkiewicza. K. 52—65. Druk. PF II 107—138; WN I 312—318; WJ I 456—465; Dz. wsz. I 132, 377.
- III. „Janowe II” [imieniny Jana Sobolewskiego].
11. [Jan Czeczot]: „O Janie, o Janie wtóry”. Wiersz na imieniny Jana Sobolewskiego 27 grudnia 1819 r. K. 66. Druk. PF II 273—278.
12. [Jan Czeczot]: „Uczta Michała”. Wiersz na imieniny Jana Sobolewskiego 27 grudnia 1819 r. K. 67—70. Druk. PF II 277—282.
13. [Tomasz Zan]: „Nastaw uszy, rozdział usta Janie wtóry...”. Wiersz na imieniny Jana Sobolewskiego 27 grudnia 1819 r. Ucztę imieninową wyprawił przyjacielowi Michał Rukiewicz. K. 71—75. Druk. PF II 283—291.
- IV. „Jaroszowe” [imieniny Franciszka Hieronima Malewskiego].
14. [Tomasz Zan]: „Do p. Franciszka d[nia] 4 października 1818 roku”. Wiersz. K. 76—77. Druk. PF I 311—314.
15. „Jaroszowe”, święcone w dzień 1 listopada [1819 r.] w murach Uniwersytetu za kościołem...”. Opis uroczystości imieninowych oraz teksty utworów wygłoszonych na uczcie przez Jana Czeczota, Onufrego Pietraszkiewicza, Adama Mickiewicza czytane przez Czeczota, Tomasza Zana oraz Dyonizego Chlewińskiego. Pismo bardzo staranne ręki Onufrego Pietraszkiewicza. K. 78—95. Druk. PF II 157—194; WN I 323—324; WJ I 70—71; Dz. wsz. I 142, 389.
- V. „Jeżowe” [imieniny Józefa Jeżowskiego i Józefa Kowalewskiego].
16. „Na imieniny Józefa Jeżowskiego i Józefa Kowalewskiego Filo-

matów 1819 r. marca 7 n[owego] s[tylu] (powinno być starego stylu, nowego stylu — 19 marca). Tekst opisu uroczystości przepisany bardzo starannie przez Onufrego Pietraszkiewicza, zawiera utwory Tomasza Zana, Adama Mickiewicza, Jana Czeczota czytane przez Adama Mickiewicza, gdyż Czeczot był nieobecny na uczcie z powodu wyjazdu do Mińska na kontrakty. K. 96—105. Druk. PF II 56—85; WN I 303—306; WJ I 446—450; Dz. wsz. I 124, 367.

17. [Jan Czeczot]: „Na imieniny Józefa Jeżowskiego i Józefa Kowalewskiego 1819. Marca 7 n[owego] s[tylu]. „Hej podajcie kielich wina...”. Na ostatniej karcie notatka: „Adam przeczyta”. Wiersz przepisany przez O. Pietraszkiewicza w ogólnym opisie obchodu imieninowego. K. 106—109. Druk. PF II 65—70.

18. [Jan Czeczot]: „Na imieniny Jeżowe. 1819 Mar[ca] 7 n[owego] s[tylu]. Czuli my heto, czto jeść waszeci Ukrainieć...”. Pieśń białoruska. Na ostatniej karcie notatka: „Zan przeczyta i prześpiewa”. Tekst wpisany również przez Pietraszkiewicza do ogólnego opisu uroczystości. K. 110—114. Druk. PF II 76—84.

19. [Tomasz Zan]: „Do Józefa Jeżowskiego”. „Amfion”. „Jamby Szurumburum” czytane przez autora na uczcie imieninowej 19 marca 1819 r. Rękopis autora bardzo niestaranny z licznymi skreśleniami i poprawkami. Na prawym marginesie k. 119 notatka innej ręki: „Pana Stefan Goliccki na godzinę 10tą iutro zaprasza, ale czeka z pewnością w ufnosć jego przyjaźni”. Tekst wciągnięty przez Pietraszkiewicza do ogólnego opisu uroczystości. K. 116—122. Druk. PF II 56—60, 70—76.

VI. „Onufrowe” [imieniny Onufrego Pietraszkiewicza].

20. „Imieniny Onufrowe”, obchodzone dnia 30 maja 1819 r. w przeddzień właściwego święta. Opis uroczystości i teksty wierszy wpisane bardzo starannie przez Jana Czeczota. Utwory poetyckie na cześć soleznizanta wygłosili: Adam Mickiewicz, Jan Czeczot i Tomasz Zan. K. 125—130. Druk. PF II 85—106; WN I 306—311; WJ I 450—456; Dz. wsz. I 129, 375.

VII. „Tomaszowe” [imieniny Tomasza Zana].

21. „Walka miodowa a razem [imieniny] Tomaszowe. Odbyte roku 1818, grudnia 21 v[eteris] s[tili] w domu Jenerała Paca w officynie...” [mieszkanu O. Pietraszkiewicza]. Opis uroczystości i teksty utworów sławiące miód Jana Czeczota i Tomasza Zana oraz „Prolog do bitwy” Adama Mickiewicza. Całość przepisana bardzo starannie przez Jana Czeczota. K. 131—144. Druk. PF II 1—33; WN I 298—299; WJ I 443—445; Dz. wsz. I 121, 365.

22. Jan Czeczot: „Na święto Tomasza 1819. Grudnia 21. Wiersz do kiełbas zjadanych”, wygłoszony na małej fecie u Chlewińskiego. K. 145—148. Druk. PF II 195—201.

23. Jan Czeczot: Jamb dla Tomasza, wygłoszony 24 grudnia 1819 r. Incip.: „Oj, oj, za cóż odchodząc dziedziczko Parnasu...”. K. 149—156. Druk. PF II 232—244.

VIII. Uroczystość pożegnania.

24. Pożegnanie. Uroczystość zorganizowana 29 czerwca 1819 r. przed wyjazdem na wakacje. Opis uroczystości oraz teksty wygłoszonych utworów poetyckich Jana Czeczota i Tomasza Zana napisane bardzo starannie ręką Onufrego Pietraszkiewicza. Opis kończy się na słowach

utworu Jana Czeczota: „W których lepiej niż dziś pili”. Pod nimi dopisano: „potem Adam”; lecz tekstu Mickiewicza, Jambów Powszechnych, z powodu nieczytelnego rękopisu Pietraszkiewicz nie wpisał, ale do Archiwum dołączył (zob. rps. 725). K. 157—159. Druk. PF II 139—147; Dz. wsz. I 139, 380.

25. [Tomasz Zan: Jamb na pożegnanie]. Incip.: „Iaśnie Wielmożne! Mości Pany Dobrodzieje...”. Utwór czytany na uroczystości pożegnania 29 czerwca 1819 r. i wpisany przez Pietraszkiewicza do ogólnego opisu uczyty. K. 161—164. Druk. PF II 139—144, 153—154.

26. [Jan Czeczot]: „O ludu, bezbożny ludu...”, „Już polna gwiazda niebiosy...”, „Bo i pokiż to u licha...”. Trzy wiersze czytane na pożegnaniu 29 czerwca 1819 r. i wpisane przez Pietraszkiewicza do opisu uroczystości. W tekście poprawki i skreślenia. K. 165—167. Druk. PF II 144—146, 152—153, 154—157.

Obwoluty, pieczętki i proweniencja jak przy sygn. 1018.

1036

Pol., 1819—1823. 34,5×22 cm i mniej. K. 131, w tym 16, 28, 29, 30—31, 38, 124, 129 nie zapisane. Nie opr. luźne arkusze.

Drobne utwory literackie, wiersze, piosenki na różne okazje, pisane przez członków Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego w latach 1819—1823.

1. Aleksander Chodźko: „Aleksander Adamowi”. „A witajże nam ho-spodynie... R. 1822 grudzień 24. Wilno”. Wiersz napisany na przyjazd Adama Mickiewicza z Kowna i obchód jego imienin. K. 1—2. Druk. PF I 5—6.

2. [Aleksander Chodźko]: „Wszędy się łoskot rozlega...”. Wiersz napisany na imieniny Tomasza Zana dnia 21 stycznia 1822 r. K. 3. Druk. PF I 1—3.

3. [Aleksander Chodźko]: „Gdyby nie twoje dziś Tomaszu święto...”. Wiersz napisany na „święto Tomasza” [Zana], obchodzone 21 grudnia 1823 r. w więzieniu w Wilnie. K. 4—5. Druk. PF I 6—8.

4. [Jan Czeczot]: „Wiersz na ozdrowienie Adama 1819 r. Maja 4 now. kalen.”. Mały zeszytek o wymiarach 17,5×11 cm, z tekstem napisanym bardzo starannie przez autora. Na pierwszej stronie tytuł: „Wiersz na powrót do zdrowia Adama [Mickiewicza]”. K. 6—13. Druk. PF I 35—46.

5. Jan [Czeczot]: „Adamie. Naprzód cię okiem, potem myślą czu-łem...”. Wiersz do Adama Mickiewicza posłany do Kowna wraz z zapomnianym przez poetę kluczem od mieszkania „1820 r. Stycznia 5 z Wilna”. Jedna karteczka o wymiarach 20×11,5 cm zapisana przez autora. K. 14. Druk. PF I 91—92.

6. Jan [Czeczot]: „Chce się pisać do ciebie, i nie chce się razem...”. Wiersz do Franciszka Malewskiego, napisany 7 sierpnia 1820 r. i przesłany w formie listu, o czym świadczy złożenie papieru i napis na drugiej karcie: „Jarosz przyjaciel przeczyta w Szczorsach”; z boku dopisek Malewskiego: „Od[ebrano] 15”. K. 15—16. Druk. PF I 92.

7. [Jan Czeczot]: „Piosenka. Uciszcie się, zaśpiewajmy...”. Mała karteczka napisana bardzo starannie przez autora. K. 17-ta. Druk. PF I 102—103.

8. [Jan Czeczot]: „Piosenka. Cyprydy kochane dziatki...”. Tekst ręki autora. K. 18—19. Druk. PF I 100—102.

9. Jan [Czeczot]: „Piosenka. Raz my się z Zosią w gaju skłócili...”. Nad tekstem piosenki „Przemowa do Tatarów”, pod tekstem dopisek Czeczota do Adama Mickiewicza, gdyż prawdopodobnie kartka była załącznikiem do listu. K. 20. Druk. PF I 99—100.

10. [Jan Czeczot]: „W dzień festyny sprawionej dla Tomasza [Zana] 1821. Maja 29”. Wiersz na dużej karcie pisany przez Czeczota z poprawkami i skreśleniami. K. 21. Druk. PF II 371—373.

11. [Jan Czeczot]: „Dawniej dudarz zawołany...”. Wiersz dla Tomasza Zana w dniu imienin 21 grudnia 1822 r. K. 22. Druk. PF I 93.

12. Mały zeszycik o wymiarach 17×11 cm zapisany ręką Onufrego Pietraszkiewicza, zawierający następujące utwory:

Jan Czeczot: „Cóż to starzy za wariaci...”. K. 24. Druk. PF I 103—104.

Tenże: „Precz, precz nudy troski...”. K. 25. Druk. PF I 104—106.

Tenże: „O ty ziemio nieszczęśliwa...”. K. 26v—27. Druk. PF I 98—99.

Walter Scott: „Nasz ksiądz proboszcz zawsze skręci...”. Tłum. z angielskiego Karola Sienkiewicza. K. 25—26. Druk. Scott Walter: *Pani jeziora*. Tłum. z ang. przez Karola z Kalinówki. W: *Pisma Karola Sienkiewicza*. T. 1. Paryż 1864, s. 150—151 (Piosenka żołnierska).

13. „Kilka śpiewów Jana Czeczota i Tomasza Zana”. Zeszyt o wymiarach 21,5×17,5 cm, w okładce z szaro-niebieskiego papieru, pisany ręką Kazimierza Piaseckiego, zawiera teksty wraz z nutami następujących piosenek: Jana Czeczota: „Precz, precz nudy troski”, „Bądźmy bracia dziś weseli”, „Przez me podwórze...”, „Hej młodzieńce, bierzcie wieńce...”, „Mamo, mamu kochana...”. K. 32—35. Druk. PF I 104—114. Tomasz Zan: „Korsarzu, korsarzu...”, „Więzień”. K. 36—37. Druk. PF I 335—339.

„Śpiewki” zostały przepisane po roku 1828, o czym świadczy notatka przy piosence T. Zana „Korsarzu, korsarzu”: „Z Uskałyku 1828 roku”.

14. J[ózef] J[eżowski]: „Dziewica na rozdrożu. Romans”. Tekst przepisany przez Onufrego Pietraszkiewicza. Pod tytułem wiersza notatka niebieskim ołówkiem nie znanej ręki: „T. Zana 304”. K. 39—40. Druk. PF I 116—118. Utwór ten po raz pierwszy został opublikowany w „Noworoczniku Litewskim na rok 1831” jako wiersz Adama Mickiewicza i wskutek tego później błędnie przedrukowany w niektórych zbiorowych wydaniach poety.

15. [Teodor Łoziński]: „Na 21 n[owego] s[tylu] grudnia [1820 r.]”. Wiersz na ucztę imieninową dla Tomasza wydaną przez „ochoczą gromadkę” [Filaretów] dla swego „Protoplasty”. K. 41—43. Druk. PF II 327—334.

16. [Teodor Łoziński]: „Odezwa z pod stołu”. Jest to właściwie list Łozińskiego do Mickiewicza, w którym przesyła on poecie swoje „wierszydła” i opisuje ucztę imieninową Józefa Jeżowskiego, na której wygłosił swoje jamby. Utwór poetycki zachowany w dwu egzemplarzach: 1) Tekst przepisany na czysto, lecz nie dokończony, 2) brulion ze skreśleniami i poprawkami. Jedna z kart w połowie, pionowo oddarta i już na takiej pisał Łoziński swój wiersz. K. 45—55. Druk. PF II 335—344.

17. [Teodor Łoziński]: „Dykcyonarz święconego” oraz „Na święco-

ne 17 kwietnia [1821] r.". Żartobliwe utwory, ogłoszone na święconym Filomatów 17 kwietnia 1821 r. gdzieś na wsi w stodole. K. 56—59, w tym k. 57 uszkodzona. Druk. PF II 345—350.

18. [Teodor Łoziński]: „Cha! Cha! Cha! Wiersz ex promptu”, ogłoszony również na święconym 17 kwietnia 1821 r. K. 60—64. Druk. PF II 350—359.

19. [Teodor Łoziński]: Wiersze na imieniny Stanisława Kozakiewicza obchodzone przez Filomatów 7 maja 1821 r. pod następującymi tytułami: „Na Stanisława d[nia] 7 maja 1821”; „Prolog. Przymówienie się dytrymbowe do szklanki”; „Prawda znaleziona na dnie szklanki”. Rękopis z poprawkami i skreśleniami. K. 65—69. Druk. PF II 359—370.

20. [Teodor Łoziński]: „Po odśpiewaniu Hej, użyjmy żywota”. Wiersz napisany ku pochwalę Tomasza Zana i ogłoszony na uroczystości ku czci Zana prawdopodobnie 29 maja 1821 r. K. 70. Druk. PF II 378—380.

21. [Teodor Łoziński]: „Duma”. Sądząc z treści utworu został on napisany po bitwie pod Lipskiem a przed klęską pod Waterloo, tj. ok. 1814 r. Liczne poprawki autora. K. 71. Druk. PF I 119—122.

22. [Onufry Pietraszkiewicz]: Zbiorek wierszy zawierający następujące pozycje: 1) „Kupało. Sielanka”; 2) „Śpiew o Halinie”; 3) „Grobowiec pod górą”. Wiersze pisane ręką autora w małym, z kilku składek zeszyte o wymiarach 20,5×12,8 cm. Na końcu wiersza „Śpiew o Halinie” data: „1822, Lublin”; pod ostatnim wierszem „Grobowca”: „1822, lipiec, Lublin”. Na oddzielnej kartce odpis „Śpiewu o Halinie” nie znanej ręki [Czczota?]. K. 72—80. Druk. PF II 187—195, 203—210.

23. [Michał Rukiewicz]: „Hejże Bracia Filareci...”. Tekst z licznymi poprawkami i skreśleniami autora, trudno czytelny, pisany na dwu przez pół złożonych kartkach. Utwór czytany, czy też śpiewany na filareckiej uczcie, wydanej na cześć Tomasza Zana w roku 1821. K. 81—82. Druk. PF I 373—378.

24. Michał Rukiewicz: „Wspomnienie. Rodzeństwu i przyjaźni”. Kopia nie znanej ręki. K. 83—84. Druk. PF I 221—224.

25. Tomasz Zan: „Gryczane pierożki. Krotochwila 1817. Napisana na Wielkanoc w Wilnie przez...”. Fragment utworu, od końca sceny V (od słów: Tępin. Pięc, a potem się rozmnoża...) i początek sceny VI (od słów: Lokaj. Dalibóg, tylko trochę grywam na bandurach). W tekście liczne poprawki autora. K. 85—88. Kopia całego utworu nie znanej ręki, przepisana starannie, ale niezbyt wiernie w porównaniu z zachowanym fragmentem oryginału. Epilog do komedyjki dopisał Adam Mickiewicz w r. 1821, gdy chciano ją odegrać na imieniny Zana (zob. rps 722). K. 89—124. Druk. PF I 228—283.

26. [Tomasz Zan]: „Dla Joanki”. Nad wierszem znajduje się pierwsza wersja utworu, którą autor przekreślił pionową linią. K. 125. Druk. PF I 334.

27. Wiersze nie znanych autorów:

a) „Sielanka, Koryl, Dafne i Chloë”. Pismo nie znanej ręki. K. 126—128.

b) „Że cnota jest prawdziwym uszczęśliwieniem Człowieka”.

c) „Wiersz. Do przyjaźni”.

d) „Wiersz. Wiosna”.

Pozycje b, c, d napisane są na dwu kartkach o wymiarach 23×18 cm,

pismem nie znanej ręki. K. 130—131. Wszystkie pozycje drukowane w PF I 340—347.

Obwoluty, pieczątki i proveniencja jak przy sygn. 1018.

1037

Pol., 1818—1823. Listów 111. K. 245. Nie opr.

Korespondencja członków Towarzystwa Filomatycznego Wileńskiego z lat 1818—1823.

1. Wincenty Budrewicz do Onufrego Pietraszkiewicza, 1821 k. 1—2.

2. Ks. Dyonizy Chlewiński do następujących: Franciszka Malewskiego, 1820 k. 3; Adama Mickiewicza, 1820 (2) k. 4—6; Onufrego Pietraszkiewicza, 1820—1823 (4) k. 7—14; Tomasza Zana, 1820—1823 (2) k. 15—18.

3. Dominik Chodźko do następujących: Józefa Jeżowskiego, 1820 k. 19—20; Onufrego Pietraszkiewicza, 1820 k. 21—22.

4. Józef Chodźko do następujących: Stanisława Kozakiewicza, 1822 k. 23—24; Adama Mickiewicza, 1821 k. 25—26; Tomasza Zana, 1821 (2) k. 27—30.

5. Leonard Chodźko do Onufrego Pietraszkiewicza, 1818 k. 31—32.

6. Jan Czeczot do następujących: Józefa Jeżowskiego, 1820—1823 (8) k. 33—46; Stanisława Kozakiewicza, 1821 k. 47—48; Adama Mickiewicza, 1818—1823 (60) k. 49—180; Onufrego Pietraszkiewicza, 1820—1822 (20) k. 181—235 oraz Dziewiątkowicz Adam do Jana Czeczota b.d. k. 236; Księgarnia Glüksberga w Krzemieńcu do Jana Czeczota, 1823 k. 237; Karol Kacz[kowski] do Jana Czeczota, 1823 k. 238—239; Aleksander [?] do Jana Czeczota b.d. k. 239a.

Ponadto: Władysław Chodźko do Aleksandra [Chodźki?], 1823 k. 240—241; NN do Aleksandra Mickiewicza b.d. k. 242—243; NN do NN, 1822—1823 k. 244—245.

Korespondencja powyższa opublikowana została w całości w wydanej przez Jana Czubka *Korespondencji Filomatów*, T. 1—5, Kraków 1913.

Dar prymasa Polski, ks. Stefana kard. Wyszyńskiego. Rok 1978.

1038

Pol., franc., ros., 1825—1828. Listów 47. K. 96. Nie opr.

Korespondencja Cypriana Daszkiewicza z lat 1825—1828 z okresu pobytu w Moskwie, po wyroku w procesie Filomatów.

47 listów od następujących:

Białozorowa Ewa, 1825—1828 (8) k. 1—16; Budrewicz Wincenty z Tweru, 1828 k. 17—18; Chlewińska Ewa, 1825—1826 (4) k. 19—26; Daniłowicz Ignacy z Charkowa, 1828 (2) k. 27—30; Krynicki Jan z Charkowa, 1825—1828 (10) k. 31—50; Kułakowski Feliks z Kazania, 1828 (3) k. 51—56; Onacewicz Ignacy, 1827 k. 57—58 oraz wszyty list bez daty, nie znanej ręki, zawierający wyciąg z Herbarza Niesieckiego o rodzinie Konarskich herbu Gryf, k. 59—60; Sobolewski Jan z Archangielska, 1827 k. 61—62; Wiaziemski [Piotr] b.d. k. 63—64; Zaleska Joanna, 1827—1828 (15) k. 63—94.

Ponadto upoważnienie wystawione Cyrypianowi Daszkiewiczowi przez Onufrego Pietraszkiewicza na odbiór jego korespondencji, pieniędzy, przesyłek itp. K. 95—96.

Dar prymasa Polski, ks. Stefana kard. Wyszyńskiego. 1978.

1039

Pol., franc., ros., 1819—1911. Listów 192. K. 376. Nie opr.

Korespondencja Onufrego Pietraszkiewicza na wygnaniu w Moskwie i Tobolsku, po powrocie do kraju oraz różne.

1. Listy do Onufrego Pietraszkiewicza z lat 1824—1830 (82) z okresu pobytu w Moskwie od następujących:

Bobrowska T., 1824 k. 1; Budrewicz Wincenty, 1829—1830 (9) k. 2—21; Chlewiński Dyonizy ks., 1824—1828 (5) k. 22—30; Chodźko Aleksander, 1825 k. 30a; Daszkiewicz Cyprian, 1828 k. 31—32; Frąckiewicz Jerzy, 1825 (3) k. 33—35; Kowalewski Józef, 1825 k. 36—37; Kozakiewicz Stanisław, 1824—1847 (24) k. 28—83; Kułakowski Feliks, 1825—1830 (4) k. 84—91; Kwieciński Józef, 1825 (2) k. 92—95; Moritz J., 1826—1828 (22) k. 96—135. Listy zszyte w jedną całość, zawierają oprócz listów Moritza: 1 list od F. Noskowskiego (k. 136), 1 list od P. Lewandowskiego (k. 137—138), tłumaczenie z jęz. polskiego na rosyjski testamentu Cypriana Daszkiewicza (k. 139—140), kopię kontraktu radcy stanu Szafonńskiego na 12-letnią dzierżawę majątku Tupiczycze w guberni grodzieńskiej w jęz. ros., kondycje do tegoż kontraktu w jęz. pol. (k. 141—144); Piasecki Kazimierz, 1825 k. 145—146; Ogrodziński D. b.d. k. 147—148; Trzcński Józef, 1819 k. 148a; Wysocki M., 1816, k. 149—150; Zaleska Joanna, 1827—1829 (4) k. 151—158.

2. Listy do Onufrego Pietraszkiewicza w Tobolsku z lat 1837—1860 (84) od następujących:

Adolf z Tiumentia, 1860 k. 159—160; Baratinsky A. b.d. (2) k. 161—164; Bielawski A., 1855 k. 165—166; Bublik Al[eksander], 1845 k. 167; Burgraff, 1858 k. 168—169; Fedorov Fiona b.d. k. 170—171; Fonvisine M., 1846 (4) k. 172—178; Kaczkowski Dominik, 1856 (2) k. 179—180; Klinger F. b.d. k. 181—182; Kolnarski, 1858 k. 183—184; Konarzewski Adolf, 1859 k. 185—186; Lenchorska Anastazja, 1852 k. 187—188; Lutyk J., 1860 k. 189—190; Mikołajec, 1851 k. 191—192; Nowacki Józef b.d. k. 193—194; Petuchov N. b.d. k. 195 oraz następujące listy zszyte razem: Plotnikova L. b.d. k. 196, Jackersy S. b.d. k. 197; Popov Maria b.d. k. 201—202; Przygodzki W. b.d. k. 203—204; Puchalski I., 1851 k. 205—206; Schoulymien Pierre, 1838—1839 (6) k. 207—218; Schreikowsky N., 1837 k. 219—220; Siennicki K. b.d. k. 221; Stadnicki K., 1857 k. 222—223; Szostakowscy b.d. k. 224—225; Wilder Charles, 1852—1854 (16) k. 226—256; Zacharewicz Jan b.d. k. 257—258; Polacy z Tobolska do arcybiskupa mohylewskiego z prośbą o przysłanie księdza do wybudowanego ze składek kościoła 1848 k. 259—260; NN, 1824—1853 (30) k. 261—314. Pokwitowania otrzymanych pieniędzy, opłat na pocztę, „Prośba do Stryja” — k. 315—322.

3. Listy do Onufrego Pietraszkiewicza po powrocie z wygnania:

Dominik z Tobolska, 1862 k. 323; Fryczyński Michał, 1862 k. 324—325.

4. Listy różne z lat 1820—1911 (24) od i do różnych osób:

Czerski Stanisław, nauczyciel do Szymona Malewskiego, rektora Uniwersytetu Wileńskiego, 1820 k. 326—327; Dylewska E. do NN, 1822 k. 328—329; Czarniawski do NN, 1848 k. 330—331; Grabowski do NN, 1834 k. 332—333; Krynicki Jan do księdza N., 1829 k. 334—335; Lvov N. książę do NN b.d. (2) k. 336—338; Ostrowska, kapitanowa do Muraszewskiego w Tobolsku, ok. 1850 k. 339—340; Switkowski Kazimierz do NN, 1822 k. 341; Szolkowski do Żukowskiego Dominika, 1839 k. 342—343; Trojanowski L[ucjan?] do NN, 1819— i b.d. (2) k. 344—347; Zan Justyna do brata Tomasza? b.d. k. 348—349; Żukowski J. do Cywińskiego, 1829 k. 350—351; Żurakowski F. do Pietraszkiewicza? b.d. k. 352—353; NN do Eweliny Narkiewicz, 1911 k. 354—356; NN do NN, 1819—1847 (9) k. 357—373.

Proweniencja jak przy sygn. 1018.

1040

Pol., 1812—1850. 29×22,5 cm i mniej. K. 38. Nie opr.

Papiery osobiste Onufrego Pietraszkiewicza.

1. Umowa o nauczanie i wychowywanie trzech synów Ignacego Domyki: Adama, Ignacego i Kazimierza. 1812. K. 1.

2. Kopia z protokołu posiedzenia Rady Wydziału Uniwersytetu Wileńskiego z decyzją przyjęcia Onufrego Pietraszkiewicza na trzeci rok studiów. 11 VIII 1819 r. K. 2.

3. Pokwitowanie Onufrego Pietraszkiewicza 160 złp. wziętych z Kasy (Filomatów?). 2 IX 1820 r. K. 3.

4. Brudnopis prośby Onufrego Pietraszkiewicza do władz szkolnych, pisany w Lublinie 1822 r. o przeniesienie go do innej niż nauczycielska pracy. K. 4.

5. Listy prenumeratorów na „Horacjusza” w przekładzie Józefa Jezowskiego oraz Ballad i wierszy Adama Mickiewicza. K. 5—6.

6. Rozliczenie z Ewą Polińską po załatwieniu jej sprawunków. 1839. K. 7.

7. Kopia albumu Onufrego Pietraszkiewicza, wykonana w XX wieku. Zawiera utwory poetyckie Dobkiewicza Franciszka, Goreckiego Antoniego, Jachowicza Stanisława, Korzeniowskiego Józefa, Karpińskiego Franciszka, Kryłowa Iwana, Niemcewicza Juliana Ursyna, Odyńca Antoniego Edwarda, Wolfganga Ksawerego, Woronicza Pawła i in. K. 8—38.

Proweniencja jak przy sygn. 1018.

1041

Pol., 1817—1907. Listów 39. K. 84. Nie opr.

Korespondencja rodziny Pietraszkiewiczów 1817—1907. Listy następujące:

1. Pietraszkiewiczowa Wiktoria (matka) do syna Onufrego, 1819 k. 1—2.

2. Żukowski D[ominik] do Wiktorii Pietraszkiewiczowej (siostry), 1840 k. 3—4.

3. Katarzyna Pietraszkiewiczowa (synowa) do Wiktorii Pietraszkiewiczowej (teściowej) b.d. k. 5—6.

4. Józef Pietraszkiewicz do Katarzyny Pietraszkiewiczowej, wdowy po bracie Ignacym oraz Katarzyna Pietraszkiewiczowa do Józefa Pietraszkiewicza, 1840—1841 (2) k. 7—10, z dopiskiem brata Michała i siostry Katarzyny.

5. Onufry Pietraszkiewicz do Józefa Pietraszkiewicza, ok. 1824 r. k. 11—12.

6. Żukowski J. (brat matki) do Onufrego Pietraszkiewicza, 1817—1823 (6) k. 13—22.

7. Ignacy Pietraszkiewicz do następujących: matki, Wiktorii Pietraszkiewiczowej, 1826—1836 (4) k. 23—30, z dopiskami brata Józefa; brata, Michała Pietraszkiewicza, 1836—1838 (3) k. 31—36; siostry, Katarzyny Pietraszkiewiczówny, 1833 k. 37—38; siostry, Teresy Pietraszkiewiczówny, 1830 k. 39—41.

8. Do Ignacego Pietraszkiewicza listy od następujących: brata, Józefa Pietraszkiewicza b.d. (3) k. 42—46; Lityńskiego Józefa, 1836 k. 47—48; Nowickiej Katarzyny, 1837 k. 49—50; Tadeusza N... 1832—1834 (2) k. 51—54; od NN, 1834 k. 55—56.

9. Listy do Michała Pietraszkiewicza od następujących: brata, Józefa Pietraszkiewicza, 1843—1855 (2) k. 57—59; bratowej, Katarzyny Pietraszkiewiczowej, 1845 k. 60—61; NN, 1826—1837 (2) k. 62—64.

10. Katarzyna Pietraszkiewiczówna do siostry, Teresy Pietraszkiewiczówny, 1829—1831 (2) k. 65—69.

11. Listy do dra Jana Pietraszkiewicza od następujących: Bronisława Malewskiego, 1907 k. 70—73 z fotografią Mieczysława Malewskiego; Franciszki Brynt, 1907 k. 74—77 z fotografią Napoleona Nowickiego; Bronisławy Kozakiewiczówny, 1906 k. 78—84 z dwiema fotografiami Stanisława Kozakiewicza; Władysława Zahorskiego, 1906 k. 85—86.

Proweniencja jak przy sygn. 1018.

1042

Pol., 1826—1907. Listów 50. K. 106. Nie opr.

Korespondencja Stanisława Kozakiewicza z lat 1826—1833. Listy od następujących:

Dmochowska Konstancja, ok. 1830—1833 (33) k. 1—66 (narzeczona, później żona); Korsak Julian, 1832—1833 (14) k. 67—97; Wysocki Jan, 1826—1832 (3) k. 98—104.

Biografia Stanisława Kozakiewicza napisana przez jego córkę, Bronisławę Kozakiewiczównę ok. r. 1907. K. 105—106.

Proweniencja jak przy sygn. 1018.

1043

Pol., ros., łac. 1815—1879. 32,7×40,5 cm i mniej. K. 115, w tym 4, 6, 8 nie zapisane. Nie opr.

Materiały dotyczące Kazimierza Piaseckiego, filomaty, później adwokata w Wilnie, właściciela majątku Szyrwinty. Papiery osobiste, korespondencja, biogramy.

I. Papiery osobiste Kazimierza Piaseckiego.

1. Świadectwo ukończenia gimnazjum w Wilnie w r. 1815, z podpi-

sem ówczesnego dyrektora gimnazjum Michała Polińskiego i innych profesorów. K. 1.

2. Zaświadczenie o uczęszczaniu na wykłady prawa natury i narodów w Uniwersytecie Wileńskim w r. 1819, podpisane przez rektora, Szymona Malewskiego. K. 2.

3. Zaświadczenie o wysłuchanym kursie historii Rosji, podpisane przez prof. Jana Czernowskiego, 1820. K. 3.

4. Zobowiązanie się do wypłacania matce renty w wysokości 75 rb. rocznie do końca jej życia, podpisane przez świadków: Stanisława Kozakiewicza i Napoleona Nowickiego. 1828. K. 5.

5. Pokwitowanie od Wileńskiego Towarzystwa Miłosierdzia (Čelovekoljubivago Obščestva) dot. wpłaconej składki za rok 1866 w wysokości 30 rb. K. 7.

6. Dwie biografie Kazimierza Piaseckiego. Pierwsza napisana przez jedno z dzieci K. Piaseckiego pt. „Nekrologija Ojca mego Kazimierza, syna Ignacego, Piaseckiego”, druga — późniejsza, przez osobę obcą. K. 9—18.

II. Korespondencja Kazimierza Piaseckiego z lat 1823—1875. 38 listów od następujących:

Domeyko, 1857—1858 (2) k. 19—23; Göhling K., 1858 (3) k. 24—29; Jankowski, 1857 k. 30—32; Januszkiewicz January, 1879 k. 33—34; Kamiński Antoni, 1879 k. 35—37; Kałkowski Michał, 1852—1853 (2) k. 38—43; Koprowski J., 1836 k. 44—46; Kowalewski Józef, 1868 k. 47—49; Machnaur J., 1865 k. 50—51; Malewski Bronisław, 1868 k. 52—53; Malewski Władysław b.d. k. 54—56; Malinowski Mikołaj, 1839—1854 (2) k. 56a—c — 59; Mieczynski, red. „Gazety Rolniczej”, 1868 k. 60—62; Milewski B. b.d. do Kazimierza Piaseckiego oraz K. Piasecki do B. Milewskiego, 1848 (2) k. 63—66; Morawski S., 1830 k. 66a—66c; [Piasecki] Marian, 1837 k. 67—68; Sabbatyn Leon? b.d. k. 69—70; Szmit? 1868 k. 71—72; Szydłowski Władysław, 1828—1832 (2) k. 73—78; Wolski A., 1839—1840 (2) k. 79—83; Zdanowicz Aleksander, 1859—1869 (3) k. 84—91; Zdanowicz Ignacy, 1858 k. 92—93; Zenzinow Vasilij Michajłovič, 1855 k. 94—98; NN, 1823—? (6) k. 99—109.

Ponadto listy do Zofii Piaseckiej, żony Kazimierza Piaseckiego od braci: Januszkiewicz January, 1845—1874 (2) k. 110—113; [Januszkiewicz] Eustachy, 1870 k. 114—115.

Proweniencja jak przy sygn. 1018.

1044

Pol., ros. 1829—1920. 36×22,3 cm i mniej. K. 69. Nie opr. luźne arkusze.

Papiery różne, pochodzące z Archiwum Filomatów.

1. „Balsam powszechny” w/g doktora Dulard w Paryżu 1767. Wypis z dzieła ks. Jundziła pt. „Opisanie roślin litewskich”. K. 1—2.

2. Artykuł o poezji Adama Mickiewicza, wypisany z „Revue Encyclopédique”, Avrił 1829. K. 3—4.

3. Pokwitowanie przyjęcia 100 rb. przez Michała Chreptowicza od Jana Siemaszki „na konto umowy arędy za Folwark Dziakowszczyzna”. 5 II 1832. K. 5.

4. Ilościowy wykaz skazanych przez rząd rosyjski Polaków w latach 1823—1842 na zesłanie i katorgę. K. 6.

5. Lista skazanych na różne kary Polaków po zatwierdzeniu wyroku w 1829 r. K. 7.
 6. Podziękowanie złożone przez Amalię Ceglińską. K. 8.
 7. Fragment rozważań o roli współzawodnictwa i zazdrości w życiu ludzkim oraz o szacunku dzieci wobec rodziców. K. 9—11.
 8. Regestr przychodu i rozchodu pieniędzy NN. K. 12—24.
 9. Raporty tygodniowe z prac robotników najemnych i stałych oraz parobków w NN. 1861. K. 25—26.
 10. Różne notatki i zapiski. K. 27—39.
 11. W. K.: Recenzja „Pomocy własnej S[amuela] Smileśa”. K. 40—47.
 12. Ludwik Kondratowicz [Władysław Syrokomla — pseudonim]: „Na zgon Adama”. Wiersz napisany po śmierci Adama Mickiewicza, drukowany dopiero w 1905 r. w „Kurierze Warszawskim” nr 327. K. 48—50.
 13. „Dokumenty z czasów powstania Kościuszkowskiego, znajdujące się w Bibliotece imienia Eustachego i Emilii Wróblewskich w Wilnie”. Wypisy ręki Stanisławy Pietraszkiewiczówny. K. 51—56.
 14. Puste obwoluty po dokumentach z Archiwum Filomatów. K. 57—63.
 15. Wykaz wypożyczonych Akademii Umiejętności w Krakowie w r. 1911 „Kopii pism odnoszących się do procesu i śledztwa Filomatów i Filaretów”, ręki Stanisławy Pietraszkiewiczówny z podpisami: Jana Czubka i Bolesława Ulanowskiego. Na kopercie notatki Józefa Kallenbacha. K. 64—66.
 16. List Józefa Kallenbacha do Stanisławy Pietraszkiewiczówny. 1920. K. 67—69.
- Dar prymasa Polski, ks. Stefana kard. Wyszyńskiego. 1980, jak przy sygn. 1018.

SKOROWIDZ OSÓB, MIEJSCOWOŚCI I RZECZY

Adolf z Tiumentia 719, 1039	Byczkowski 701
Archangielsk, miasto—port nad M. Białym 1038	Ceglińska Amalia 1044
Arnault Antoine—Vincent 712	Charków, miasto na Ukrainie 1038
Barankiewicz Maciej 737	Chlewińska Ewa 1038
Baratinsky A. 1039	Chlewiński Dyonizy, ks. 1025, 1028, 1029, 1033, 1037, 1039
Berezowo, osada 719	Chodźko Aleksander 1036, 1037, 1039
Bestužev Aleksandr Aleksandrovič 717	Chodźko Dominik 905, 1037
Białozorowa Ewa 1038	Chodźko Józef 711, 717, 1037
Biblioteka im. Eustachego i Emilii Wróblewskich 1044	Chodźko Leonard 1037
Bibliothèque Universelle, czasopismo 905	Chodźko Władysław 1037
Bielawski A. 719, 1039	Chreptowicz Adam Litawor 717
Bielice, maj. w pow. lidzkim gub. grodzieńskiej 736	Chreptowicz Michał 1044
Bieliński Józef 715, 716	Cywiński 1039
Błazejewski G. 717	Czarniawski 1039
Bobrowska T. 1039	Czartoryski Adam Jerzy, książę 715
Borysowicz Antoni 710, 711	Czczot Jan 701, 712, 713, 714, 717, 719, 721, 724, 727, 729, 731, 733, 734, 905, 907, 1024, 1029, 1030, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037
Brynt Franciszka 1041	Czernowski Jan, prof. Uniw. Wileńskiego 1043
Brzozowski Marian Dionizy 719	Czerski Stanisław, ks. 1039
Bublik Aleksander 1039	Czubek Jan 1037, 1044
Budrewicz Ignacy 714	Daniłowicz Ignacy, historyk, prof. Uniw. Wil. 735, 1038
Budrewicz Wincenty 711, 1025, 1037, 1038, 1039	
Burgraff 1039	

- Daszkiewicz Cyprian 714, 717, 719, 907, 1038, 1039
 Develey P. 905
 Dmochowska Konstancja 1042
 Dmochowska Maria 717
 Dmochowski Grzegorz 717
 Dobkiewicz Franciszek, poeta 1040
 Domejko Aleksander 714
 Domejko Ignacy 709, 711, 713
 Domejko Ignacy, senior 1040
 Domejko 1043
 Dominik z Tobolska 1039
 Drotkiewicz Konstanty 719
 Druskieniki, miasteczko w pow. grodzieńskim 719
 Dulard 1044
 Dylewska E. 1039
 Dziewiątkowicz Adam 712, 1037
 Eysymont Lucjan 710, 711
 Fedorov Fiona 1039
 Felińska Ewa 1040
 Filadelfiści Błękitni 714
 Filareci, zob. Zgromadzenie Filaretów
 Filomaci, utwory poetyckie i literackie 712, 906, 1030, 1034, 1035, 1036
 „Jamby” i zabawy filomackie 722, 723, 1035
 korespondencja 717, 719, 733, 907, 1037, 1038, 1039
 Filomaci, zob. też Towarzystwo Filomatyczne Wileńskie
 Fonvisine M. 1039
 Frackiewicz Jerzy 719, 734, 1039
 Frejend Antoni 1030
 Fryczyński Michał 717, 718, 1039
 Gałeczki Józef 719
 Gieccold Wincenty 721
 Giedrońc Adolf 714
 Giedymin, w. książę litewski 905
 Gleim Johann Wilhelm, poeta 727
 Glücksberga Księgarnia 1037
 Golicki Stefan 1035
 Gorecki Antoni, poeta 737, 906, 1040
 Gosławski Maurycy, poeta 737
 Göhling K. 1043
 Grabowski A. 1039
 Grodno, miasto 719
 Gutowski 718
 Hanusowicz Jan 709
 Hermann F. 710
 Heydattel Jan 714
 Horatius Flaccus Quintus, poeta 723
 Hryniewiecki Klemens, ks. 717
 Iszynsk, osada w zach. Syberii 719
 Izba Dozorcza 1031
 Jachowicz Stanisław, poeta 1040
 Jackersy S. 1039
 Jankowski 1043
 Januszewski Ignacy 714, 717
 Januskiewicz Eustachy 1043
 Januskiewicz January 1043
 Jasiewicz 719
 Jezowski Józef 701, 702, 705, 713, 717, 719, 726, 728, 733, 904, 1018, 1023, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1035, 1036, 1037, 1040
 Jundziłł Stanisław, pijar 1044
 Kaczkowski Dominik 1039
 Kaczkowski Karol, dr 1037
 Kallenbach Józef 703, 728, 733, 734, 1018, 1044
 Kamiński Antoni 1043
 Karpiński Franciszek, poeta 1040
 Kastala, związek poetów 714
 Kazań, miasto 719, 1038
 Kałkowski Michał 1043
 Kędzierski Sławomir 719
 Kisielewski Antoni, ks. 714
 Kizyl, miejscowość i twierdza o 60 mil od Orenburga 719
 Klinger F. 1039
 Kolnarski 1039
 Komar Władysław 719
 Komitet Duchowny 713
 Komitet Korespondencyjny 713
 Komitet Statystyczny 710
 Konarscy herbu Gryf 1038
 Konarszewski Adolf 1039
 Kondratowicz Ludwik, poeta 1044
 Koprowski J. 1043
 Kersak Julian 1042
 Korzeniowski Józef, poeta, powieściopisarz 1040
 Kowalewski Józef 701, 704, 733, 1021, 1028, 1029, 1039, 1043
 Kowno, miasto na Litwie 723, 725, 731, 1036
 Kozakiewicz Dominik 717
 Kozakiewicz Stanisław 708, 713, 714, 715, 716, 717, 720, 736, 1036, 1037, 1038, 1041, 1042
 Kozakiewiczówna Bronisława 1041, 1042
 Kozakiewiczówna Zofia 717
 Krański 719
 Kraków, miasto 712
 Krasieński Walerian 717
 Krasieński Zygmunt, poeta 1040
 Kraszewski Józef Ignacy, powieściopisarz 1040
 Krechowicki Jan 714
 Kruszczyński Aleksander 714
 Krylov Ivan Andreevič, poeta, bajkopisarz 1040
 Krynicki Jan 714, 1038, 1039
 Krzemieniec, miasto na Podolu 717
 Kulesza Michał 709, 714, 717
 Kułakowski Józef 1038, 1039
 Kwiecieński Józef 717, 1039
 Lachnicki Ignacy 715
 Lelewel Joachim, prof. Uniw. Wil. 715, 735
 Lenchorska Anastazja 1039
 Lewandowski P. 1039
 Lipsk, miasto 737
 Lityński Józef 1041
 Lutyk J. 1039

- Lvov N. książę 1039
 Lempicki Michał 719
 Łomża, miasto 719
 Łoziński Teodor 701, 704, 705, 707, 712, 719, 1021, 1024, 1025, 1027, 1029, 1030, 1032, 1033, 1035, 1036
 Machnaur J. 1043
 Malewski Antoni 907
 Malewski Bronisław 1041, 1043
 Malewski Franciszek Hieronim 701, 703, 705, 708, 710, 715, 716, 719, 733, 905, 1018, 1019, 1020, 1021, 1023, 1024, 1026, 1027, 1028, 1029, 1031, 1033, 1036
 Malewski Szymon, rektor Uniw. Wil. 1030, 1039, 1043
 Malewski Władysław 1043
 Malinowski Mikołaj 1043
 Mickiewicz Adam 701, 709, 712, 719, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 904, 905, 906, 1018, 1021, 1028, 1034, 1035, 1036, 1037, 1040, 1044
 korespondencja 733, 1037
 poezje 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 732, 904, 1035, 1036
 prace filomackie organizacyjne 721, 905
 Mickiewicz Aleksander, brat Adama 714, 733, 907, 1037
 Mickiewicz Franciszek, brat Adama 733
 Mickiewicz Jerzy, brat Adama 733
 Mickiewiczowa Barbara z Majewskich, matka Adama 733
 Mieczynski, red. Gazety Rolniczej 1043
 Mikołajec 1035
 Milewski B. 1043
 Morawski Stanisław 706, 1043
 Moritz J. 1039
 Moskwa, stolica Rosji 719
 Mujszel Karol 709
 Muraszewski z Tobolska 1039
 Narkiewicz Ewelina 1039
 Niemcewicz Julian Ursyn 1040
 Noakowski F. 1039
 Norgiełłowicz Ludwik 719
 Nowacki Józef 1039
 Nowicka Katarzyna 1041
 Nowicki Napoleon 709, 714, 1041, 1043
 Nowicki Zygmunt 1024, 1028
 Nowogródek, miasto 715, 1033
 Novosilcov Nikołaj Nikolaewiç 715
 Odessa, port nad M. Czarnym 719
 Odyniec Antoni Edward, poeta 717
 Ogiński Ksawery 1030
 Ogrodziński D. 1039
 Omsk, miasto w zach. Syberii 719
 Onacewicz Ignacy 1038
 Orenburg, miasto nad rz. Ural 719
 Orlicki Dominik 719, 1030
 Ostrowska, kapitanowa 1039
 Ovidius Publius Naso, poeta 723
 Pamiętnik Warszawski, czasopismo 905
 Paprocki Ludwik 714
 Petersburg, miasto 719, 720
 Petrarca Francesco, poeta włoski 724
 Petuchov N. 1039
 Piasecka Zofia 1043
 Piasecki Kazimierz 710, 711, 714, 717, 719, 1027, 1028, 1033, 1036, 1039, 1043
 Piasecki Marian 717, 1043
 Pietkiewicz Dominik 709
 Pietraszkiewicz Ignacy 718, 1041
 Pietraszkiewicz Jan 707, 710, 713, 1041
 Pietraszkiewicz Józef 718, 719, 1041
 Pietraszkiewicz Michał 718, 1041
 Pietraszkiewicz Onufry 701, 703, 705, 707, 709, 712, 713, 714, 716, 717, 718, 719, 720, 723, 733, 734, 905, 906, 1018, 1020, 1021, 1022, 1023, 1025, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041
 Pietraszkiewiczowa Katarzyna, żona Ignacego 1041
 Pietraszkiewiczowa Wiktoria, matka 718, 1041
 Pietraszkiewiczówna Katarzyna 718, 1041
 Pietraszkiewiczówna Stanisława 1018, 1044
 Pietraszkiewiczówna Teresa 718, 1041
 Pigoń Stanisław 723, 731, 733
 Pilecka Helena z Sołtanów 719
 Plotnikova L. 1039
 Pohl Justyn 714
 Poliński Michał 717, 1043
 Poluszyński Erazm 1021
 Popov Maria 1039
 Poray A. (pseud. A. Mickiewicza) 728
 Porębski A. 711
 Porębski Wincenty 710, 711
 Powstanie Kościuszkowskie 1044
 Promieniści, zob. Związek Promienistych
 Przechleński Kajetan 711
 Przygodzki W. 1039
 Puchalski I. 1039
 Puttkamerowa Maria z Wereszczaków 717, 719, 733
 Radkiewicz Mikołaj 714
 Rogalski Józef 719
 Rukiewicz Michał 708, 709, 710, 1028, 1029, 1030, 1033, 1036
 Ryle'ev Kondratij Fedoroviç 717
 Rzecznikowski Leon 719
 Sabbatyn Leon 1043
 Schiller Friedrich, poeta niem. 714, 733
 Schoulyniën Pierre 1039
 Schreikowsky N. 1039
 Scott Walter, poeta ang. 1036
 Siemaszko Jan 1044
 Sienkiewicz Karol 1036
 Siennicki K. 1039
 Sierociński, nauczyciel z Krzemieńca 717
 Skibowski Leon, ks. 717
 Smiles Samuel 1044
 Sobański Gotard 719
 Sobolewski Jan 704, 705, 709, 712, 1021, 1029, 1033, 1038

- Sosnowski Leopold 714
 Stadnicki K. 1039
 Staniewicz Emeryk 714
 Staniewicz Zygmunt 712
 Suchecki Brunon 705
 Sudolski Zbigniew 719
 Suzin Adam 714, 907
 Syrokomla Władysław [pseud.], zob.
 Kondratowicz Ludwik [nazw.]
 Szafoński, radca stanu 1039
 Szczorsy, maj. Chreptowiczów w pow.
 nowogrodzkim 1031
 Szeliga [pseud.], zob. Bieleński Józef
 [nazw.]
 Szyłkow, policmajster wileński 716
 Szmit 1043
 Szolkowski 1039
 Szostakowscy 1039
 Szydłowski Władysław 1043
 Szmykayła 1028
 Świłkowski Kazimierz 1039
 Tambow, miasto w europ. części Rosji,
 położone nad lewym brzegiem rzeki
 Cny 719
 Tarnów, miasto 719
 Tiumeń, miasto w zach. Syberii 719,
 1039
 Tobolsk, miasto nad ujściem rz. Tobol
 do rz. Irtysz w zach. Syberii 719
 Tomaszewski-Bończa Dymaz 905
 Tomsk, miasto w środk. Syberii
 Towarzystwo Filomatyczne Wileńskie 701,
 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709,
 710, 711, 712? 713, 714, 715, 716, 717,
 721, 723, 724, 725, 726, 904, 905, 906,
 907, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023,
 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029,
 1030, 1031, 1032, 1033, 1035, 1036
 Protokóły 701, 1019, 1020
 Ustawy 1018, 1023
 Sprawozdania 703, 1026
 Wydział I 704, 1021, 1026, 1028, 1029,
 1034
 Wydział II 704, 1021, 1025, 1026, 1028,
 1029, 1034
 Towarzystwo Literackie Wileńskie 1032
 Towarzystwo Narodowe Religijno-Moral-
 ne 713
 Tretiak Józef 712
 Trojanowski Lucjan 1039
 Trzeciński Józef 1039
 Tupiczyce, maj. w gub. grodzieńskiej
 1039
 Turyńsk, osada w zach. Syberii 719
 Tustanowski Felicjan 717, 719
 Twardowski Józef, rektor Uniw. Wil. 715,
 716
 Twer, miasto gubernialne nad Wołgą
 1038
 Uczniowie świstoccy 715
 Ufa, miasto powiatowe w gub. orenbur-
 skiej 719
 Ulanowski Bolesław, historyk 1044
 Uniwersytet Wileński 715, 735, 1040,
 1043
 Uskałyk, osada na wschód od Orenburga
 1036
 Voltaire François Marie de Arouet 726,
 904
 Warszawa 719, 734, 1031
 Wasilewski Zygmunt 715
 Węcki Józef 717
 Wiazemski Piotr, poeta ros. 1038
 Wiernikowski Jan 716, 1030
 Wierzbicki Konstanty 714
 Wilder Charles 1039
 Wileńskie Towarzystwo Miłosierdzia
 1043
 Wilno, miasto 706, 707, 715, 719, 721, 723,
 724, 736, 1031, 1033, 1034, 1035, 1036,
 1043
 Wolfgang Ksawery 1040
 Wolski A. 1043
 Woronicz Jan Paweł, ks. 1040
 Woronowo, wieś i maj. na Wileńszczyź-
 nie 736
 Wysocki Jan 714, 1042
 Wyszyński Stefan, ks. kard. prymas Pol-
 ski 701—737, 904—907, 1018—1044
 Zacharewicz Jan 1039
 Zahorski Jan 714
 Zahorski Władysław 1041
 Zakrzewski Stanisław 714
 Zaleska Joanna 1038, 1039
 Zamacińska Danuta 718
 Zan Justyna 1039
 Zan Tomasz 701, 704, 707, 708, 709, 712,
 713, 714, 715, 716, 717, 719, 728, 904,
 905, 906, 907, 1018, 1021, 1025, 1026,
 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1034,
 1035, 1036, 1037
 Zarzecki Józef 714
 Zawadzki Wincenty 714
 Zdanowicz Aleksander 1043
 Zdanowicz Ignacy 1043
 Zenzinow Wasilij Michajłowicz 1043
 Zgorzelski Czesław 724, 725, 734
 Zgromadzenie Filaretów 708, 711, 714,
 715, 716, 1031, 1032
 Zieliński Gustaw 719
 Zienkowicz Leon 737
 Zub Anioł 719
 Związek Granatowy (medyków) 1031
 Związek Naturalistów Krajowych 1028,
 1032
 Związek Patriotyczny 713
 Związek Promienistych 715, 1030
 Związek Przyjaciół 706, 707, 708, 709,
 710, 711, 712, 1028
 Żukowski Dominik 1039, 1041
 Żukowski J. 1039, 1041
 Żurowski F. 1039
 Żytomierz, miasto 712.